The Latvian newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

WEDNESDAY, JULY 23, 1958.

LATVIJA AMERIKĀ

59./699. n-rs. TREŠDIEN, 1958. G. 23. JŪLIJĀ 8. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60 Tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas teipu.

ANGLIJAS LATVIEŠU DZIESMU DIENA

— TICĪBAS SPĒKA MANIFESTĀCIJA —

„Kas lēni nāk, tas labi nāk!" ir latviešu tautas paruna, un to pilnīgi var attiecināt uz Dziesmu svētkiem Lesteras pilsētā. Jau vairāk nekā divi gadi Anglijas latvieši gaidīja šo dienu. Beidzot 12./13. jūlijā uz Anglijas ziemeļiem no visām malām sāka plūst latvieši. Tie ieradās ar autobusiem, vilcieniem, privātām automašīnām un divriteņiem. Dziedātāji, dejotāji un klausītāji, rakstnieki, aktieri un mākslinieki. Virs skaistās Monforta aulas plīvoja Latvijas karogs, Lesteras ielas pildījās latviešu tautas tērpiem, un gaisā virmoja mūsu valoda. Likās, ši nelielā tekstiliju un kurpju ražošanas pilsēta šajās divās dienās bija kļuvusi par mazo Latviju.

12. jūlija pusdienas laikā mūsu sūtnis atklāja latviešu mākslas un daiļamatniecības izstādi. Kopā ar sūtni ASV prof. Spekki viņi izstaigāja bagātīgo mākslas un daiļamatniecības izstādi YMCA's telpās. Izstādījušies bija gandrīz visi Lielbritanijā dzīvojošie mākslinieki. Diemžēl, gleznu klāstā trūka mūsu vecmeistara prof. V. Tones darbu, pats mākslinieks smagi saslimis.

Lielā steigā bija jāapskata mākslinieku darbi, un tad bija jāsteidzas uz Monforta aulu, lai skatītos R. Blaumaņa komēdiju Trīnes grēki, kuru A. Feldmaņa režijā bija iestudējusi DVF Korbijas drāmas kopa. Skatītāji varēja paspert soli atpakaļ pagātnē un izsmieties par mūsu drāmas meistara asprātībām un humoru.

JAUNDARBU KONCERTĀ

Vēl lāga nebija izskanējušas smieklu atbalsis, kad šai pašā aulā sākās Dziesmu dienu nopietnākā daļa — Jaundarbu koncerts, kuŗā piedalījās Marija Vintere no Zviedrijas un pašu māju mākslinieki: Gaida Trēziņa, Daina Pavasara, Maija Lielause, Edvīns Krūmiņš un Alberts Jērums.

Koncertu ievadīja Gaida Trēziņa dziedot Adolfa Ābeles harmonizēto trīs tautas dziesmu pirmatskaņojumus, kam sekoja tā paša komponista dziesmas ar Jāņa Veseļa un Marijas Urnežus tekstiem. Dziesma ar Urnežus tekstu — Lūgšana likās izaugusi no Zviedrijas viešņas Marijas Vinteres pašas pārdzīvojumiem. Viņas tulkojumā šī dziesma pauda lielu dinamiku un ticību lūgšanas spēkam. Tiešām ticības apliecinājumam sekoja Jāņa Mediņa Sonatīna flautai un klavierēm, un visa lielā aula pielija pilna Latvijas saules, puķu smaržas un zāles dvesmas — trimdā izaugušo mākslinieču Maijas Lielauses un Dainas Pavasaras izpildījumā. Varbūt tieši Mediņa Sonatīna bija tā, kas Dziesmu dienas apmeklētājiem atvēra durvis uz Latviju — tādu, kāda tā dzīvo mūsu atmiņās.

MARIJAS VINTERES TRIUMFS

Mediņa divas dziesmas ar Zinaīdas Lazdas tekstiem likās kā rakstītas Marijai Vinterei — šī māksliniece sasniegusi tādu gatavību un meistarību, ka šais abās Mediņa dziesmās pārspēja visu gaidīto.

Marijai Vinterei sekoja Gaida Trēziņa ar trīs Alberta Jēruma dziesmu pirmatskaņojumiem — Miega dziesmas (Z. Lazdas teksts). Gaida Trēziņa savā mākslā daudz augusi, un dziesmu cikla otrā daļā likās pārspēja pati sevi.

No četrām Tālivalža Ķeniņa dziesmām, kuŗas dziedāja Edvīns Krūmiņš, visvairāk atmiņā palika jau dzirdētās — Miestiņš (P. Aigars) un Vecais Burenieks (O. Jēgens); abi pirmatskaņojumi Burvības vieta (Z. Lazda) un Meklētājs (O. Jēgens) likās tālāki un svešāki skaņu mākslas lajam. Edvīns Krūmiņš atkal reizi sevi parādīja kā izcilu mākslinieku, kas nebeidz censties pēc vēl lielākas pilnības.

Koncerts nobeidzās ar divām daļām no T. Ķeniņa Koncertīno divi klavierēm, Dainas Pavasaras un Alberta Jēruma izpildījumā. Klausītājs bija pārsteigts un sajūsmināts par Koncertīno vienkāršību un viegli saprotamo mūzikālo domu. Abi izpildītāji ir meistari savā mākslā, un šeit būtu velti par tiem ko sacīt.

Varbūt svarīgāks par koncerta atsevišķām daļām bija tā kopnoskaņojums. Gandrīz tūkstotis klausītāju nekad neaizmirsīs šo mūzikālo pārdzīvojumu.

DEJU PRIEKĀ

Sestdiena izskanēja ar sviesīgu vakaru kuŗā spēlēja Lesteras DVF deju kapella Kaija. Milzīgā zāle bija kā piebāzta dejotājiem. Līdz pusnaktij tika dejots un dziedāts, tīrā priekā — atkal reizi būt kopā tik lielā skaitā.

JAUNI AUTORI SEKO VECAJIEM

Svētdienas programmu ievadīja rakstnieku rīts sv. Trīsvienības baznīcas zālē. Diemžēl, nedz mūsu prozas vecmeistars Jānis Jaunsudrabiņš, nedz dzejnieks Andrejs Eglītis nebija varējuši ierasties. Jaunsudrabiņš gan bija atsūtījis republicētu stāstu „Mans krusttēvs", kuŗu visai izteiksmīgi nolasīja rež. A. Feldmanis.

Ievadot rakstnieku rītu, dzejnieks Pēteris Aigars runāja par dzejniekiem un rakstniekiem, kā tautas dzīvības kodolu. Viņš jo sevišķi uzsvēra, ka tik ilgi, kamēr mums trimdā būs ne tikai vecie rakstnieki, bet radīsies arvien jauni, tikmēr latviešu tautas dvēsele dzīvos. Viņš pateicās Dziesmu dienu rīcības komitejai, kas nebija aizmirsusi arī jaunos rakstniekus un tos aicinājusi uzstāties — kā apliecinājumu, ka vecais celms dzen jaunus asnus.

Jaunsudrabiņa stāstam sekoja Veltas Sniķeres dzejoļi, un, klausoties mūsu sirreālistiskās dzejnieces sapņos un domās, likās, visus 300 klausītājus savienoja kādi nemanāmi, jūtīgi auklu diedi . . . Dzejnieces šķietamā bezizteiksme savu darbu lasīšanā pavēra pelēkās pasaules priekšrakstu un parādīja kādu dīvainā gaismā mirdzošu jūtu un domu pasauli.

Prozaiķis Eduards Salna pārsteidza klausītājus, lasot dzejoļus, kas sverās no tīriem jūtu pārdzīvojumiem uz patriotismu un arī uz satiru. Bija vairāk nekā patīkami dzirdēt prozas rakstnieka vēl nepazīto dzeju.

Salnas dzejoļiem sekoja Gunta Zariņa īsstāsts par kāda atvaļinājuma negaidītu nobeigumu.

Ojārs Jēgens ne tikai nolasīja, bet pārdzīvoja savus dzejoļus. Dānijas viesa izjustie panti rādīja, ka dzejnieki trimdā ne tikai turpina mūsu dzejas tradīcijas, bet meklē arī jaunus ceļus savā mākslā. Jaunais dzejnieks atrada klausītājos vislielāko atsaucību.

Lielbritanijas latviešu rakstītā vārda kalpu seniors Pēteris Aigars lika raiti ritēt savam gludajam pantam. Savos satiriskajos dzejoļos Pēteris Aigars arvien vairāk tuvojas satiras lielmeistaram Aleksandram Popam — dažubrīd lasīšanu pārtrauca smieklu un aplausu brāzmas. Būs grūti sameklēt citu dzejnieku, kas mūsu vājības māk parādīt tik lieliskā griezumā.

Aplausi, ziedi un atkal aplausi — vecajiem un jaunajiem rakstniekiem rādīja, ka ir ne tikai vērts rakstīt, bet ka jaunas vērtības, jauni darbi arvien atradīs dzirdīgas ausis mūsu trimdnieku vidū. Rīcības komitejai nebija sagatavojusies uz šādu pieplūdumu — klausītāji ne tikai stāvēja gar zāles sienām, bet arī gaitenis bija pilns, un vēl uz ielas drūzmējās klausītāji.

Pēcpusdienā notika visu trīs konfesiju — pareizticīgo, katoļu un luterāņu — dievkalpojumi.

SVINĪGAJĀ SVĒTKU KONCERTĀ

Kad pulksten četros Monforta aula atvēra savas durvis koncerta apmeklētājiem — likās, visa pilsēta pēkšķi sakustējās, lai dotos turp. Neilgā laikā 2.000 vietu lielā zāle bija pārpildīta. Klausītāji ne tikai stāvēja gai-

(Nobeigums 3. lpp.)

ASV SENĀTS KĻŪST VĒRĪGS

ASV Senāta iekšējās drošības apakškomiteja publicējusi 72 lapaspušu biezu pētījumu par mazākumtautību apspiešanu Padomju Savienībā. Starp citu teikts, ka ir liela atšķirība starp tiesībām, kādas it kā piešķirtas mazākumtautībām, un padomju valdības nacionālitāšu politikas īstenošanu. Padomju nacionālitāšu politika bijusi barga un bieži vien necilvēcīga, kā rāda krievu mazākumtautību 40 gadu ilgā nežēlīgā apspiešana. Cenosids, diskriminācija un varmācība arī vēl tagad ir padomju valdības galvenie ieroči, piekopjot savu nacionālo politiku. Pētījumā minēti gadījumi, kur ukraiņu, tatāru, žīdu un citu tautību apspiešana izdarītas ar badināšanu, masu deportācijām, nogalināšanu un citiem terrora aktiem.

NASERS INTRIGU TĪKLĀ

VIDĒJO AUSTRUMU INTRIGANTS NASERS MEKLĒ SPECIĀLISTU PADOMU UN ATBALSTU PADOMJU SAVIENĪBĀ

Maskavā. Nemaz nepadomādams, ka priekšniecībai Maskavā varētu nepatikt viņa nesenā brāļošanās ar Dienvidslavijas prezidentu Tito, Apvienotās Arabu Republikas prezidents pagājušās nedēļas otrā pusē aizdrāzās uz Padomju Savienību, lai apspriestos ar starptautisko intrigu lielmeistariem Kremlī.

Kairo šai sakarā paskaidro, ka sarunas Padomju Savienības ministru prezidenta Chruščeva un arabu Nasera starpā ritējušas vispilnīgākajā vienotībā. Nasera ceļojums uz Maskavu noritējis vislielākajā slepenībā. Pagājušās nedēļas sākumā, pēc amerikāņu iesalošanas Libānā, Nasers lielā steigā atvadījās no Tito un trauca mājup. Bet, kā paskaidro Dienvidslavijas valdība, atzīstot, ka tā par to nav neko zinājusi, Nasers pa ceļam mainījis savus plānus, pieturējis Albānijā un no turienes ar lidmašīnu devies uz Maskavu. Pagājušās nedēļas nogalē Nasers jau bija paspējis atgriezties; vispirms viņš paredzējis īsu laiku uzturēties Damaskā, lai pēc tam dotos tālāk uz galvaspilsētu Kairo.

Nasera steidzīgo lidojumu uz Maskavu Rietumu diplomātiskās aprindas izskaidro kā Apvienotās Arabu republikas prezidenta bailes no Sav. Valstu uzbrukuma iespējas viņa briestošai arabu imperijai. Nasers esot mēģinājis noskaidrot, uz kāda apmēra palīdzību no Padomju Savienības viņš nepieciešamības gadījumā varētu paļauties. Naseru, kā zināms, baida ne tikai Rietumu agresija pret viņa republiku, bet arī pret Irāku, kas, nogalinot karali Feizalu, tiek sagatavota uzsūkšanai arabu imperijā.

Nasers, kam nupat draud sapīšanās savās intrigās, Maskavā ne tikai grībējis uzzināt, kāda palīdzība gaidāma no Padomju Savienības, bet centies arī pēdējo pārliecināt, lai tā minēto palīdzību nesūta, pirms viņš — Nasers — pēc tās prasa. Rodas gandrīz iespaids, ka Apvienotās Arabu Republikas prezidentam no Padomju Savienības palīdzības ir tikpat lielas bailes kā no Rietumu sabiedrotā agresijas. Labi informētas aprindas Vidējos Austrumos paskaidro, ka Rietumu agresijas gadījumā Apvienotā Arabu Republika, cita ceļa neredzēdama, noteikti prasītu Padomju Savienības palīdzību. Pretējā gadījumā Nasers tur īkšķus, lai Padomju Savienība nesāktu sūtīt savus „brīvprātīgos" neaicinātus. Šāds solis strādātu noteikti pret prezidenta Nasera interesēm. Bez tam, Nasers nevar aizmirst arī Ungāriju. Arī tās „valdība" sauca palīgā Padomju Savienību. Sāucieniem sekoja atbilde. Bet palīgi mājās vairs neiet. Lai kādas arī būtu Prezidenta Nasera politiskās un militārās tendences, par Maskavas pirmo satelītu Vidējos Austrumos viņš tomēr negrib kļūt.

SABIEDROTIE SARGĀS VIDĒJOS AUSTRUMUS

SAV. VALSTU ĀRLIETU MINISTRS DALLESS UN ANGLIJAS ĀRLIETU MINISTRS LLOIDS VIENOJAS PAR KOPĪGU POLITIKU VIDĒJOS AUSTRUMOS.

Vašingtonā. Vidējie Austrumi savam liktenim netiks atstāti. Tikmēr, kamēr Jordānas un Libānas nākotne nebūs nodrošināta, Anglijas un Savienoto Valstu karaspēks minētās valstis neatstās. Šādu lēmumu pagājušās nedēļas nogalē taisīja Savienoto Valstu ārlietu ministrs Dalless un Anglijas ārlietu ministrs Lloids, kas bija ieradies uz sarunām Vašingtonā. Tikmēr, kamēr Vidējo Austrumu valstiņu apsardzību savās rokās pārņemtu Apvienotās Nācijas, par minētā saspīlējuma centra mieru un drošību gādās Anglija un Sav. Valstis. Rietumu sabiedrotie vienojās arī par Persijas līča protektorātu aizsardzību. Angliju jo sevišķi interesē naftas bagāto Bareinas un Kuvatas likteņi. Angļi protektorātus Persijas līcī, kā zināms, savā laikā gribēja uzsūkt kā Jemena, tā Saudi Arabija. Pašreizējās Vidējo Austrumu jukās abas minētās valstis nekādā veidā redzami nepiedalās. Saudi Arabiju varētu ieskatīt par Rietumiem labvēlīgu, kamēr Jēmenu, Padomju Savienības apbrunota, sadarbojas ar Apvienoto Arabu Republiku.

Vienā jautājumā ārlietu ministri Dalless un Lloids tomēr nespēja vienoties. Un, proti, ko darīt ar Iraku. Nedz angļi, nedz amerikāņi vēl nav izšķīrušies attiecībā uz Jordānas karali Huseinu ari par Irakas galvu. Nedz Anglija, nedz Sav. Valstis vēl nav atzinušas jauno Irakas valdību, ko Padomju Savienība atzina jau pirmajā dienā. Nekas nav lemts arī par Irakas revolūcijas apspiešanu.

BRĪVPRĀTĪGIE KAUJAS GATAVĪBĀ

Chruščevs deklarē, ka padomju „brīvprātīgie" stāvkaujas gatavībā.

Maskavā. Nav noliedzams, ka acumirklī lielas dilemmas priekšā atrodas turpat vai visa pasaule. Bet nevienu tas tomēr neskar dziļāk kā Apvienotās Arabu Republikas prezidentu Naseru. Pamazām sāk noskaidroties Nasera mīklainās Maskavas vizītes rezultāti. No vienas puses tie varētu likties vairāk kā apmierinoši Naseram. Chruščevs ir solījis militāro palīdzību Apvienotai Arabu Republikai. Padomju „brīvprātīgie" jau stāv kaujas gatavībā lielajos padomju lidlaukos, un, tiklīdz Nasers sāks pīkstēt, viņi trauks pēdējam talkā. **Gandrīz gribētos saderēt, ka — lai nāktu kas nākdams — Nasers nepikstēs. Padomju Savienības vēlēšanās palīdzēt ir bijusi tik pārliecinoša, ka Nasers ir vienkārši nobijies.** Cik vien iespējams, viņš mēģinās izmantot Padomju Savienības solījumus sava propagandas kara vajadzībām, cerēdams tādā veidā atturēt Rietumu lielvalstu iejaukšanos Apvienotās Arabu Republikas un Irakas iekšējās darīšanās. Neviens tomēr nedomā, ka Nasers varētu būt tik stulbs, ka viņš sāktu saukt pēc padomju „brīvprātīgiem" savas arabu imperijas celšanas pasteidzināšanai.

CHRUŠČEVS PIEPRASA ‚LIELO' KONFERENCI

PADOMJU SAVIENĪBAS VALDĪBAS GALVA GATAVS CEĻOT KAUT VAI UZ VAŠINGTONU, LAI NOVĒRSTU JAUNA PASAULES KARA BRIESMAS.

Maskavā. Vidējo Austrumu saspīlējuma mazināšanai un jauna pasaules kara briesmu likvidēšanai Padomju Savienība pašreiz saskata divas izejas — vai nu ārkārtēju Apvienoto Nāciju pilnsapulci, vai arī valdību galvu steidzamu konferenci. Par pēdējo padomju valdības galva Chruščevs sāka runāt tikai pagājušās nedēļas nogalē, kamēr Apvienoto Nāciju pilnsapulces sasaukšanas nepieciešamību kā Sav. Valstis, tā arī Padomju Savienība saskatija jau pēc Maskavas veto Drošības padomē.

Nesekmīgās sarunas Apvienoto Nāciju Drošības padomē ieskatāmas par iemeslu Chruščeva priekšlikumam nekavējoties sasaukt lielvalstu valdību galvu konferenci, kuŗā būtu pārstāvētas Sav. Valstis, Anglija, Francija, Padomju Savienība un Indija. Indijas ministru prezidents Nēru priekšlikumu acumirklī akceptēja, kamēr Rietumu lielvalstis pret to izturas daudz vēsāk. Rietumu vēsums daļēji izskaidrojams arī ar Padomju Savienības lielo steigu. Chruščevs valdību galvu konferenci gribēja noorganizēt jau šīs nedēļas pirmajās dienās, deklarējot, ka viņš gatavs braukt, vienalga, kur — uz Ženēvu, vai pat Vašingtonu (kur viņš gribētu tikt par katru cenu, bet kur viņu neviens neaicina, lai tikai novērstu kara briesmas Vidējos Austrumos.

Acīmredzot, Padomju Savienība ir sapratusi, ka Rietumi šoreiz nejoko. Sav. Valstu un Anglijas bruņoto spēku pastiprināšana Vidējos Austrumos nepārtraukti turpinās. Padomju Savienības un Bulgārijas manevri gar Persijas un Turcijas robežām un Melnajā jūrā neizraisa gandrīz nekādus Rietumu komentārus.

Nav nekāds šaubu, ka citos apstākļos par to tiktu daudz runāts. Bet ne šoreiz, jo šoreiz Rietumi ir gatavi, kamēr Pad. Savienība ir nepārprotami pieradījusi, ka no jauna pasaules kara, kur tā būtu atstāta viena ar saviem brīvību tikojošiem satelītiem, tai tomēr ir bailes.

PADOMJU SAVIENĪBA NORAIDA AN ARMIJAS PALĪDZĪBU

PAD. SAVIENĪBAS DELEGĀTS SOBOĻEVS IZMANTO VETO TIESĪBAS, LAI NORAIDĪTU RIETUMU PRIEKŠLIKUMU PAR APVIENOTO NĀCIJU ARMIJAS SŪTĪŠANU UZ LIBĀNU.

Apvienotās Nācijās, Nujorkā. Padomju Savienībai netraucēti turpinot savu veto tiesību izmantošanu, Apvienoto Nāciju Drošības padome pagājušās nedēļas nogalē nolēma uz dažām dienām sarunas pārtraukt, starplaikā gatavojoties sasaukt pilnsapulci. Šādas ārkārtējas sēdes nepieciešamību uzsver tiklab Rietumi, kā Padomju Savienība. **Fakts, ka Drošības padomē lielvalstīm ir veto tiesības, pārāra šo padomi darbībai nespējīgu.** Tā kā 3. pasaules karu ne viena, nedz otra puse negrib izraisīt, tad izšķiršanos kā Rietumi, tā Austrumi gatavojas uzvelt Apvienoto Nāciju pilnsapulcei.

Pagājušās nedēļas nogalē novērotā nevienprātība Apvienoto Nāciju Drošības padomē ne ar ko nepārsteidza. Padomju Savienība, izmantojot savas veto tiesības, noraidīja Rietumu priekšlikumu nosūtīt Apvienoto Nāciju armijas daļas uz pašreizējiem Vidējo Austrumu saspīlējuma apgabaliem. **Ar 8:1 balsi, Zviedrijai un Japānai atturoties, Drošības padome noraidīja Padomju Savienības prasību, lai Sav. Valstis nekavējoties izvāc savus bruņotos spēkus no Libānas un angļi lai to pašu darītu Jordānā.** Drošības padome noraidīja arī kādu Zviedrijas priekšlikumu, lai Libānā pārtrauktu Apvienoto Nāciju novērotāju darbību. Minētais priekšlikums nepārprotami vērsts pret Sav. Valstīm sakarā ar amerikāņu bruņoto spēku ierašanos Vidējos Austrumos. Šavu šaudīgo nostāju Zviedrija pierādīja arī Apvienoto Nāciju Drošības padomes nobalsošanās. **Balsojot par Padomju Savienības prasību, lai amerikāņu karaspēks izvāktos no Libānas, noskaidrojās, ka par to savu balsi nodevusi vienīgi Padomju Savienība,** Zviedrijai un Japānai atturoties. Anglija, Sav. Valstis, Kanada, Francija, Iraka, Kolumbija, Panama un nacionālistu Ķīna balsoja pret to. Otrā gadījumā, Sav. Valstīm proponējot Apvienoto Nāciju armijas nosūtīšanu uz Vidējo Austrumu saspīlējuma centriem, desmit valstis balsoja par šādu priekšlikumu, Zviedrija atkal aturējās, kamēr **Padomju Savienība, izmantojot savas veto tiesības jau astoņdesmit ceturto reizi, iznīcināja Sav. Valstu cerības atjaunot mieru Vidējos Austrumos ar Apvienoto Nāciju palīdzību.** Par zviedru priekšlikumu balsis nodeva vienīgi Zviedrija un Padomju Savienība. Pārējās deviņas Drošības padomes valstis balsoja pret to.

No diplomātiskā viedokļa raugoties, Chruščevs ar savu valdību galvu konferences priekšlikumu ir kārtējo reizi Rietumiem izgriezis pogas. Reaģēšana uz to Vašingtonā, Londonā un Parīzē nepārprotami norāda, ka šādā brīdī nevienam nav nācis ne prātā sapņot par valdību galvu konferenci. Tai pašā laikā šādu konferenci noraidīt nozīmētu, ka Rietumu sabiedrotie ignorē Padomju Savienības miera piedāvājumus. Un, ja uz šādu konferenci neejot, Vidējos Austrumos patiesi notiek kas lielāks, tad Maskava var mierīgi vainot Rietumu lielvalstis, kas nav atzinušas par vajadzīgu pieņemt Maskavas sarunu piedāvājumu.

Skats, kāds vērojams Parīzē, Londonā un Vašingtonā, nav nekāds patikamais. Neviens neuznemas pasūtīt Chruščevu pie velna. Un nevienam negribas domāt par valdību galvu konferenci. Šādas nepatikamas situācijas rezultātā sagaidāms, ka Rietumi mēģinās atkratīties no valdību galvu konferences, ieteicot „pastiprināt" Apvienoto Nāciju pilnsapulci ar tur ietilpstošo valstu valdību galvām.

Padomju Savienība pārliecināta, ja pārējās valstis pieņemtu tās valdību galvu konferences piedāvājumu, Apvienoto Nāciju pilnsapulces ārkārtējā sēde nebūtu vairs nepieciešama. Tā domā Padomju Savienība, bet ne Rietumi, kas vēl vienmēr liek cerības uz Drošības padomi. Drošības padomē, kā zināms, šīs nedēļas sākumā uzsāks pārrunāt kādu japāņu priekšlikumu, kas paredz Apvienoto Nāciju militārā novērotāju grupas pastiprināšanu Libānā tādos apmēros, ka Sav. Valstis varētu izvākt savu karaspēku, paliekot drošībā par Libānas nākotni.

Vērojot līdzšinējās sarunas Drošības padomē, nav tomēr domājams, ka pašreizējos apstākļos japāņu priekšlikumu gribētu pieņemt viena vai otra puse. Japāņu priekšlikums zināmā mērā nozīmē Apvienoto Nāciju armijas nosūtīšanu uz Libānu, kas nav pieņemama Padomju Savienībai.

No otras puses tas nozīmē Sav. Valstu bruņoto spēku izvākšanu, atstājot Libānu relatīvi neapsargātu. Tas savukārt nebūtu pieņemams Vašingtonai.

AMERIKAS BALSS KĻŪST KLUSĀKA

Zināmu pārsteigumu var radīt fakts, ka laikā, kad Maskava pastiprina savu aktivitāti un propagandu, ASV samazina Amerikas Balss raidījumus pāri dzelzs aizkaram. Jaunajā budžeta gadā, kas sākās 1. jūlijā, Amerikas Balsij paredzētie līdzekļi samazināti. Stipri samazināti raidījumi no Minchenes, no kurienes līdz šim raidīja 8 valodās. Ir sagaidāms, ka ar 1. septembri latviešu raidījumu redakciju Minchenē likvidē un tur paliks tikai viens latviešu redakcijas pārstāvis. Latviešu redakciju Minchenē iekārtoja pirms 2 gadiem.

Līdzīgi sašaurināti arī citu valodu raidījumi, starp citu arī muhamedāņu tautām Turkestanā, lai gan Vidējie Austrumi jau kopš ilgāka laika atrodas pasaules notikumu degpunktā. Arī pēc satura Amerikas Balss raidījumi viņpus dzelzs aizkara pēdējos pāris gados kļuvuši ļoti bāli, galveno vērību piešķirot informācijai par Amerikas dzīvi. Pēc ziņām, kas saņemtas no viņpus dzelzs aizkara, cilvēki tur zaudējuši interesi par Amerikas Balsi un labāk klausoties citus ārzemju raidījumus. Latvijā lielāka atsaucība esot latviešu raidījumiem no Madrides.

BĒRNU SVĒTKI SIDRABENĒ SVĒTDIEN, 27. JŪLIJĀ, plkst. 10.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

CEĻĀ UZ SAPRAŠANOS SAIMNIECISKAJĀ LAUKĀ

(C. S.) Prezidenta Eizenhauera apmeklējumu Otavā, vēl pašā vasaras vidū ieskata par nākumu, varbūt gan ar zināmiem ierobežojumiem ASV tirdzniecības politikā, par cik tā attiecas uz Kanadu.

No sasniegumiem, ko devusi Eizenhauera un viņa pavadoņu tikšanās ar Difenbeikeru un viņa kabineta locekļiem, jāatzīmē sekojoši:

1) Kanāda un ASV noorganizēs apvienotu komiteju Ziemeļamerikas aizsardzībai. Tā būs politiska iestāde, kas vadīs militāru izkārtojumu, kāds jau radīts abu valstu interesēs.

2) Daris iespējamo, lai uzlabotu un stiprinātu Rietumu saimniecisko stāvokli ar dolāru un sterlingu tirdzniecības pacelšanu.

3) Izbeigs vai vismaz līdz minimam samazinās ASV sabiedrību iejaukšanos viņu atbalstīto Kanadas sabiedrību lietās, tirdzniecībā ar komūnistu valstīm, kuŗas tagad pēc ASV likuma izslēgtas no amerikāņu preču saņemšanas.

4) Eizenhauers un Difenbeikers tagad viens otru pazīs labāk. Pārrunāja viens otra problēmas un politiku ar lielākām simpatijām un izpratni.

Kaut gan prezidents skaidri pateica, ka ASV ir vēlēšanās visai maz grozīt savu tagadējo ārējās tirdzniecības politiku, kas mulsinājusi Kanadu, taču atklātā runā Tautas Vietnieku nama un Senāta apvienotā sēdē viņš aizstāvēja ASV pārpalikuma preču dempinga politiku pasaules tirgos un citu nāciju, ieskaitot Kanadu, preču un materiālu ievedumu ierobežojumus, lai aizsargātu ASV saimniecību. Viņš arī domā, ka katru deficītu, kas rodas Kanadas un ASV tirdzniecībā, kopsēja tas, ka Kanada pārāk daudz iepērkas ASV un nepietiekami daudz pārdod ASV, var attiecīgi izlīdzināt ar ASV ieguldījumu kapitālu plūsmu uz Kanadu.

Tā, protams, ir tieši tā lieta, kas raizes rada daudziem kanadiešiem. ASV ieguldījumu kapitāls pagaidām var izlīdzināt tirdzniecības bilances izturkumu, bet tas arvien vairāk un vairāk pakļauj Kanadas dabas bagātības ASV kontrolei, tā palielinot pēdējās atkarību no ASV.

To mīkstināja abu valstsvīru drosmīgais plāns, kuŗā paredzēta Rietumu pasaules saimniecības nostiprināšana pret padomju saimniecisko ofensīvu.

Lai sasniegtu spraustos mērķus, abas nācijas radīs Starptautisko valūtas fondu un Starptautisko dzīves atjaunošanas un attīstīšanas banku.

Fondu varēs izmantot tā locekles - nācijas, lai izlīdzinātu kārtējos tirdzniecības maksājumu iztrūkumus, un banku — lai palīdzētu attīstīties tām zemēm, kuŗām nav pietiekami daudz pašu kapitāla.

Plāna svarīgākais nodoms būs atrast veidu, kā sterliņus brīvi pārvērst dolāros. Visas Britu kopvalsts nācijas, izņemot Kanadu, lieto sterliņu valūtu (kas balstās uz britu mārciņu) un „cietās valūtas" (dolaru). Tas minētās nācijas novedis pie drastiskiem Kopvalsts un Ziemeļamerikas tirdzniecības ierobežojumiem.

Vēsture māca, ka Kanada no ASV ir vienmēr vairāk pirkusi nekā tai pārdevusi. Kādu laiku to izlīdzināja ar pārdevumiem Britanijai. Pagātnē Britanijai bija pietiekami daudz ASV dolaru, lai maksātu Kanadai, un tā visu trisstūri noturēt līdzsvarā. Bet kopš Otrā pasaules kara Britanijai nekad nav bijis pietiekāmi daudza dolaru. Tātad Kanadai bija sarežģījumi ar saviem starptautiskajiem rēķiniem, un Britanijai bija jāierobežo savs dolaru imports, izdarot spiedienu ne tikai uz pašu tautu, bet arī uz Kanadu, kas ir atkariga no eksporta tirdzniecības.

Ja kaut kādā veidā būtu iespējams pārvērst sterliņus dolaros, efekts būtu visai labvēlīgs. Tas ir Difenbeikera plāns, un ja to izdotos īstenot, Kanadas ministru prezidents būtu ne tikai veicinājis Kopvalsts saimniecisko atveseļošanos, bet arī nostiprinājis visas Rietumu pasaules saimniecības stāvokli.

Lielā jautājuma zīme kā arvienu ir un paliek ASV Kongress, kas pat tad, ja Eizenhauers pievienotos šiem ierosinājumiem, Vašingtonā jau spēris sobus, lai ierobežotu viņa tirdzniecības varu. Tikai nākošie mēnešu ASV kontrolei, tā palielinot

JAUNIEŠU IESVĒTE HAMILTONĀ

Hamiltonas latviešu ev. - lut. Kristus draudzē mācītājs E. Pavasars 13. jūlijā iesvētīja septiņpadsmit jauniešus. Jaunavas no kreisās: Rasma Ķiķauka, Zinta Blūma, Ilga Stanga, Ilga Eikerta, Māra Bražus, Māra Lauka, Ilga Kalniņa, Ligita Luidmane un Irma Magrica. Jaunieši no kr.: Vitauts Smiltnieks, Jānis Gerdels, Vilis Rudzītis, Krišjānis Intenbergs, Jānis Blūms, Andrejs Zakis, Kārlis Keršteins un Ainars Smiltnieks. Vidū māc. E. Pavasars un viesis no Montreālas mācītājs A. Voitkus. Foto: M. Zandbergs

MŪSU DZIESMU SVĒTKI KAIMIŅU VĒRTĒJUMĀ

Ņujorkā iznākošā igauņu avīze „Vaba Eesti Sona" par mūsu Dziesmu svētkiem Ņujorkā raksta, ka tiem bijusi liela nozīme nacionālā gara pacelšanā. Dziesmu svētki devuši iespēju iepazīstināt arī amerikāņu publiku ar latviešu kultūras vērtībām. Svētki bijuši labi noorganizēti, bez gaŗām runām; tie varot noderēt par paraugu citām tautībām, kas gribētu rikot līdzīgus svētkus. Balvu piešķiršana komponistiem esot labs veids, kā atbalstīt jaunradi.

Latviešu tēlotājas mākslas izstāde bija jāredz katram igaunim, kas mil mākslu. Latvieši var būt lepni, ka viņiem brīvā pasaulē ir tik daudz talantīgu mākslinieku. Igauņu avīze tālāk raksta, ka varēja sagaidīt, ka izcilajam notikumam amerikāņu prese piešķirs lielāku vērību.

Igauņi ir iecerējuši rikot Ņujorkā 1960. gadā igauņu dienas.

Lietuviešu laikraksts „Darbininkas" Ņujorkā un „Tevīskes Žibruariai" Toronto atzīmē, ka latviešu Dziesmu svētki bijuši labi noorganizēti un ka tie varot noderēt par paraugu citiem.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

VISĀS APDROŠINĀŠANAS
LIETĀS IZPALĪDZ UN KĀRTO
ILMARS
ANDREJSONS
(C.L.U.)
84 ABBOTT AVE., TORONTO
RO 2-0372

JAUNA ZOBĀRSTE

Toronto universitātes zobārstniecības fakultāti beigusi Irēne LEINASARE ar DDS gradu, iegūstot zobārstes tiesības Kanadā. Studijas I. Leinasāre sākusi Latvijas universitātē 1940. gadā, bet sakarā ar bēgļu gaitām, nav paspējusi nolikt valsts eksāmenus. Vācijā studijas atsākusi Freiburgas universitātē, ko ar zobārstes tiesībām beigusi 1947. gadā. Toronto universitātē I.Leinasare iestājusies 1955. gadā, ko tagad beigusi un strādā Manshester zobārstniecības kabinetā, 245 Coxwell Ave., Toronto.

JĀNIS UN ILZE KONRĀDI FILMĀ

Mūsu pasaulslavenie Austrālijas latviešu jaunieši, Jānis un Ilze Konrādi, kas šinī gadā labojuši vairākus pasaules rekordus, ir uzņemti filmā, kuru iespējams īrēt vai arī pirkt tās kopijas, lai gan maksa ir diezgan augsta. Filmu uzņēmusi Internacionālā filmu aģentūra. Tā ir 16 mm filma — 100 pēdu gara. Tuvāku informāciju var saņemt no Gunāra Āboliņa, 1254 So. Grant Street, Tacoma 5, Wash., USA.

DR. A. BĪLMAŅA NĀVES ATCERE

Top fonds Dr. A. Bilmaņa piemiņai

(rp) Šigada 26. jūlijā paiet 10 gadu kopš mūsu ievērojamā valstsvīra, diplomāta un publicista Dr. Alfreda Bilmaņa nāves. Nelaika pieminā vēl joprojām ir dziva mūsu tauta. Viņa nesavtīgais un sekmēm bagātais kalpojums Latvijas valstij un tautai joprojām tiek augsti vērtēts.

Lai atzīmētu nelaika nāves 10. gada dienu, Amerikas latviešu katoļu apvienības kultūras daļa rīko Čikāgā plašāku atceres sarīkojumu. Tas notiks tieši 26. jūlijā, sestdien, plkst. 7,30 vakarā, Čikāgas latviešu namā, 4146 N. Elston.

Sarīkojumu ievadīs ar sūtniecības padomnieka un nelaika Dr. Alfreda Bilmaņa ilggadīgā tuvākā līdzgaitnieka Dr. A. Dinberga runu par nelaika personību un darbību.

Programmas mākslinieciskajā daļā uzstāsies lielu ievērību ieguvušais brīvmākslinieces Annas Skrūzmanes ansamblis (no Detroitas) ar tautisku uzvedumu — Vakarēšana. Ansamblis ar izcilām sekmēm jau viesojies daudzās ASV latviešu kolonijās. Nesenajā ALA's kongresā Detroitā vakarēšana ieguva sabraukušo tautiešu nedalītu sajūsmu. Viesis no Kanadas A. Svenne to nosauca par latviešu operu. Ansamblim šī būs pirmā viesošanās Čikāgā.

Sarīkojumu noslēgs kopīgas vakariņas, kuŗu laikā paredzētas uzrunas un mākslinieciski priekšnesumi.

ALKA's Kultūras daļa dibina speciālu fondu Dr. A. Bilmaņa piemiņai. Fonda līdzekļus sagādās ar tautiešu un organizāciju ziedojumiem. Arī Čikāgas sarīkojuma tīro atlikumu nodos Dr. A. Bilmaņa fondam. Fonda darbībā, atkarā no līdzekļu lieluma, paredzēts piešķirt stipendijas studējošiem un atbalstīt piemērotus kultūrālus pasākumus. Tā, piem., ir jau ienācis ierosinājums apsvērt piemērotas monografijas izdošanai Dr. A. Bilmaņa piemiņai.

ALKA's kultūras daļa lūdz tautiešus un organizācijas ziedojumus Dr. A. Bilmaņa fondam sūtīt ģenerālsekretāram prof. B. Baginskim (adrese: 2327 W. 23rd Place, Chicago 8, Ill.).

Kartes Dr. A. Bilmaņa piemiņas sarīkojumam Čikāgā 26. jūlijā ir dabūjamas turpat pie ALKA's ģenerālsekretāra, Austras Ozoliņas grāmatveikalā, 1643 N. Orchard, J. Šķirmanta apgādā, 1430 N. Fairfield, A. Kalnāja apgādā un pie J. Valaiņa, 3609 Dora Franklin Park.

LATVIJAS NĀKOTNE KOPĀ MŪS SAUC!

LATVIEŠU JAUNATNES SVĒTKI KANADĀ

Pēc plašajiem, vispārējiem latviešu Dziesmu svētkiem Kanadā un ASV, 1959. gadā Ziemeļamerikas latviešu jaunatne iecerējusi tikpat plašu jaunatnes sarīkojumu — Latviešu jaunatnes svētkus. Šo svētku galvenais nolūks ir pulcināt latviešu jaunatni visa Ziemeļamerikas kontinenta mērogā, lai rastu jaunas idejas, stiprinātu nacionālos spēkus un rosinātu latviešu jaunatni vienotai kopdarbībai mūsu nākotnes Latvijai, ko īsos vārdos var izteic svētku mudē: „Latvijas **nākotne kopā mūs sauc.**"

Jaunatnes svētki iecerēti ar ļoti plašu programmu un tie paredzēti 1959. gada no 27. jūnija līdz 5. jūlijam Toronto. Ievērojama loma Jaunatnes svētkos ierādīta dažādām, gan individuālām, gan grupu sacensībām, kas praktiski sāksies jau nākošā gada janvāri priekšsacīkšu veidā pa atsevišķiem apgabaliem, tā ka svētku sarīkojumā paredzētās finālsacensībās piedalīsies, tā sakot ,labākie no labākiem. Šo dažādo sacensību noslūks ir dot mudinājumu individuālo talantu un spēju attīstīšanai, rosināt jaunatnes pulcinu un citu jaunatnes grupu pašdarbību, dodot impulsu un tālu mērķi darbam, bet par visām lietām dot Jaunatnes svētku dalībniekiem un apmeklētājiem labāko, ko latviešu jaunatne spēj dot. Kā galvenie šo svētku sarīkojumi paredzēti: Jaunatnes pausme, Rožu balle un noslēguma ugunskurs, bet pirms tiem paredzētas vairākas izstādes, jauno rakstnieku rīts, mūziķu vakars, baleta vakars, teātŗa vakars, filmu vakars un arī raibs vakars. Programmā ietilps arī sporta sacensības un bērnu rīts.

No uzskaitītā vien jau redzams, ka Jaunatnes svētki iecerēti kā grandiozs sarīkojums ar visai plašu un vispusīgu programmu. Cik izdevies līdz šim noskaidrot, tad latviešu jaunatnes šos svētkus grib īstenot lielā apņēmībā un ticībā šī sarīkojuma cēlajam mērķim. Svētku organizācijas komiteja, kas sastādās no jaunatnes organizāciju izraudzītiem un kooptētiem komitejas locekļiem, veikusi jau daudzus priekšdarbus, galvenokārt idejiskā un propagandas plāksnē. Iepriekšējā nedēļā ricības komiteja uz informātīvu sēdi bija aicinājusi komitejas locekļus un vispārējo latviešu organizāciju pārstāvjus, lai dzirdētu viņu domas, kā arī eventuālus ierosinājumus un iebildumus. No svētku ricības komitejas locekļiem bija ieradušies: priekšsēža vietnieks A. Zigurs, Nonita Griezīte, I. Freibergs, D. Vidiņa, A. Prieditis un Lolita Zuntaka, bet no organizācijām — LNAK valdes priekšsēdis A. Svenne, Pirmās ev.-lut. draudzes pr-ks R. Roze, Austrumu ev.-lut. draudzes pārstāvis A. Tīcmanis, latviešu baptistu draudzes pārstāvis J. Arājs, LNAK jaunatnes nozares vaditājs T. Krombergs, gaidu jendas priekšniece A. Martinsone, skautu jendas priekšnieks S. Leimanis un TLB valdes priekšsēdis E. Skuja.

Visi sēdes dalībnieki vienprātīgi atzina, ka Jaunatnes svētki kalpos mūsu nacionālo mērķu sekmēšanai un tādēļ tie morāliski atbalstāmi. Garākas pārrunas turpretī izraisīja svētku financiālā puse, ko organizācijas komiteja iecerējusi reālizēt tādos pašos apmēros, kā pēdējos latviešu Dziesmu svētkus, t. i., 18.000 dolaru apmērā, ar apmēram 1.000 atlikumu. Kaut gan konkrēts budžets organizācijas komitejai vēl nav uzstādīts, tomēr cerētie ienākumi organizāciju pārstāvjiem likās pārāk augsti un izskanēja bažas, ka tie varētu arī nereālizēties, tādēļ organizācijas komitejai ieteica pie budžeta sastādīšanas pēc iespējas rēķināties ar mazāku apmeklētāju skaitu nekā Dziesmu svētkos. Pašreiz svētku organizācijas komiteja meklē aizdevumus un ziedojumus priekšdarbu veikšanai nepieciešamiem izdevumiem. Līdz šim lielāko aizdevumu $1.000,- apmērā solījusi Niagaras draudzības dienu komiteja, kā arī ienākuši nelieli ziedojumi, bet priekšdarbu veikšanai nepieciešamās prāvākas summas, tādēj organizācijas komiteja aicina visas organizācijas apsvērt aizdevumu vai ziedojumu iespējas.

Gaidu jendas priekšniece A. Martinsone un skautu jendas priekšnieks S. Leimanis norādīja arī, ja jaunatnes svētki paredzēti tieši laikā, kad notiek abu jendu gadskārtējās lielās nometnes, kas var zināmā mērā ietekmēt abu šo sarīkojumu pamatkumus. Svētku organizācijas komiteja tomēr bija ieskatos, ka abi sarīkojumi viens otru papildinās, jo ievadītas sarunas par kopēja ugunskura rīkošanu un turklāt izvēlētā laikā iekrīt arī svinamā diena kā ASV, tā arī Kanadā.

Kopējā sanāksmē izpalika gan konkrēti lēmumi, bet Jaunatnes svētku organizētāji saņēma aplieciņājumu, ka organizācijas viņu centienus atbalstīs morāli un iespēju robežās arī materiāli.

R. N.

EIROPIEŠU KRISTĀMVĀRDI

Eiropas laikraksti ziņo, ka bēgiete Konrāde (Conrad), Briseles pasaules izstādes temas „Cilvēks savā laikmetā" ierosināta, nesen sākusi vākt eiropiešu kristāmvārdus. Viņa izsūtījusi vēstules visām Eiropas valstīm, lūdzot katras tautas un cilts kristāmvārdus, jo tie izsakot par cilvēku izcelsmi kaut ko vairāk nekā uzvārdi. Atbildes viņa vēl neesot saņēmusi no Albānijas, Portugales un Rumānijas, bet viņas kristāmvārdu sarakstos esot jau turpat 40.000 vārdu. Vislielākā īpatu kristāmvārdu bagātība — apmēram 3.000 — esot holandiešiem, bet vismazāk baskiem, kuŗi lietojot tikai kādus 15 oriģinālus kristāmvārdus. Bretaņā esot kādi 400 kristāmvārdi, kuŗi ievērojami atšķiroties no franču vārdiem. Starp savāktajiem dažādo tautu kristāmvārdiem ļoti daudzi esot internacionālu, bet uzņēmīgā beļģiete tomēr, piemēram, vācu „Johan", franču „Jean", holandiešu „Jan" un krievu „Ivan" uzskata par dažādiem kristāmvārdiem. Arī Maskava šoreiz neesot ieskatījusi savu pilsoņu vārdus par svarīgu valsts noslēpumu un, atbildot uz beļģietes lūgumu, nosūtījusi sarakstus ar apmēram 1500 vārdiem, bet nav zināms, vai moskaviti šajos sarakstos ir ietvēruši arī tipiskos igauņu, latviešu un lietuviešu kristāmvārdus, jo blakus, piemēram, krievu Ivanam līdzšinējos beļģietes publicējumos nav minēts latviešu Jānis . . . Nav īsti zināms, ar kādu nopietnību beļģiete pieiet šim savam eiropiešu vārdu vākšanas „jāmajam zirdziņam", bet, ja būtu zināma viņas precīza adrese, vai nederētu viņai nosūtīt arī kaut vai kādu latviešu pagājušā gada nepārdotu kalendāru, lai eiropiešu kristāmvārdu plašajā kopojumā, kuŗam var būt sava kultūrvēsturiska nozīme, būtu arī mūsu tipiskie un daiļskanīgie kristāmvārdi? **As.**

Kanadas iedzīvotāju skaits pārsniedzis 17 miljonus

(Otavā) Kanadas iedzīvotāju skaits pārsniedzis 17.000.000 robežu.

Pēc Dominijas statistikas biroja aplēsumiem līdz 1. jūnijam šīs zemes iedzīvotāju skaits ir sasniedzis 17.048.000 vai par 459.000 vairāk, nekā bija pagājušā gadā tai pašā laikā.

Ontario provincē turpinās vislielākais skaitliskais iedzīvotāju pieaugums, salīdzinot ar pārējām provincēm. Gada laikā Ontario iedzīvotāju skaits pieaudzis par 181.000 jeb 3,2 procentiem, sasnidzot jaunu rekorda skaitli — 5.803.000.

Kvebekas provinces iedzīvotāju skaits audzis par 126.000, sasniedzot 4.884.000.

Kopš 1920. gada Ontario provinces iedzīvotāju skaits vairāk nekā divkāršojies. Britu Kolumbijas iedzīvotāju skaits šinī laikā vairāk nekā trīskāršojies un tāpat gandrīz trīskāršojies ir Albertas provinces iedzīvotāju skaits.

ZELTKĀZNIEKI TRIMDĀ

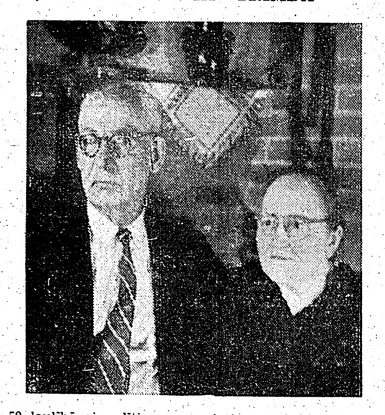

Uz 50 laulībā aizvadītiem gadiem Portlandē (Oreg.) atskatījās Milda un Jānis Strāli. Ilgus gadus viņi aizvadījuši Praulienā, Vidzemē, kur J. Strāls bijis pagastskolas pārzinis. Pie viņa par palīgskolotāju kādu laiku bijis arī Jānis Ezeriņš.

J. Strāls aktīvi piedalījies arī sabiedriskā dzīvē — vadījis kori, rīkojis teātŗa izrādes, reizēm uzaicinot talkā arī ievērojamos Rīgas aktierus, bijis Dārzkopības un lopkopības, tāpat biškopības biedrību dibinātājos. Pārceļoties uz Sabili Kurzemē par pamatskolas pārzini, viņš tāpat aktīvi piedalījies sabiedriskā dzīvē, vadījis aizsargu kori, darbojies biedrībās.

Gaviļnieki trimdas laiku vada meitas Ainas un znota, brīvmākslinieka A. Berķa ģimenē. Portlandē J. Strāls strādāja latviešu skolā, tāpat Oregonas Latviešu biedrībā, bijis arī kora dibinātājos. Daudz laika viņš veltī arī daiļamatniecībai.

3. jūlijā Redimera baznīcā notika gaviļnieku zelta kāzu atceres dienas dievkalpojums māc. J. Cilņa vadībā. Tajā kā soliste piedalījās Ida Trapāne ar J. Kalniņa dziesmu un V. Lapše ar ērģeļu solo. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē gaviļniekus sveica un veltes nodeva no draudzes, Oregonas Latviešu biedrības, kora un draugiem. Tika nolasīti arī rakstveida apsveikumi no bijušajiem audzēkņiem, praulēniešiem u. c. Svinības noslēdza ar kopīgi nodziedpto „Nevis slinkojot . . .", tad visi pakavējās vēl bridi pie kafijas un cepumiem.

K. K.

Mūsu laikraksta pārstāvis
ANGLIJĀ
G. ZARIŅŠ,
11 Alexandra Gdns,
London, N. 10. Tel. TUD 0871,
pieņem un sniedz informāciju, pieņem jaunus abonentus, kā arī abonementu pagarinājumus.

Dr. Richards un Dr. Lidija
ŠULTMAŅI
PĀRTRAUC SLIMNIEKU PIEŅEMŠANU LAIKĀ NO 20. JŪLIJA LĪDZ 3. AUGUSTAM.
Steidzamos gadījumos zvanīt uz kabinetu WA 4- 5323, Toronto.

KANADĀ i-p

TORONTO

● Latviešu roveru un lielgaidu otrā sagaita Kanadā notiks 30., 31. augustā un 1. septembrī, rietumos no Toronto, iespējami tuvu ASV robežai. Šajā sanāksmē aicināti piedalīties visi roveri, lielgaidas, dižskauti, vadītāji un visi citi, kas sevi uzskata par piederīgiem pie lielgaidu un roveru kopības. Programmā paredzētas intensīvas āra nodarbības, pārrunas, ugunskuri, kā arī citāda veida roveru un lielgaidu nodarbības. Tuvāka informācija un pieteikšanās pie sagaitas informācijas pārziņa A. Priedīša, 51 Redwood Ave., Toronto 8, Ont.

● Pirmā ev.-lut. draudzē māc. A. Cops kristījis Viktoru Rolandu Skujiņu, Ernesta un Birutas dēlu, bet salaulājis Beatrici Venu un Jāni Pavaru, Baibu Zāliti un Wieger Shutte.

● Austrumu ev.-lut. draudzē dievkalpojumi augusta mēnesī pārkārtoti, lai atvieglotu draudzes locekļiem svētdienas izbraukumus. Sākot ar 9. augustu dievkalpojumi notiks sestdienas vakaros, plkst. 8.00 sv. Barnabas baznīcā.

● Sidrabenes gadskārtējie bērnu svētki notiks 27. jūlijā, plkst. 10.00 no rīta. Tie sāksies ar māc. A. Copa vadīto dievkalpojumu, kam sekos bērnu svētku dalībnieku parādes gājiens un svētku atklāšana, nometnes dalībnieku priekšnesumi un vingrojumi, kā arī dažādas nodarbības un sacensības speciāli iekārtotās novietnēs. Bez tam paredzētas arī peldēšanas, šaušanas un vairākas cita veida sacensības kā bērniem, tā arī pieaugušiem. Sidrabenes bērnu svētkos aicināti piedalīties visi, arī ārpus nometnes esošie latviešu bērni, neatkarīgi no viņu piederības pie jebkādas draudzes. Bērnu svētku vadību uzņēmies Jānis Pālens, bet vingrojumus un citus priekšnesumus sagatavojusi skolotāja Ksenija Rasa.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai inicīļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

GAIŠĀ CEĻA GĀJĒJS

1. r. prof. F. Treus ar savu māti Ritu Treus. Aizmugurē māsa Brigita Kronberga un māsas meita Ilze Kronberga.
J. Ligera uzņ.

PROF. DR. THEOL. FĒLIKSA TREUA 55 GADU JUBILEJA

Port-Vašingtonā, vienā no Ņujorkas priekšpilsētām, uz 55 mūža gadiem atskatījās Vecās Derības tulkotājs, mācītājs un publicists Fēlikss Treus.

Dzimis Opekalnā, 1903. g. 29. jūnijā — mācītāja ģimenē; jau viņa vectēvi bijuši mācītāji. F. Treus visā savā dzīvē un darbā ir nesis īsta kristieša gaišo lāpu un rādījis šī ceļa gājēja priekšzīmi. Dzīve viņu jaunībā nav pārāk saudzējusi. Jau tēva mājās viņš iepazinās ar fizisko darbu, sevišķi kad, 1. pasaules kara laikā ģimenes gādniekam tēvam aizejot veļu valstī, Fēliksa mātei ar saviem 5 bērniem bija jāpārceļas uz Smilteni un rentnieku gaitās jāsagādā dzīves eksistencei nepieciešamais.

Viņa vectēvs prāv. K. Kundziņš negribēja atstāt Fēliksu lauku darbos vai dzirnavnieka amatā, jo saskatīja viņā gaišu galvu un palīdzēja viņam skoloties. Beidzis klasisko ģimnaziju, F. T. 1925. g. iestājās Latvijas universitātes teoloģijas fakultātē un to nobeidza 1931. g. Lielāko uzmanību studiju laikā viņš bija veltījis senebrēju valodai un Vecajai Derībai prof. J. Bencingera vadībā. Ar Morberga stipendiju zinātniskajam darbam no 1933 — 1934. gadam viņš papildinājās Francijā, Sorbonnas universitātes teoloģijas fakultātē.

1934. g. F. T. atgriežas Latvijā un saistās darbā universitātē par privātdocentu. 1938. g. viņu ievēl par štāta docentu. Laikā no 1931. — 1941. g. viņš pilda arī Rīgas pilsētas iecirkņa vikāra pienākumus. Kad 1941. g. komūnisti slēdz L.U. teoloģijas fakultāti, māc. F. Treus pāriet par mācītāju Rīgas Vecās Gertrūdes baznīcas draudzē, nelaika māc. Bilmaņa vietā.

Kara notikumi 1944. g. viņu aizved Vācijā. Sākumā Erlangenas, vēlāk Ansbachas nometnēs viņš strādā skolotāja, mācītāja un nometnes sekretāra amatos, jo labi pārvalda vairākas valodas. 1948. g. Fēliksu Treuu aicina Luterāņu Pasaules Federācija par mācības spēku Berchtegādenā (Insulā) jaunatvērtajā Studiju centrā, kur sagatavoja svētdienas skolu skolotājus, jaunatnes grupu vaditājus, kur darbojās arī teoloģijas, medicīnas un citu nozaŗu kursi, galvenokārt diskusiju un pārrunu veidā 2 gadu laikā sagatavojot vairāk kā 2000 kursantu. Šis ir ražīgākais darba posms F. T. dzīvē. Liekot lietā visu savu enerģiju un zināšanas, viņš nenoguris māca dažādu tautību jauniešus, kas zaudējuši savu dzimteni un neziņā raugās nākotnē.

1950. g. F. T. izceļo uz ASV, Ņujorkā. Sākumā viņš 3 gadus strādā fizisku darbu, tad tiek aicināts par mācības spēku Grinvillē kādā luterāņu kolledžā un par mācītāju.

1954. vājās veselības dēļ F. T. atstāj šo darbu un Britanijas Bībeles biedrības uzdevumā (prāv. Kullišа ierosināts), sāk tulkot Veco Derību no oriģinālvalodas un šo darbu pabeidza šī gada martā. Pašreiz viņa darbu iespiež Londonā. Šajā laikā F. T. darbojas arī par Ņujorkas latviešu draudzes Port-Vašingtonas kopas mācītāju.

Tieši pirms savas 55 gadu jubilejas prof. F. Treus pārcietis smagu kuņģa operāciju, kas atņēmusi daudz fizisko spēku, bet profesora možais gars un paļāvība nākotnei nav salaužami.

Novēlēsim profesoram tikpat raženu tālāko dzīves posmu.

J. Ligers.

JA JŪS SŪTĀT DĀVANU
un vēlaties, lai Jūsu piederīgie saņemtu labā ces par iespējami zemākajām cenām un pie kā, tad saiņu sagatavošanu un nosūtīšanu u prasiet mūsu cenrādi, ierakstot šai sludinājum adresi un atsūtot to mūsu firmai: DAU SERVICE, Bellmansgatan 15, Stockho
Mr., Mrs., Miss .....
.....
.....

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

VISĀS APDROŠINĀŠANAS
LIETĀS IZPALĪDZ UN KĀRTO
ILMARS
ANDREJSONS
(C.L.U.)
84 ABBOTT AVE., TORONTO
RO 2-0372

JAUNA ZOBĀRSTE

Toronto universitātes zobārstniecības fakultāti beigusi Irēne LEINASARE ar DDS gradu, iegūstot zobārstes tiesības Kanadā. Studijas I. Leinasāre sākusi Latvijas universitātē 1940. gadā, bet sakarā ar bēgļu gaitām, nav paspējusi nolikt valsts eksāmenus. Vācijā studijas atsākusi Freiburgas universitātē, ko ar zobārsfes tiesībām beigusi 1947. gadā. Toronto universitātē I.Leinasare iestājusies 1955. gadā, ko tagad beigusi un strādā Manchester zobārstniecības kabinetā, 245 Coxwell Ave., Toronto.

JĀNIS UN ILZE KONRĀDI FILMĀ

Mūsu pasaulslavenie Austrālijas latviešu jaunieši, Jānis un Ilze Konrādi, kas šinī gadā labojuši vairākus pasaules rekordus, ir uzņemti filmā, kuru iespējams īrēt vai arī pirkt tās kopijas, lai gan maksa ir diezgan augsta. Filmu uzņēmusi Internacionālā filmu aģentūra. Tā ir 16 mm filma — 100 pēdu gara.

Tuvāku informāciju var saņemt no Gunāra Āboliņa, 1254 So. Grant Street, Tacoma 5, Wash., USA.

KRISTĀMVĀRDI

šim savam eiropiešu vārdu vākšanas „jājamajam zirdziņam", bet, ja būtu zināma viņas precīza adrese, vai nederētu viņai nosūtīt arī kaut vai kādu latviešu pagājušā gada nepārdotu kalendāru, lai eiropiešu kristāmvārdu plašajā kopojumā, kuram var būt sava kultūrvēsturiska nozīme, būtu arī mūsu tipiskie un jaušķanīgie kristāmvārdi? As.

Kanadas iedzīvotāju skaits pārsniedzis 17 miljonus

(Otavā) Kanadas iedzīvotāju skaits pārsniedzis 17.000.000 robežu.

Pēc Dominijas statistikas biroja aplēsumiem līdz 1. jūnijam šis zemes iedzīvotāju skaits ir sasniedzis 17.048.000 vai par 459.000 vairāk, nekā bija pagājušā gadā tai pašā laikā.

Ontario provincē turpinās vislielākais skaitliskais iedzīvotāju pieaugums, salīdzinot ar pārējām provincēm. Gada laikā Ontario iedzīvotāju skaits pieaudzis par 181.000 jeb 3,2 procentiem, sasnidzot jaunu rekorda skaitli — 5.803.000.

Kvebekas provinces iedzīvotāju skaits audzis par 126.000, sasniedzot 4.884.000.

Kopš 1920. gada Ontario provinces iedzīvotāju skaits vairāk nekā divkāršojies. Britu Kolumbijas iedzīvotāju skaits šinī laikā vairāk nekā triskāršojies un tāpat gandrīz triskāršojies ir Albertas provinces iedzīvotāju skaits.

nuskriptus saisināt.
uzglahās, bet uz vēlēšanos sūtīs
arka.
em paraksttājas rakstos izteiktās
as viedoklim.

GAIŠĀ CEĻA GĀJĒJS

1. r. prof. F. Treus ar savu māti Ritu Treus. Aizmugurē māsa Brigita Kronberga un māsas meita Ilze Kronberga.

J. Liģera uzņ.

PROF. DR. THEOL. FĒLIKSA TREUA 55 GADU JUBILEJA

Port-Vašingtonā, vienā no Ņujorkas priekšpilsētām, uz 55 mūža gadiem atskatījās Vecās Derības tulkotājs, mācītājs un publicists Fēlikss Treus.

Dzimis Opekalnā, 1903. g. 29. jūnijā — mācītāja ģimenē; jau viņa vectēvi bijuši mācītāji. F. Treus visā savā dzīvē un darbā ir nesis ista kristieša gaišo lāpu un rādījis šī ceļa gājēja priekšzīmi. Dzīve viņu jaunībā nav pārāk saudzējusi. Jau tēva mājās viņš iepazinās ar fizisko darbu, sevišķi kad, 1. pasaules kara laikā ģimenes gādniekam tēvam aizejot veļu valstī, Fēliksa mātei ar saviem 5 bērniem bija jāpārceļas uz Smilteni un rentnieku gaitās jāsagādā dzīves eksistences nepieciešamais.

Viņa vectēvs prāv. K. Kundziņš negribēja atstāt Fēliksu lauku darbos vai dzirnavnieka amatā, jo saskatīja viņā gaišu galvu un palīdzēja viņam skoloties. Beidzis klasisko ģimnaziju, F. T. 1925. g. iestājās Latvijas universitātes teoloģijas fakultātē un to nobeidza 1931. g. Lielāko uzmanību studiju laikā viņš bija veltījis senebrēju valodai un Vecajai Derībai prof. J. Bencingera vadībā. Ar Morberga stipendiju zinātniskajam darbam no 1933 — 1934. gadam viņš papildinājās Francijā, Sorbonnas universitātes teoloģijas fakultātē.

1934. g. F. T. atgriežas Latvijā un saistās darbā universitātē par privātdocentu. 1938. g. viņu ievēl par štāta docentu. Laikā no 1931. — 1941. g. viņš pilda arī Rīgas pilsētas iecirkņa vikāra pienākumus. Kad 1941. g. komūnisti slēdz L.U. teoloģijas fakultāti, māc. F. Treus pāriet par mācītāju Rīgas Vecās Gertrūdes baznīcas draudzē, nelaika māc. Bilmaņa vietā.

Kara notikumi 1944. g. viņu aizved Vācijā. Sākumā Erlangenas, vēlāk Ansbachas nometnēs viņš strādā skolotāja, mācītāja un nometnes sekretāra amatos, jo labi pārvalda vairākas valodas. 1948. g. Fēliksu Treuu aicina Luterāņu Pasaules Federācija par mācības spēku Berchtegādenā (Insulā) jaunatvērtajā Studiju centrā, kur sagatavoja svētdienas skolu skolotājus, jaunatnes grupu vadītājus, kur darbojās arī teoloģijas, medicīnas un citu nozaru kursi, galvenokārt diskusiju un pārrunu veidā 2 gadu laikā sagatavojot vairāk kā 2000 kursantu. Šis ir ražīgākais darba posms F. T. dzīvē. Liekot lietā visu savu enerģiju un zināšanas, viņš nenoguris māca dažādu tautību jauniešus, kas zaudējuši savu dzimteni un neziņā raugās nākotnē.

1950. g. F. T. izceļo uz ASV, Ņujorkā. Sākumā viņš 3 gadus strādā fizisku darbu, tad tiek aicināts par mācības spēku Grīnvillē kādā luterāņu kolledžā un par mācītāju.

1954. vājās veselības dēļ F. T. atstāj šo darbu un Britanijas Bībeles biedrības uzdevumā (prāv. Kulliša ierosināts), sāk tulkot Veco Derību no oriģinālvalodas un šo darbu pabeidza šī gada martā. Pašreiz viņa darbu iespiež Londonā. Šajā laikā F. T. darbojas arī par Ņujorkas latviešu draudzes Port-Vašingtonas kopas mācītāju.

Tieši pirms savas 55 gadu jubilejas prof. F. Treus pārcietis smagu kuņģa operāciju, kas atņēmusi daudz fizisko spēku, bet profesora možais gars un paļāvība nākotnei nav salaužami.

Novēlēsim profesoram tikpat raženu tālāko dzīves posmu.

J. Liģers.

JA JŪS SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS

un vēlaties, lai Jūsu piederīgie saņemtu labākās kvalitātes preces par iespējami zemākajām cenām un pie tam vislīsākajā laikā, tad saiņu sagatavošanu un nosūtīšanu uzticiet mums. Piepraisiet mūsu cenrādi, ierakstot šai sludinājumā savu vārdu un adresi un atsūtot to mūsu firmai: DAUGAVA PARCEL SERVICE, Bellmansgatan 15, Stockholm SÖ, Sweden.

Mr., Mrs., Miss .....
.....
.....

KREMLIS BARO AR CERĪBĀM

CARA LAIKĀ BIJA LIELĀKA BRĪVĪBA

AMERIKĀŅU ŽURNĀLISTS PADOMJU SAVIENĪBĀ (6.)

PIEVILTĀ PADOMJU JAUNATNE

Jaunatne jūtas pievilta, jo pēc skolas beigšanas tai nav ko darīt. Kam ir nauda un līdzekļi, tos nav kur izdot, nav kurp iet. Kas tad notiek? Jaunieši klīst baros pa Maskavas ielām un daužās. Ļaunākais ir tas, ka viņi nododas žūpošanai. Netrūkst arī Brodveja vienaldzīgo, bet to nav daudz. Jaunatne jūtas pievilta: nav tai kur savu spēku un enerģiju izlietot.

Huligānisms bija pieņēmies tik plašos apmēros, ka 1956. gadā izdeva likumu, ka bez tiesas sprieduma var apcietināt katru huligānu par mazāko pārkāpumu. Ir radusies kaut kāda jauna kustība, radušies jaunieši, kas netic nekam — ne Dievam, nedz velnam.

Lielākā vairuma krievu parastā sarunu tema ir par trim lietām: izglītību, pirmās nepieciešamības precēm un mieru. Neviens krievs negrib karu un negrib iet karot. Par pirmās nepieciešamības precēm Maskavā palaists šāds joks. Visi tic, ka pienāks tā diena, kad krievi ražos atombumbas, ko varēs ielikt koferī un aizvest uz kuru katru vietu pasaulē un, protams, arī Ņujorku. Bet tikai būs jautājums, kur ņemt koferi? Krievu varas viri nekad negrib piekāpties un būt aiz citiem. Tā kādā viesnīcā, kur notika saimniecisku sarunas ar angļu delegāciju, angļi bija virs priekšsēža vietas pie sienas pielikuši lielu angļu karogu. Tā kā krieviem tāda pie rokas nebija, kāds steidzīgi devās uz Kremli un no turienes atnesa vēl lielāku padomju karogu, ko piestiprināja pie sienas pretējā pusē, lai tikai nepaliktu iepakaļ angļiem.

Krievi bija šausmīgi sašutuši par to, ka viņu sportiste Ņina Ponomareva, viesojoties Londonā, bija apzagusies, nespēdama noturēties pretim kārdinājumam iegūt kādu no skaistajām mantām veikalā. Krievu aģitātori to nodēvēja par angļu nekrietnu provokāciju, apdraudējumu mieram un divi tautu draudzībai.

Krievi savā domāšanā visumā ir stulbi un apdauzīti. Mēs labi zinām, ka tūkstoši vietu nosaukumu Krievijā ir mainīti, Ļeņingradu ieskaitot, bet kāda Intūrista darbiniece ņēmās apgalvot, ka Krievijā neviens vietu nosaukums neesot pārdēvēts. Kad jautā, kāpēc valdība tik maz rūpējas par saviem pilsoņiem, tad atbilde ir skaidra: vēl nav laiks pienācis un ka visas preces būs nākotnē ar uzviju un Krievija aizsteigsies priekšā ASV, jo tagad valdība ir aizņemta ar smagās rūpniecības izveidošanu — tā stādāma pirmā vietā, kas katram jāsaprot. Kāpēc ļaudis to atbalsta un neko nedara? Tiem nav cita ceļa, bet tas nenozīmē, ka tautā nebūtu neapmierināto, kuŗu skaits ar laiku pieaug.

Jūs nevarat nevienam krievam iestāstīt, ka Eizenhauera tēvs ir bijis lokomotīves vadītājs, ka ASV skola pieejama visiem, kā bagātiem, tā nabagiem, un ka par 5¢ var nopirkt tāfeliti šokolādes. Krievi nevar to saprast, ka nav vajadzīga atļauja ceļošanai no vienas pilsētas uz otru, ka nav vajadzīga pase, lai dabūtu istabu viesnīcā u.t.t.

STAĻINA LAIKS

Staļins Krievijā valdīja veselus 30 gadus, kad bija neierobežots varas nesējs. Kas bija pret viņu, tika saīsināts par galvas tiesu. Viņa valdīšanas laikā un arī tagad Krievijā ir neiedomājams terrors. Staļins bija tas, kas Krievijā likvidēja 25 miljoni privātu saimniecību un nodibināja kolchozus un sovchozus. Krievi tam pasīvi pretojās, un tā bada nāvē un izsūtījumos gāja bojā 5 miljoni krievu. Viņš mira 1953. g. 5. martā Ir ļoti iespējams, ka Staļinu nogalināja, bet par to dienas gaismā nav nekādu pierādījumu.

No Ļeņina laikiem Padomijas konstitūcijā ir noteikts, ka katra republika var brīvi pievienoties Krievijai, kā arī brīvi izstāties no vissavienības, bet cik tad republikas ir izstājušās? Un ja kāda to mēģinātu darīt, viegli varam iedomāties, kas ar to notiktu. Tanki un asinis to atspiestu atpakaļ pie „laimīgās" Padomju Savienības. Tā lielajās tīrīšanās 1930. gādā uz Maskavas rīkojumu savas galvas zaudēja 6 republiku prezidenti un 7 ministru prezidenti. Cara laikā Krievijā valdīja daudz lielāka brīvība nekā šodien un ja caru režīms būtu bijis stingrāks, nekad tur revolūcija nenotiktu un nekad nenovestu pie komūnisma diktatūras, kāda Krievijā valda šodien.

Chruščevam Krievijā ir neierobežota vara, bet pie tās viņš tika pēc Berijas noslepkavošanas, kā arī padzenot Molotovu, Kaganoviču Žukovu un citus varas vīrus.

Lielākais darbs, ko Chruščevs veica, ir Staļina kulta likvidēšana 1956. gada 20. partijas kongresā Maskavā, kad viņš Staļinu nomelnoja un atklāja visas viņa slepkavības, nenoliedzot, ka pats bijis šo noziegumu aculiecinieks un pat līdzgaitnieks.

TAGAD KREMLĪ ARĪ DEJO

Kopš Staļina nāves un viņa nomelnošanas, Padomijā ir atļauta viena otra brīvībiņa, par ko Staļina laikā nevarēja būt runa. Tā, piem., pieņemšanas Kremlī bieži vien beidzas ar deju. Staļins nedejoja un arī citiem to neļāva darīt, un kur nu vēl Kremlī. Tagad tā ir dabiska parādība. Destaļinizācija Krievijā tiek iedarbināta pamazām, un daudzas pilsētas vēl saucas Staļina vārdā, tāpat kā daudzās vietās vēl rēgojas Staļina bildes un statujas. Chruščevs izteicies, ka no Staļina murga vajā jātiek pamazām un palēnām. Kopš 1935. gada precēt ārzemju pavalstnieku bija aizliegts. Ja arī apprecējās, tad nevarēja no Krievijas izceļot vai ieceļot. Tagad var izceļot, var arī ārzemnieks pārcelties uz dzīvi Krievijā. Ir vēl viena otra sīka brīvībiņa, bet tās tirannisko diktatūru nemazina. Krievijā tagad tiek ielaistas daudzas filmas no ārzemēm, bet ar ļoti rūpīgu izlasi, kā arī nedaudz grāmatu, kas tiek stingri cenzētas. Patlaban masveida apcietināšanas un izsūtīšanas Krievijā nenotiek, bet tas nenozīmē, ka cietumi būtu tukši un nebūtu vairs vergu darba un politisko koncentrācijas nometņu. Tās visas vēl ir, jo uz tām balstās, tāpat kā iepriekšējie Krievijas valdnieki, arī tagadējais diktātors Chruščevs.

Nobeigumā: SKOLAS

AUGSTI VIESI DZIESMU SVĒTKOS

Lesteras pilsētas galva ar kundzi ierodas uz kopkoŗu koncertu. Aizmugurē sūtņi K. Zariņš un prof. A. Spekke. Foto H. Nestors

ANGLIJAS LATVIEŠU DZIESMU DIENAS

(Pārnesums no 1. lpp.)

teņos un balkona aizmugurē, bet arī lielajā priekštelpā. Ričibas komiteja vērtē, ka uz šo sarikojumu ieradušies apm. 2.500 latviešu. Skaļiem aplausiem sumināja Lesteras lordmēra aldermaņa S. Brauna un viņa kundzes ierašanos, kuŗiem, tāpat kā mūsu sūtņiem K. Zariņam un prof. Spekkem, ričibas komitejas locekle Daila Fafrote pasniedza ziedus.

Koncertu ievadīja ričibas komitejas pr-dis Kārlis Ampermanis, lūgdams mūsu sūtni oficiāli atklāt koncertu. Sūtnis teica dažus vārdus, apsveikdams angļu viesus, un tad pievērsās Dziesmu dienām un to nozīmei.

„Šie nav tikai Dziesmu svētki, šie ir īsteni mūsu tautas svētki!" teica mūsu sirmais valstsvīrs. „Divās dienās mēs staigājam no pagātnes uz tagadni — mēs skatāmies Blaumaņa lugu, klausāmies mūsu komponistu jaundarbus, latviski priecājamies un dzirdam mūsu dzejnieku un rakstnieku darbus."

„Mūsu senči dziesmu svētkus svinēja uz dzimtās zemes, kur katrs pakalniņš bija tēvu sviedru slacīts. Tagad mēs tos svinam izkaisīti pa visu plašo pasauli, bet dziesma mūs vieno, lai kādi attālumi mūs arī šķirtu . . . "

Pēc sūtņa runas ar epsveikumu no Lesteras pilsētas nāca lordmērs aldermanis S.Brauns. Viņš izteica savu prieku, ka Lesteras pilsēta jau otru reizi varēja dot latviešiem iespēju pulcēties tik plašā skaitā. Viņš novēlēja, lai šie svētki latviešu trimdiniekiem dotu jaunu spēku un dzīves sparu.

Uzrunai sekoja Latvijas un Lielbritanijas himnas.

KAMOLIŅŠ APŽILBINA VIESUS

Dziesmu dienas koŗu koncerts iesākās ar J. Vītola Gaismas pili diriģenta A. Pommera vadībā. Jau no pirmajām dziesmas skaņām starp klausītājiem un dziedātājiem radās nesaraujamas saites, kuŗas nepārtrūka līdz pēdējai dziesmai. Gaismas pilij sekoja E. Dārziņa Mēness starus stīgo un J. Vītola Saules svētki, kuŗus diriģēja Alberts Jērums. Tālāk nāca tautas deju demonstrācijas DVF deju grupas „Kamoliņš", kuŗš tikko atgriezies no Velsas deju festivāla Langohlenā, izpildījumā. Astoņi vienādos tautas tērpos tērptie pāri ar 250 dziedātāju lielo koŗi aizmugurē veidoja neaizmirstamu ainu, un nav jābrīnās, ka jaunie, centīgie latvisko tradīciju kopēji guva vēl neredzētu atsaucību. Piedevas un atkal piedevas!

Kamoliņam sekoja E. Dārziņa, Alfrēda Kalniņa, J. Mediņa, J. Vītola un Andrējа Jurjāņa vīru koŗa dziesmas, diriģēja R. Zuikam un H. Pavasarim. Gandrīz katra dziesma bija jāatkārto.

Pēc starpbrīža atkal dziedāja vīru koŗis, ko nomainīja jauktie koŗi, noslēgumā dziedot Andrejа Jurjāņa kantāti Tēvijai — soliste Marija Vintere, diriģents H. Pavasars, pie ērģelēm Alberts Jērums. Tēvijai ir neatņemama latviešu Dziesmu svētku sastāvdaļa, un pie tās skaņām gandrīz 3.000 latviešu lūdza par savu dzimteni. Ir grūti iedomāties kaut ko varenāku par šo brīdi, kad izskanēja Anglijas latviešu 6. Dziesmu svētki.

Nobeigumā tika apbalvoti vecākais un jaunākā dziedātāja — Viktors Plukšs un Smuidrīte Mūrniece. Līdsas tautas deju grupa „Kamoliņš" saņēma latviešu pateicības balvas — grāmatas — par lielo darbu, ko tie veikuši. LNPL prezidija priekšsēdis A. Abakuks izdalīja balvas un teica nobeiguma vārdus.

Pēc koncerta apmeklētāji un dziedātāji vēl ilgi kavējās skaistajā parkā. Neviens nevēlējās šķirties no vietas, kur 2 dienās latviešu trimdinieki Lielbritanijā bija pauduši savu nesalaužamo ticību Latvijai, tās nākotnei, savām kultūras vērtībām un atziņai, ka pat pēc vistumšākās nakts nāk rīts.

G. Z.

Savienotas VALSTIS

SIETLĀ (VAS.)

● Vašingtonas valsts universitāti Sietlā beiguši: Vija Agara (farmācija), Brigita Dzintara (farmācija), Alfs Keire (ķīmija), Jausma Pētersone (mājturība) un Andris Rogainis (elektroinž.).

● 3. jūlijā darbā ar trieku miris 51 g. v. draudzes ērģelnieks Rūdolfs Mauče, kas bija labi pazīstams ar savu sabiedrisko rosību, kā draudzes darbinieks un Sietlas latviešu koŗa loceklis. Pēc viņa sēro dzīvesbiedre Marija ar meitenēm Maiju un Daci, kā arī plašā Sietlas latviešu saime, kas izjutis draudzes ērģelnieka trūkumu dievkalpojumos. Vieglas smiltis svešā zemē!

● No 1. līdz 10. augustam Sietlā notiks tradicionālie Jūras svētki ar slavenām motorlaivu sacīkstēm Zelta kausa izcīņā.

● Centrālās valdes rīkotais Vašingtonas valsts latviešu gadskārtējais salidojums šogad notiks svētdien, 27. jūlijā, turpat, kur iepriekšējos gados — Heiser's Shadow Lake Ressort.

● Latviešu biedrības Sietlas nodaļas biedrzinis Ed. Elferts sasniedzis jaunu globālo rekordu biedru naudu iekasēšanā. Tieši trīs mēnešus pēc gadskārtējās pilnsapulces noliktā termiņa, atskaitot sešus, visi biedri savas saistības ar nodaļu nokārtojuši.

● Sietlas nodaļas mākslas salonu turpmāk vadīs Aija Pakule, 1512 N. 39-th, Seattle 3, Wash., tālr. ME 3-1853.

Salonā dabūjami dažādi daiļamatnieku darbi, kō sudraba rotas lietas, audumi, kokgriezumi, ādas izstrādājumu paraugi u. c. Speciālpiedāvājums — Nicas tautas tērpa lielā sakta sudrabā, pārējās — uz pasūtinājumu.

● Vasaras nometnei jāpieteicas līdz 1. augustam. Lai nometnes vadība varētu visu jau savlaicīgi izplānot, jāzina bērnu skaits un vecums. Vecāki tādēļ laipni lūgti pieteikt bērnus līdz 1. augustam: Sietlā pie E. Robiņa, Takomā pie A. Krūmiņa sen. un Longvjū pie A. Dravnieka. Pieteicot neaizmirstiet minēt bērnu vecumu. Šis ziņas ļoti palīdzēs sadalīt bērnus grupās un laikus izplānot nodarbes.

Piedalīšanās maksa šogad ir $20,- par katru bērnu. Nometnes saimnieki, amerikāņi dalības maksu paaugstinājuši, solot gan uzlabojumus uzturā mūsu gaumē. Vecākiem ar vairākiem bērniem un tiem, kas pašreizējā bezdarba ietekmē varbūt šaubās par bērnu sūtīšanu, ieteicams sazināties ar savas draudzes vadību par iespējamu atbalsta saņemšanu. Bērnu vasaras nometne ir svarīgs faktors mūsu jaunatnes audzināšanā,kāpēc draudzes apsolījušas visu iespējamo izpalīdzību.

Nometne sāksies svētdien, 24. augustā, ar dievkalpojumu plkst. 1.00 dienā. Noslēgums sestdien, 30. augustā. Vieta turpat, kur pag. gadā — pie „Piecu jūdžu ezera."

G. Ā.

LONGVJŪ

● Vijolnieka Alfrēda Dunkela un pianistes Irēnas Dunkeles koncerts Longvjū notiks sestdien 2. augustā, plkst. 8.00 vakarā Kortensa auditorijā.

TAKOMĀ (VAS.)

● Vidusskolas šogad beidza: Rasa Irisa Dekšenieka, Vidvuds Dekšenieks, Liga L. Brasliņa, Maija Cūla, Ināra Meneka, Ilze Siliņa, Ivonna Inese Pētersone un Pēteris Videnieks.

● Western State slimnīcas nervu slimnieku uzraudzību kursus beigusi Valija Otlane.

● Biruta Māra Šmite nodomājusi doties laulībā ar John Voorheis Sibole Jr. Laulības paredzētas rudenī. Biruta Šmite kādreiz rosīgi piedalījās vietējā latviešu jaunatnes pulciņa darbā, spēlēja teātri un uzstājās ar solo dziesmām vietējos latviešu sarīkojumos. Viņas līgavainis — amerikānis — nodomājis uzsākt veterinārmedicīnas studijas.

● Pagājušajos 5 gados Vašingtonas valstī latviskās laulības devušies 35 pāri, bet jauktās — 23. No šīm latviešu laulībām neviena nav vēl šķirta, bet no jauktajām šķirtas jau 2.

● 12. jūlijā Takomā salaulāts 26 g. v. šujammašīnu mēchanikis Juris Mārtiņš Delle ar 19 g. v. Guntru Valdnieci.

● 9. jūlijā uz 55 mūža gadiem atskatījās veterinārārsts prof. Dr. Adolfs Alksnis, kurš netālu no Takomas — Chehalis pilsētiņā iekārtojis veterinārkliniku un darbojas par rajona veterinārārstu.

GRAND RAPIDOS

● Prof. Pauls Sakss pavada savu atvaļinājumu pie svaiņa Dr. Nagliņa Aijonijas pilsētiņā pie Grand Rapidiem. 20. jūlijā dziedonis apsolījies kuplināt Vienības draudzes dievkalpojumu. Dievkalpojuma sākums plkst. 8.30 no rīta.

● Grandrapidietis ārsts zobu slimībās Arnolds Ruperts, kas stacionēts Gizenē, Vācijā, paaugstināts kapteiņa dienesta pakāpē.

Alfrēds Vinčels

58. PASAULES IZSTĀDE BRISELĒ

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO BRISELES

XI

Jā, kas viss tik lielā pasaules sarīkojumā notiek, un cik neiedomājami tālu sniedzas izstādes ietekme! Pat Eizenhaueram viņpus lielā okeana tā jājūt. Dabiski, ka Eiropā Expo 58 ir nesalīdzināmi karstākā degpunktā, par pašu Briseli jau nemaz nerunājot. Visu, kas te notiek — lai kāds sīkums tas būtu — prese pasniedz saviem pateicīgajiem lasītājiem, jo izstādes temats būs aktuāls līdz vēlam rudenim. Personīgi piedzīvots un redzēts ir ļoti daudz, bet Eiropas tautu laikraksti un televīzijas joprojām vēl sniedz interesantas aktuālitātes un starpgadījumus. Pie visa nav iespējams pakavēties, jo tad būtu jāsarakstā pabieza grāmata. Un ja to kāds darītu, tad noteikti speciāla nodaļa būtu veltījama glītajām un laipnajām hostesēm, kas speciāli apmācītas viesu pavadīšanai un informēšanai. Sākumā viņu bija 280, bet pašreiz noteikti skaits par 8 uniformētām dāmām samazinājies, jo tās — atlaistas . . . Iemesls — nemorāla izturēšanās! Kaut Brisele labprāt saucas par mazo Parizi un daudz patiešām neatpaliek no savas lielākās un slavenākās māsas, tās iedzīvotāji brīžiem izrāda neizprotamu puritānismu, kas atbaida pat rēnāko Parīzes vēsmu. Tā arī no liela kandidāsu skaita izraudzītajām hostesēm jāievēro daudzi iekšējās disciplīnas noteikumi, kas mūsdienu cilvēkam (un izstāde taču mūs aizved jau 2000. gadā!) vienkārši nesaprotami. Tā hostesēm aizliegts pavadīt viesus „pāros", t. i. viena hostese nedrīkst staigāt ar vienu kungu, bet viņa drīkst pavadīt divus stiprā dzimuma pārstāvjus. Aizliegums attiecas arī uz gadījumu, ja divas hosteses pavadītu divus kungus. Nē, hostesēm allaž stingri jāraugās uz to, lai pulciņā vienmēr būtu nepāru skaits . . . Vai šis savdabīgais priekšraksts patiešām nodrošina pret „morāles pārkāpumiem", ir cits jautājums.

ASTOŅAS GRĀCIJAS SAULĒJAS

Tomēr morāli pārkāpa tās 8 beļģu jaunavas, kuŗas tikko atlaistas no hostešu pienākumiem. Izmantodamas brīvāku brīdi, viņas bija uzkāpušas izstādes laukuma Grand Palais jumtā, kur izgēbušās kailas un saulojušās. Tā kā jumts paceļas augstu virs daudzo apmeklētāju galvām, bez tam skatieniem nosegts ar paaugstu jumta malas bortu, neviens viņas arī neatklāja un neuztraucās par „piedauzīgo skatu". Bet hosteses bija piemirsušas, ka gaisā mēdz malties helikopters, paverot izstādes apmeklētājiem kopskatu pāri izstādei no augšas. Pilota vērīgā acs arī patiešām atklāja astoņas grācijas uz jumta, un lidotājs ar lielāko prieku parādīja sev uzticētajiem pasažieriem paradīzisko idilli, pat noplanēja mašīnu zemāk, lai viesi varētu aizvest uz mājām patiešām vienreizējus uzņēmumus no Expo 58 . . .

Kailās daiļavas gan izbailēs iekliedzās un meklēja glābiņu bēgšanā, bet pārliecu ļaunā, liekas, uzbrucēju neatlaidību neņēma.

Ar to gadījums arī būtu bijis nokārtots, ja par neparedzēto „atrakciju" nebūtu uzzinājusi stingrā šefhostese. Aizkartās morālās jūtās viņa pieprasīja astoņu vainīgo meiteņu smagu sodīšanu — par iebiedējumu pārējām 272 hostesēm. Pats Beļģijas iekšlietu ministrs tad deva norādījumu, „morāles statūtu" neievērotājas uz vietas atlaist. Tā izstādes apmeklētājiem tagad, varbūt, trūkst dažu hostešu, kas pārvalda trīs valodas, kamēr atlaisto grupiņas vecākā runāja pat septiņas valodas. Un kādas ir šī stāsta beigas? Atlaistās grācijas nebūt neuztraucās, bet jau nākošā dienā ieradās izstādes nacionālajos paviljonos, piedāvādamas savus pakalpojumus. Protams, tos tūlīt un ar prieku arī pieņēma. Tā daļa no atlaistajām nu strādā Venecuēlas, citas — zinātnēm veltītajā paviljonā, kur tagad vairāk nekā līdz šim ieplūst viriešu kārtas interesenti, kas meitenēm izsaka ne vien līdzjūtību par piedzīvoto „pārestību", bet arī — precību piedāvājumus . . .

FILATELISTU ĶĒRIENS

Raksts par izstādi nebūtu pilnīgs, ja nepieminētu arī kādu daudzu cilvēku „hobiju", kas noteikti pieder pie Expo 58 lielākajiem pievilkšanas punktiem. Tās ir speciālās pastmarkas, kas izlaistas izstādes atcerei. Ja gadēs ietekme! Pat Eizenhaueram viņpus lielā okeana tā jājūt. Dabiski, ka Eiropā Expo 58 ir nesalīdzināmi karstākā degpunktā, par pašu Briseli jau nemaz nerunājot. Visu, kas te notiek — lai kāds sīkums tas būtu — prese pasniedz saviem pateicīgajiem lasītājiem, jo izstādes temats būs aktuāls līdz vēlam rudenim. Personīgi piedzīvots un redzēts ir ļoti daudz, bet Eiropas tautu laikraksti un televīzijas joprojām vēl sniedz interesantas aktuālitātes un starpgadījumus. Pie visa nav iespējams pakavēties, jo tad būtu jāsarakstā pabieza grāmata. Un ja to kāds darītu, tad noteikti speciāla nodaļa būtu veltījama glītajām un laipnajām hostesēm, kas speciāli apmācītas viesu pavadīšanai un informēšanai. Sākumā viņu bija 280, bet pašreiz noteikti skaits par 8 uniformētām dāmām samazinājies, jo tās — atlaistas . . . Iemesls — nemorāla izturēšanās! Kaut Brisele labprāt saucas par mazo Parizi un daudz patiešām neatpaliek no savas lielākās un slavenākās māsas, tās iedzīvotāji brīžiem izrāda neizprotamu puritānismu, kas atbaida pat rēnāko Parīzes vēsmu. Tā arī no liela kandidāsu skaita izraudzītajām hostesēm jāievēro daudzi iekšējās disciplīnas noteikumi, kas mūsdienu cilvēkam (un izstāde taču mūs aizved jau 2000. gadā!) vienkārši nesaprotami. Tā hostesēm aizliegts pavadīt viesus „pāros", t. i. viena hostese nedrīkst staigāt ar vienu kungu, bet viņa drīkst pavadīt divus stiprā dzimuma pārstāvjus. Aizliegums attiecas arī uz gadījumu, ja divas hosteses pavadītu divus kungus. Nē, hostesēm allaž stingri jāraugās uz to, lai pulciņā vienmēr būtu nepāru skaits . . . Vai šis savdabīgais priekšraksts patiešām nodrošina pret „morāles pārkāpumiem", ir cits jautājums.

ASTOŅAS GRĀCIJAS SAULĒJAS

Tomēr morāli pārkāpa tās 8 beļģu jaunavas, kuŗas tikko atlaistas no hostešu pienākumiem. Izmantodamas brīvāku brīdi, viņas bija uzkāpušas izstādes laukuma Grand Palais jumtā, kur izgēbušās kailas un saulojušās. Tā kā jumts paceļas augstu virs daudzo apmeklētāju galvām, bez tam skatieniem nosegts ar paaugstu jumta malas bortu, neviens viņas arī neatklāja un neuztraucās par „piedauzīgo skatu". Bet hosteses bija piemirsušas, ka gaisā mēdz malties helikopters, paverot izstādes apmeklētājiem kopskatu pāri izstādei no augšas. Pilota vērīgā acs arī patiešām atklāja astoņas grācijas uz jumta, un lidotājs ar lielāko prieku parādīja sev uzticētajiem pasažieriem paradīzisko idilli, pat noplanēja mašīnu zemāk, lai viesi varētu aizvest uz mājām patiešām vienreizējus uzņēmumus no Expo 58 . . .

Kailās daiļavas gan izbailēs iekliedzās un meklēja glābiņu bēgšanā, bet pārliecu ļaunā, liekas, uzbrucēju neatlaidību neņēma.

Ar to gadījums arī būtu bijis nokārtots, ja par neparedzēto „atrakciju" nebūtu uzzinājusi stingrā šefhostese. Aizkartās morālās jūtās viņa pieprasīja astoņu vainīgo meiteņu smagu sodīšanu — par iebiedējumu pārējām 272 hostesēm. Pats Beļģijas iekšlietu ministrs tad deva norādījumu, „morāles statūtu" neievērotājas uz vietas atlaist. Tā izstādes apmeklētājiem tagad, varbūt, trūkst dažu hostešu, kas pārvalda trīs valodas, kamēr atlaisto grupiņas vecākā runāja pat septiņas valodas. Un kādas ir šī stāsta beigas? Atlaistās grācijas nebūt neuztraucās, bet jau nākošā dienā ieradās izstādes nacionālajos paviljonos, piedāvādamas savus pakalpojumus. Protams, tos tūlīt un ar prieku arī pieņēma. Tā daļa no atlaistajām nu strādā Venecuēlas, citas — zinātnēm veltītajā paviljonā, kur tagad vairāk nekā līdz šim ieplūst viriešu kārtas interesenti, kas meitenēm izsaka ne vien līdzjūtību par piedzīvoto „pārestību", bet arī — precību piedāvājumus . . .

FILATELISTU ĶĒRIENS

Raksts par izstādi nebūtu pilnīgs, ja nepieminētu arī kādu daudzu cilvēku „hobiju", kas noteikti pieder pie Expo 58 lielākajiem pievilkšanas punktiem. Tās ir speciālās pastmarkas, kas izlaistas izstādes atcerei. Ja gadēs ietekme! Pat Eizenhaueram viņpus lielā okeana tā jājūt. Dabiski, ka Eiropā Expo 58 ir nesalīdzināmi karstākā degpunktā, par pašu Briseli jau nemaz nerunājot. Visu, kas te notiek — lai kāds sīkums tas būtu — prese pasniedz saviem pateicīgajiem lasītājiem, jo izstādes temats būs aktuāls līdz vēlam rudenim. Personīgi piedzīvots un redzēts ir ļoti daudz, bet Eiropas tautu laikraksti un televīzijas joprojām vēl sniedz interesantas aktuālitātes un starpgadījumus. Pie visa nav iespējams pakavēties, jo tad būtu jāsarakstā pabieza grāmata. Un ja to kāds darītu, tad noteikti speciāla nodaļa būtu veltījama glītajām un laipnajām hostesēm, kas speciāli apmācītas viesu pavadīšanai un informēšanai. Sākumā viņu bija 280, bet pašreiz noteikti skaits par 8 uniformētām dāmām samazinājies, jo tās — atlaistas . . . Iemesls — nemorā

PAISUMS OKEANA LĪCĪ

KĀ ŅUJORKAS TAUTIETIS ČETRĀS STUNDĀS IZVELK 30 ZUSU, SPIĻU TĀRPI KOŽ SVEŠNIEKAM PIRKSTOS.

ATVAĻINĀJUMA LAIKA PIEZĪMES

„Ja tu, draugs, ņesi mērojis ceļu uz Ņujorku, riskējis, atstājot savu braucamo Harlēmā, bijis Dziesmu svētku dalībnieku pulkā, izballējies un sviedrus lējis jaundarbu koncertā, tad katrā ziņā tev, atstājot šo pasaules lielāko pilsētu, jāredz arī, kā letiņi ķeŗ zivis okeanā un kā ņujorkieši aizvada svētdienu pludmales smiltīs!"

„Tas ir tikpat svarīgi kā redzēt Apvienoto Nāciju namu vai uzbraukt Ņujorkas augstākās celtnes pēdējā stāvā un vērot apkārtni no putnu lidojuma perspektīvas" — pastāstīja mans rada gabals, kuŗa laipnību un viesmīlību izmantoju svētku laikā. Pat vannas istaba tika atdota manā ricībā foto laborātorijas ierīkošanai steidzamāko svētku uzņēmumu ātrai pagatavošanai.

Bija viens no tiem skaistajiem un dzestrajiem rītiem, kuŗiem seko karstās vasaras dienas, kas miljonu pilsētas akmeņu masīvus un ielas tā sakarsē, ka katrs, kam vien iespējams, mēģina tikt laukā no šī akmeņu sprosta.

Saulīte jau bija labā gabalā, kad,apbruņojušies makšķerēm un pārējiem zvejas rīkiem, sojoļām pa klusajām Port Vašingtonas ielām uz netālo okeana līci un laivu novietnēm.

Mans ceļa biedrs, kādreizējais Rīgas būvuzņēmējs Ansis Vulfs, īsajā gājienā sīkāk pastāstīja par tautiešu dzīvi un nākotnes izredzēm šajā pasaules lielākajā pilsētā.

Nonākot okeana malā, skatam pavērās līcis, pilns noenkurotām parastajām laivām, ātrlaivām un dažāda tipa jachtām. Cenas šādām laivām un jachtām svārstoties no 10.000—100.000 dālderu. Visi tie laivu simti, kas pārredzami šajā līcī, esot kluba biedru īpašumi. Lai savas laivas varētu še novietot arī mūsu tautieši, tad viņiem esot jāiestājas attiecīgajā klubā, kur biedra karte maksājot no $10,- līdz $50,- gadā.

Bijām ieradušies nedaudz par agru, jo okeana mala gulēja zemajā, bēguma ūdens līmenī, un visas tās laivas, kas bija tuvāk krastam, atradās vai nu pilnīgi sausumā vai tikai daļēji ūdenī. Okeana izskalotie augi un zaļjaundarbu koncertā, tad katrā gānās, ģļotainās sūnas saules staros izstaroja īpatu dūņu smaku.

Mans ceļa biedrs paskaidroja, ka tūlīt jāsākoties paisumam, un ieskatījās līdzi paņemtajā tabulā, kas sakārtota pēc meteorologu datiem katrai kalendāra dienai. Tā noskaidroju, ka paisums šajā līcī ik 25 stundās ir divas reizes un katru dienu pavirzās uz priekšu pa stundai.

Pēc latviešu izstrādāts „tabulas" melnās zivis (Black fish), okeana asari (Sea bass) un sešviški zuši, labi ķeroties paisuma laikā, t. i. apmēram 3—4 stundu periodā līdz pilnam ūdens līmenim.

A. Vulfs Port - Vašingtonas līcī okeana zušus velkot.
J. Liģera uzņ.

„Melnās zivis" vislabāk ķeŗoties uz gliemežiem, zuši uz spiļu tārpiem dažādos dziļumos visos gada laikos, izņemot ziemas mēnešus. Noskaidroju, ka tie nakts tārpi, kādus mēs lietojam Ontario ezeros, sāļajā jūras ūdenī neder — tūlīt nobeidzas.

Mūsu sarunu uz laipām okeana līcī pēkšņi pārtrauca meža piļu bars, kas nolaidās turpat tuvumā. Tās no mums nebaidījās, bet nāca aizvien tuvāk. Makšķerētāji un burotāji piles tā pieradinājuši ar savu maltīšu pārpalikumiem, ka tās nāk klāt un ņem barību pat no rokas. Tādi brīnumi mūsu pusē gan nebija redzēti.

Pa to laiku ūdens līmenis bija pacēlies tik augstu, ka arī mūsu laiva sāka peldēt, un tā nekavējoties devāmies cauri noenkuroto laivu rindām uz izrauzdzito vietu līča pretējā pusē.

Noenkurojāmies un sākām attīt makšķeres. Es, šaubīdamies par gaidāmo lomu, piemetināju, ka Ontario ezerā vai Niagaras upē tik saulainā rītā būtu mazas cerības kādu 'zuti izvilkt.

„Liec tik spilenieku virsū un nekavē laiku, redzi, kā ūdens „staigā", drīz paisums būs sasniedzis savu augstāko līmeni," pasniedzot groziņu ar tārpiem, noteica mans radinieks.

Laidu roku grozā un ķēru pirmo, kas pagadījās mitrajās sūnās, bet kaut kas sāpgi iekoda pirkstā, un ātri atrautās rokas rādītāja pirkstam līdzi nāca garš, spalvains tārps, neskaitāmām kājām un divām, spīlēm kā vēzim priekšējā daļā, ar kuŗām tas bija cieti ieķēries manā pirkstā. Tā es iepazinos ar spiļu tārpiem, kādus lieto mūsu tautieši okeana zušu makšķerēšanai. Tie dzīvojot okeana malā — smiltīs, bet latvieši jau gan sen vairs tos nerokot — esot dabūjami „dzīvbarības" veikalos jau smukos groziņos un sūnās iesaiņoti. par 75¢ ducī. Katru tārpu viegli varot sadalīt trīs „zakuskās", tā ka pašiem rakt un tērēt laiku neesot vērts.

Zušu ķeršana okeanā bija daudz interesantāka un uztraukumiem bagātāka nekā Kanadā, kur parasti to dara naktīs ar auklām un kātiem pievienotajiem zvaniņiem. Te zuši „nezvanīja", bet spēcīgi rāva, tā ka nostieptās auklas lika mums visu laiku nepārtraukti strādāt. Brīžiem mūs apstāja arī mazāku zivtiņu bars, kas vieglos piesitienos prata nokampt uzlikto tārpu. Taču arī zuši ķērās brangi — viens pēc otra, metot lokus, tie nāca pāri laivas malai.

Tur bija gan mazāku izmēru „juniori", gan pāri 4 mārciņu svaram, tā sauktie „seniori".

Tā trīs stundas pagāja nemanot, mainot ēsmu, cīnoties ar gludajiem okeana iemītniekiem, kuŗiem vienādi paņēmieni visos zemes lodes ūdeņos — mest kūleņus, griezties, vities ar asti ap rokām un sajaukt auklas visdažādākajās cilpās un mezglojumos.

Bet tad bija apstājusēs ūdens kustība: vairs nepeldēja laivai gaŗām valļējie ūdens augi, un makšķeru auklas, kā iemestas ūdenī, palika nemainot virzienu. Tā nu bija zīme, ka „pļaujas laiks" beidzies un jābrauc malā. Mans rada gabals bija savilcis 30 zušu, bet man, kā jau svešniekam un tādam, kas vairāk nodarbojas ar paņemtām līdzi kamerām un gaŗām braucošo jachtu pētīšanu, lomā bija tikai 8 zuši, gluži tādi paši, kādus velkam Niagaras upē. Par katru cenu gribēju dabūt tādu uzņēmumu, kuŗā būtu redzams mans zvejas biedrs ar visiem izvilktajiem zušiem. Taču, lai kā abi mocījāmies, tas neizdevās: zuši tik vareni pretojās, tinās viens ap otru, rāva pavadiņas pušu, ka nodoms bija jāatliek.

Par pārējām izdarībām, kādas notika pārbraucot ar smago vilkumu mājās, nav daudz ko stāstīt. Tās bija apmēram tādas pašas kā mūsu pusē. Vispirms zvanīšana pa telefonu uz kaimiņu mājām sava „Pēteŗa loma" laipnai izdalīšanai un tālākā darba talcinieku sarunāšanai. Kad nu bija sameklēti „izpaligi" darbā pie mucas, tad pāris stundu vēlāk, tāpat kā mūsu zemē, kādā no Port Vašingtonas dārzu tālākajiem stūrīšiem gaisā uzvijās dūmu strūkla — tur tautieši, tāpat kā Kanadā, ar kļavu malku kūpināja zušus pa savai modei — tikai šie „zvēri" bija nākuši no okeana . . . Port Vašingtonā, jūjā.

PAVĒLES DOD RĪGA

NELŪGTI VIESI KANADAS ŪDEŅOS

Padomju Savienība nav ne brīdi gulējusi, gatavodamās nākošajam pasaules karam. Vienalga, kas šodien ir cars: Ukrainas miesnieks Chruščevs vai, pēc pēdējās slepenās informācijas, strauji pa varas troņa kāpnēm augšup ejošais staļinietis Suslovs — Maskavai ir skaidrs, ka agri vai vēlu ringā kāps Rietumi un Austrumi galīgi izšķirošā cīņā, kur visi paņēmieni būs atļauti. Apvienotās Nācijas gan mēģinās uzņemties nepateicīgo ringa tiesneša lomu, bet izmisīgie tiesneša svilpieni pārtrauktu cīņu apklusīs varenā atomieroču troksnī.

Mēs, Kanadas latvieši, esam mērojuši tālus ceļus, lai šajā plašajā zemē atrastu brīvību pārticību un mieru. Lielais vairums pat dzīvojam aplamās illūzijās, ka ar nonākšanu Kanadā esam tūkstošām jūdžu prom no varas, kas iznīcināja mūsu ziedošo valsti, apkāva mūsu brāļus un māsas un nekad turēšanās ostā pabrauc pāris nebeigs sniegties arī pēc mūsu dzīvībām. Pāris rakstu Kanadas presē pagājušā nedēļā nepārprotami liecināja, ka esam pavisam tuvu, rokas sniedzamībā starptautiskam slepkavu un gangsteŗu klubam, kas nes Kremļa vārdu.

Nav šaubu, ka nākošā pasaules lielā konflikta gadījumā ienaidnieks nāks no ziemeļiem. Ar apbrīnojamu vaļsirdību Kanadas autoritātes nupat atzinušās, ka Kanada šāda uzbrukuma atvairījumam nav tikpat kā nemaz sagatavota. Jaunie ieroči tālo ziemeļu radara bridinātāju tīklu ir jau pārvērtuši par mūzeja priekšmetu. Pēdējā Otavas apmeklējumā prezidents Eizenhauers un premjērs Difenbeikers, paldies Dievam, veltīja daudz laika jautājumam, kā pasargāt Sav. Valstis un Kanadu no ienaidnieka negaidīta uzbrukuma.

Mūs jo sevišķi var interesēt, ka kopš šī pavasaŗa Kanadas austrumu piekrastē šad un tad manītas nezināmas piederības zemūdenes. No kurienes šīs zemūdenes nāk un kādi ir to mērķi, tas šķiet visai skaidrs.

Ņūfaundlendā vēl palikušo latviešu saujiņa pēdējos mēnešos bieži savās ostās ir redzējusi iegriežamies patālus ciemiņus, kuŗus neviens nav lūdzis te ierasties un kuŗi pēc īsas uzturēšanās ostā pabrauc pāris desmit jūdžu tālāk okeanā, lai tur turpinātu pavisam nevainīgu nodarbošanos — zvejotu internacionālos ūdeņos zivis un „tīri zinātniskos nolūkos" papētītu okeana temperatūru un dziļumu. Tie ir Padomju Savienības modernie zvejas kuģi, kas šovasar braukā gar visu Kanadas austrumu piekrasti un zvejo zivis un informāciju, kuŗa nākošajā karā būs zelta vērta.

J. Liģers Tikuši krastā, padomju matroži pērk mājiniekiem lētus lakatiņus.

Kanadas jūras lietu lietpratējs kapteinis Džons Harbrons ir pārliecināts, ka aiz šīm padomju zvejas kuģu flotes operācijām Atlantikā īstenībā slēpjas Kremļa drudžainie centieni iegūt informāciju, kas kaŗa gadījumā nodrošinātu padomju zemūdenēm drošu darbību ūdeņos, kuŗi līdz šim padomju flotei bijuši sveši. Daļu informācijas, kas atzīta par nenozīmīgu, padomju prese pat publicējusi, un, šķiet neticami, bet pat amerikāņu kartografi un okeanografi šos padomju avotus atzīst par labākiem nekā Sav. Valstu un Kanadas oficiālos mērījumus.

Visi padomju zvejas kuģi apgādāti ar menerbākām, radio un radara ierīcēm. Mūs sevišķi var interesēt fakts, ka visa padomju „zvejas kuģu flotile" Atlantijas piekrastē šifrētas pavēles saņem no Rīgas. Rīgā krievi uzcēluši spēcīgāko īsviļņu raidītāju pasaulē, un šis raidītājs ik dienas dod norādījumus visiem „okeana dibena un zivju pētniekiem" visās pasaules jūrās. Padomju kuģi ik dienas savus novērojumus šifrētā veidā noraida uz Rīgu.

Visu šo kuģu kapteiņi ir krievi, bet to apkalpē, pēc Kanadas preses ziņām, ir ļoti daudz igauņi un latvieši. Gados jaunākie apkalpes locekļi īpaši apmāciti kādā jūrskolā Igaunijā, bet praktiskās nodarbības tie pildījuši Rīgas jūras līcī, Sāmu un Roņu salas tuvumā, kā arī tālāk Baltijas jūrā.

Militārie lietpratēji ziņo, ka Ļeņingradas kuģu būvētavās pasākts ražot simtiem šādu 10.000 to zvejas kuģu, bet viņi arī piezīmē, ka kaŗa gadījumā šos padomju kuģus vienā dienā var pārvērst zemūdeņu apgādes kuģos.

Tā vēl šodien Ņūfaundlendas pievārtē desmitiem padomju kuģi netraucēti vāc informāciju, kā vislabāk pārgriezt Rietumu valstu dzīvības artērijas — kuģu ceļus pasaules okeanos. Un Rīga katru vakaru dod pavēles šiem „nevainīgajiem" padomju zvejniekiem. Varbūt, pienāks diena, kad Kanadas valstsvīri skaidri un gaiši pateiks krieviem: mēs neciešam spiegus savu māju priekšā. Kad šī diena pienāks, — to rādīs laiks. A. P.

Jāņa Zunteka viņete

27.

Slēgtā karietē viņi pilij pabrauca gaŗām nemanīti: pans Jagužinskis, Lipsts un burvis Ermanis.

Uz pārceltuves plosta nokļuvuši, viņi gausi sāka šūpoties pāri Lielupei, lai nokļūtu uz lieceļa otrā krastā. Lieceļš gar Ozolniekiem, Valgunti, Trenčiem un Ķīšiem veda uz Kalnciemu.

Viņi bija ceļā uz vecā Bīriņa muižu.

Vecais Bīriņš. Vai tiešām kādreizējais junkurs Kārlis Bīriņš tagad bija — vecais Bīriņš? Lipsts neticīgi, galvu grozīdams, bija murmināļis šo vārdu.

„Un tu, Lipst, neesi vecs?" — pans Jagužinskis vaicāja. „Vai tu četrdesmit gadus aiz tiem purviem ziemas miegu nogulēji?"

„Ne nu gluži ziemas miegu. Zemnieka cilvēkam taču gadu nav — ir pavasari, vasaras, rudens un ziemas. Ziemas ir gaŗas. Pusē kā pa miegam. Cits viss darbu pilns — un tie darbi iet un nāk kā lieli ūdeņi... un tad tu tos gadus vis vairs nezini . . . " — domīgs noteica Lipsts.

„Ēēē, pan Jagužinski" — burvis Ermanis iejaucās. „Ir mums, kurzemniekiem, tāds vecs blēņu stāsts par vīru, kas gulējis ziemas miegu. Senos laikos viens vīrs noskatījies, ka Mārtiņu dienā lāčis ēdis kādu zāli un aizgājis. Viņš arī pīlgājis pie tās vietas, norāvis to zāles stuhmu un apēdis. Tad viņš aizgājis atkal uz māju, kur citi ēduši kāpostus ar gaļu un saukuši arī šo ēst. Šis atbildējis, ka negriboties, aizgājis tūliņ gulēt un nogulējis līdz otram pavasarim, līdz Kāpostu Māras rītam. Tad pieēdies un prasījis vakarēju kāpostu, jo domājis, ka būtu tikai vienu nakti nogulējis."

„Laikam taču zirga spērums lika man visai jēgai izkūpēt" — teica Lipsts. „Un tad es uzgāju uz aplamām pēdām. Purvā. Nebūtu atradis Ermani — nezinātu vairs ne Kurzemes, ni. Dzīvotu svešā viduceī kā pa viņu pasauli."

„Ja cilvēks uziet uz aplamām pēdām, viss var notikt — teica burvis Ermanis. „Vadātājs piemetas. Jeb putns ievilina citā pasaulē. Saka: ieejus kāds vīrs mežā un dzirdus mazu raibu putniņu aplam gliši dziedam. Dziedus tā, kā vīrs nekad neesus dzirdējis, un tā nu viņš klausus, un klausus. Un tad putniņš paceļas spārnos un aizlaižas.

Vīrs arī nu ejus no meža laukā un gribus griezties atpakaļ uz savu māju. Izgājis no meža, viņš gan redz tādus pašus kalnus un lejas, bet lauki, koki un ēkas ir pavisam citādi. Nekā viņš vairs nevar pazīt. Arī visi cilvēki ir sveši. Ne tie viņu pazīst, ne viņš tos.

Pēdīgi viņš aizejus pie mācītāja un izstāstus tam visu. Mācītājs nu atrodus vecā baznīcas grāmatā, ka prieks simtu gadiem no tādas un tādas mājas izgājis tāds un tāds vīrs, iegājis mežā un pazudis. Par to brīdi, kamēr vīrs klausījās putniņu dziedam, bija pagājis simtu gadu."

„Un kas jums, kurzemniekiem, uzšķirs tās baznīcas grāmatas un parādīs, ka jums ne no kā pagājuši simts gadu?" — vaicāja pans Jagužinskis. „Pateiks — kālab dzīvojāt pa viņu pasauli?"

„Tikai tāds, no kā kurzemnieks pieņemtu padomu. Lēti vis padomu kurzemnieks nepieņems" — teica Ermanis. „No vecā lielkunga Jēkaba, varbūt. Tas bija saimnieks un bagāts, un gudrs — bet ko tas līdz, kad nāk kaŗi? Kas tad līdz zemniekam? Viņa gudrība ir un paliek: katrs par sevi. Labāk biezu mežu vidū, nost no pasaules lieleeļiem. Zemi zina bradāt katrs. Pasaules klaidonis sēzas zirgam mugurā, pieši pie zābakiem, uguns pagale rokā, ko tev jumtā iesviest. Visi tādi. Zviedri, poļi krievi, leiši, brandenburģieši. Visi posta un laupa, un dedzina, un tad viss pagalam, viss tas, ko tu, pan, domā un buries un gribi mums iestāstīt. Nost no lieleeļiem, kaut tie būtu zelta lielceļi! Viss paliet, zeme paliek, pavasarī viss dīgst un rudenī ir pļauja. Cits viss pāriet. Šāc tu trīties gar pasaules skrējējiem, sveša gala ļaudīm — un tavs labums aizripo un svešie aizšvitinās. Viss var iznākt: svešas lielmātes zīda bruneī, medību vanagi, svešas malas ērzeļi, bildes un grāmatas. Kas paliek? Zemnieks paliek. Purvs un tīrums, upe, lanka, ziema, vasara, sausums, lietus. Un septiņas vārpas i tā viena stiebra galā neaugs.

Zemnieks zina savu labumu cits viss ir tukši māži un nieki. Vislabāk slepšus iekasīt ziedu pie vecā Pērkona ozola, Laimas liepas. Kungs, vai tev ir vārdi, kas liktu septiņām vārpām augt viena stiebra galā?

Un ja nav — tad labāk katrs par sevi.

Kungs, vai tu zini, kā zemnieki domā un minstinās par ķeizaru?

Lūk — cars Pēteris Ozolniekiem cauri braucis. Dabes baznīcā Dievu lūdzis.

Un no ķeizara lūgšanas laika baznīcas avotam esot liels un stiprs spēks . . . Pēc Jāņu laika te nāk visas Kurzemes vārguļi — pie tā baznīcas kalna avota. Turp man ceļš, kungs Jagužinski . . . "

„Un hercoga biķeris līdz?" — smīnēja Jagužinskis.

„Un hercoga biķeris līdz. Pie avota visu nakti būs liels pulks ļaužu — un es vidū.

Vai lai stāstu viņiem tos pašus vārdus par jaunu hercogu un jaunas dzīves būšanu?"

„Taču tos pašus vārdus" — nopūtās Jagužinskis.

Ermanis tā neskaidri iesmējās:

„Redzi, pan — ir vēl viens cits stāsts. Bijis tāds gudrs kungs. Saķēris balto cūsku, sagriezis gabaliņos un licis pavāram vārīt, noteikdams, lai no Dieva puses neskatoties, kas tur iekšā. Pavārs vāra, vāra — un tu brīnumi — taču jāpaskatās. Atraisa drēbi: trīs, četri tādi glumi gabaliņi. Ā! Zutis, kas? Jāpasmeķē pa sālij. Nosmeķē: nē, nesmeķē pēc zuša. Bet kas nu ir? Pa brītiņam pavārs mana: viņam visa pasaule tāda savāda un pašam jābrīnās, kur piepeši tik gudrs ticis, jo zina itin skaidri pateikt, kas rītu, parītu notiks. Tomēr citiem vēl neizpauž, nodomādams: vai mana gudrība tikai nebūs tukši sapņi vien? Bet nekā — atnāk rītdiena: viss patiesi notiekas uz mata, kā vakar paredzējis."

Viņi piebrauca pie Ozolmuižas ceļmalas krogus; pans Jagužinskis iegāja vācu galā, Lipsts ar Ermani — ļaužu galā.

Pie krogus bija piestājuši braucēji ar linu audekliem no Valgundes; pelnu vedēji uz ziepju vārītavu; kaļķenieki un ķieģeļnieki, dakstiņu vezumieki Jelgavai; bet jo kupls puleinš klusu čukstētāju, kas acīmredzami devās uz avotu. Un burvis Ermanis zināja, kā iegrozīties ļaužu vidū. Par jaunā hercoga būšanu viņš runāja un čukstēja. Par to, vai būtu labāk, ja vairāk domēņu muižu būtu hercogam un citiem kungiem mazāk; par to, ka dažādajos amatos un cunftēs varētu rasties lielāka brīvība, un tos neaizņemtu vācieši vien. Par to, ka pilsētās varētu tirgoties zemnieki, ja būtu citāda valdīšanas kārtība. Un ka zemniekiem atkal varētu būt bises, tāpat kā kaŗa laikā, kad lielkunga kaŗaspēkā ņēma neraženus ļaudis, lai zemi kaut drusku mēģinātu sargāt no draugiem un nedraugiem. Un vai būtu meži, kuŗos neraženie drīkstētu medīt? Upes un ezeri, kur zvejot? Un vai pilsētās varētu palikt uz dzīvi bez gada un vienas dienas slēpšanās no dzimtskunga?

Bet šejienes ļaudis tik purināja galvas un daudz runāja un domāja par ķeizaru. Vienalga, ka ķeizars bija miris. Varbūt nāks cits labāks ķeizars? Ko tad varēja sagaidīt no jauna hercoga? Kas bija hercogs? Lūk, cars Pēteris te bija braucis cauri, aplam liels un blaurs kungs, tik denktu augumu kā nevienam hercogam, un tik daudz lielkungu nevienam nebija klanījušies. Baznīcā ķeizars bija apstājies un Dievu lūdzis. Un tad sāka runāt par to avotu. Ķeizaram, lūk, stipras lūgšanas — un kāda tad viņam vēl tā vara? Uz to pusi jau gāja, vai tad lielmāte Anna nebija ķeizara brāļa meita? Un ja nu nāktu pavisam jauns ķeizars un saloceītu pīkā visus kungus — izdzinējus, velnus?

Tāpēc jau ļaudis paklusām gāja uz avotu — svētvakaros, ap saules rietu. Pulecējās no daža laba novada. Un tā Ērmanis palika viņu pulkā, gāja viņiem līdz, vaicāja un atbildēja, rosināja viņu prātu, lika viņiem domāt par nākotni.

Jagužinskis ar Lipstu vēl pirms pusdienas bija aizbrankuši tālāk, uz Kalnciemu, bet Ermanis gāja uz pēdējā laikā ieslavēto brīnuma avotu.

No lazdām apaugušas piekalnes tas izvirda; tecēja pa oļainu kranti; un ieslēpās aiz vecās kapsētas meldriem apaugušā pļavas malā. Un tā ap Jāņu laiku un vēl pēc Jāņiem te lasījās ļaudis. Visi, kas paši bija slimi, vai kam lopi un zirgi sirga ar kādu vainu. Tas bija vees brīnumu avots, bet teica, ka kopš Pēteŗa, cara Pēteŗa lūgšanām baznīcā, avots esot tapis vēl stiprāks; un tā kā cars te bija lūdzis ap Jāņu laiku, tad nu arī visi te nāca ap tām pašām dienām. Liktenis bija iegrozījis, ka Jelgavā lielkungi šais pašās dienās vēlēja jauno hercogu.

Īstā burzma saradās ap saules rietu, bet, lai avots varētu parādīt savas spējas, pie tā vajadzēja palikt pa nakti. Ubagi sēdēja ap avotu; tie te bija no visas Kurzemes, pat no leišiem. Cits pār citu stiprāk tie dziedāja un skaitīja lūgsnas, bet pa to laiku slimo lopu īpašnieki veda kustoņus trīsreiz augšā un lejā gar avota pakalni un aplēja tos ar brīnuma ūdeni. Slimniekus guldīja kailus zemē un tāpat aplaistīja no galvas līdz kājām. Drēbes stāvēja pie avota, lai līdz ar tām paliktu nomestas visas sāpes. Ūdeni smēla krūkās un pudelēs, lai to varētu ņemt līdzi mājās.

Un citi nesa avotam ziedu: naudu, vilnas lēkšas, olu čaumalas meta straujajā ūdenī. Cits apnesa vilnas gristi trīs reizes gar avota krastu un tad pameta vilnu ubagiem.

Labu un devīgu sirdi te vajadzēja rādīt — un īstie pasaules pabērni, ubagi, te tapa apdāvināti.

Stāstīja, ka viens mācītājs esot mēģinājis avotu aizbērt un tapis akls; otrs vēlāk gribējis darīt to pašu, bet sajucis prātā.

Avots virda no pašu zemes dziļumiem; neviens svešs, pieklīdis mācītāja lieskungs tam nekā nevarēja nodarīt.

Saule rietēja, zeltainums un sārtums izplēnēja koku galos.

Un Ermanim ļaužu bara vidū grozoties, satumsa nakts. Iedegās dažs labs svētceļnieku ugunskurs.

Nopūtas, lūgšanas, čuksti, vaidi, lopu māvieni, blēļieni, zirgu bubināšana virmoja visapkārt.

Pātaru skaitīšana, garīgas dziesmas, mulsa un juceklīga rosīšanās tumsā.

Ermanis staigāja ar savu sidraba biķeri, svētavota ūdens pilnu, no ugunskura uz ugunskuru. Gaŗās ēnas stiepās, krustojās, jaucās viņam ceļā. Ermanim likās, ka visas Kurzas neraženo ļaužu likteņi te jauktos, drūzmētos un gaidītu brīnumu.

No kurienes bija nākt brīnumam?

Vai glābiņš bija zemes spēkā?

Vai dziedināšana un palīdzība nāktu no avota, kas izvirda no pašu zemes visdziļākajiem dziļumiem?

(Turpinājums sekos)

Jānis Cirulis

JANKA KALNI

NO ATMIŅU KRĀJUMA „M

IX

Pēc poēmas Janka Kalniņš iekrita kā ūdenī un par viņu ilgāku laiku nebija nekas dzirdams. Fredriktona ir tālu prom no visiem lielajiem latviešu centriem, un Janka nav tas cilvēks, kas rakstītu par sevi avīzēs. Arī ceļojuma poēma kā liriska vēstule draugiem, nebija domāta iespiešanai, un, ja tas ir noticis, tad bez autora ziņas un honorāra.

Tad sāka klīst baumas, ka Janka esot atkal nelaimīgi apprecējies, pilnīgi atrāvies no latviešu sabiedrības, zaudējis visu dzīves prieku un komponējot tikai angliem. Kad Hamiltonā pēc ilgiem gadiem satikos ar Marisu Vētru, apjautājos viņam par savu pazudušo draugu, izstāstidams visas tenkas. Vētra gardi nosmējās un pateica: „Blēņas!" Jānis Kalējs, ar kuŗu tikos turpat Hamiltonā, teica to pašu un tuvāk pastāstīja par Jankas dzīvi, pienākumiem un panākumiem. Gan Vētra vēlāk stāstīja, ka reiz nosūtījis Kalniņam telegrammu, apjautādamies, vai Fredriktonai gaŗām braucot, drīkstētu iegriezties pie viņa pa ceļam rokas nomazgāt. Uz to Janka tāpat ar telegrammu atbildējis: „Sorry. Impossible." Bet ļaunuma jau tur nekāda nav.

Tagad nu esmu saņēmis autentiskas ziņas, ka Janka ir laimīgi apprecējies un ar savu trešo laulāto kundzeni dzīvo milestībā un saticībā pēc Visiem Dieva baušļiem, kā tas krietnam baznīcas kalpam un ērģelniekam piederas. Tāpat viņš nav grimis bēdās un neko nav zaudējis no savas optimistiķa dabas un labās veselības. Viņš nav atrāvies arī no latviešu sabiedrības un ar tiem trīs latviešiem, kas bez viņa un kundzes dzīvo Fredriktonā, allaž satiekas un draudzīgi parunājas. Seviška vajadzība sasaukt pilnsapulci un dibināt biedrību, acimredzot, vēl nav bijusi.

JANKA KĻŪST SKOLMEISTARS

Nevar sacīt, ka, iebraucot Kanadā, Janka Kalniņš tūliņ būtu iekāpis zelta raktuvēs. Viņš gan ticis pie gluži jaunām un labām ērģelēm, drīzā laikā iemantojis draudzes uzticību un cieņu tiklab kā ērģelnieks, tā kora vadonis, taču abiem ar sievu bijis ko padomāt, kā mēneša beigās sabalansēt savu budžetu. Sācis strādāt ar privātskolniekiem klavieru un ērģeļu spēlē, bet tas pa lielākais daļai ir tikai sezonas darbs un prasa daudz nervu un izturības.

Un tad Jankam jau otru reizi nākusi palīgā Nāve! Kā zināms, par ērģelnieku Kanadā viņš tika tikai tāpēc, ka pirms gadiem uz ērģeļu sola, tieši menta iesvētīšanas viņa amata brāli Nāve nopļāvusi skolotāju kolledžas fesoru. Draugu un mudināts, arī Ja savu kandidatūru. 12 sāncenšiem ar cīgo angļu mēli, pirmo palmu un toto gadu ir kolle profesors. Ar to materiālā ziņā noc cer izkļūt pensij pats saka, — „uzve nāksu pillā uz lek grābstīšos gar stud nu Dievs viņam s

Pirmoreiz ienāk bijis uztraucies va sās savās pirmizrā operā un teātri. T uztraukums jau se un Janka kļuvis p gogu, kam patīk s pienākumi klasē. rāk ir pārsteigts pats profesors: „K mājis, ka Janka tā nīda un ņirgāj skolotājiem un vis pats kļūs par skol nu, savukārt, Ja jau sagatavot ap 2 zikas skolotāju skolām, kas, dro profesoru piemin

Kalniņa ierosinā nodibinājies arī si ķestris (The Fred Orchestra) ar 46 lielāko tiesu amati verisitātes profesor binieki, tirgotāji, skolnieki visādos kestra repertuārā Mocarta simfoniju pirmā, Kariolana uvertīras, Suberta, ga, Sibeliusa un c tu darbi. Arī K orķestrim divus m šī jau vairāki kor riem vietējā prese kās atsauksmes, Kalniņa lielos nop tonas mūzikas dzīv veicināšanā. Sai s zīnīēta Janķas ta pieminēts viņa po biba Nacionālajā

Kalniņa ricībā nīcas korīs, kuŗu nu no vislabākaji jūras provincēs. A iestudējis un ats „Svētlaimības sim phony of the Be iecerēta kā vokā tāls darbs ar bas orķestrim vai ērģe komponists nēmis ģelija 5. nodaļas p tus, kas iesākas a tēts pēc Bībeles 1 ma): „Bet kad V tikai tāpēc, ka pirms gadiem uz

GIRTS SALNAIS

ŠĪPOL
ORCHI

(149. turpinājums)

„Es neesmu redzējis otru tik skaistu meite jūs," Dags, atkal drusku tieis pie prāta, sacīja, tis cerību sagudrot kādu jauku līdzību.

„Paldies, Dag. Jūs esat izveidojies par gluži ku personību. Es to ievēroju tikai pamazām," paglaimoja, tumšajā skatienā ieplūstot mīkstai nai dateļu krāsai.

Dags ievēroja to. Viņš vienmēr ievēroja šo maiņu Kētes acīs — no melnā uz brūnganumu, — viņa kļuva mīkstāka un jūtami pielaidīgāka. Vi steidzās saņemt viņas roku un pievilkt uz mirkli lūpām. Viņa neatrāvās. Dags viņu bija pieradi pie šīs neparastās izdarības, ko aberdīnieši re tikai kādās muļķīgās ģiropiešu filmās. Sākumā to pacieta, šā vai tā juzdamās atkarīga no Daga, viņai iepatikās šis trauslais pieskāriens. Sev pa taisnojumu viņa domāja, ka ir gluži saprātīgi iz rots tāds pusceļš no vīrieša līdz lūpām. Tas dev ku apdomai. Viņa centās aizmirst, ka tas pašā da iestrāvo uzbudinājumu.

Viņa uzmanīgi atvilka roku, ļāvusi Dagam drusku papriecāties, un atšķēdās vāļā, kas teltī bij stādīta no gultas matrača un dēļu pāmata un pār ar pupaiņu segu.

Rotaļa beidzās. Kētes domas sāka tekāt kā i kuši termiti, nejauši nokļuvuši uz akmeņiem, kas nīgie nepadodas to zobiem. Viņas grūti valdāmā vozītāte atgriezās. Viņas saimnieciskā prakticisma stiprinātās atziņas, ka par velti no citiem nekas iegūstams, it kā nevilus radīja naidu pret dzīve saucamajiem, dzelzs likumiem, un iztālē šaudīja nas no Tālo Rietumu laupītāju filmām. Domājot

GA

ĒNOS

Kanadas jūras lietu lietpra-
ējs kapteinis Džons Harbrons
pārliecināts, ka aiz šīm pa-
omju zvejas kuģu flotes operā-
jām Atlantikā īstenībā slēpjas
remļa drudžainie centieni ie-
ūt informāciju, kas kara gadī-
mā nodrošinātu padomju zem-
ēnēm drošu darbību ūdeņos,
ri līdz šim padomju flotei bi-
si sveši. Daļu informācijas,
s atzīta par nenozīmīgu, pa-
mju prese pat publicējusi, un,
iet neticami, bet pat amerikā-
kartografi un okeanografi
padomju avotus atzīst par
ākiem nekā Sav. Valstu un
nadas oficiālos mērījumus.
Visi padomju zvejas kuģi ap-
dāti ar menerbākām, radio
racēju iericēm. Mūs sevišķi
interesēt fakts, ka visa pa-
mju „zvejas kuģu flotile" At-
tijas piekrastē šifrētas pavē-
saņem no Rigas. Rīgā krievi
ēluši spēcīgāko izsviļņu raidī-
u pasaulē, un šis raidītājs ik
nas dod norādījumus visiem
eana dibena un zivju pētnie-
m" visās pasaules jūrās. Pa-
nju kuģi ik dienas savus no-
ojumus šifrētā veidā noraida
Rīgu.

isu šo kuģu kapteiņi ir krie-
bet to apkalpē, pēc Kanadas
ses ziņām, ir ļoti daudzi
ņi un latvieši. Gados jaunā-
apkalpes locekļi īpaši apmā-
kādā jūrskolā Igaunijā, bet
ktiskās nodarbības tie pildī-
Rīgas jūras līcī, Sāmu un
u salas tuvumā, kā arī tē-
Baltijas jūrā.

ilitārie lietpratēji ziņo, ka
ingradas kuģu būvētavās pa-
s ražot simtiem šādu 10.000
vejas kuģu, bet viņi arī pie-
ē, ka kara gadījumā šos pa-
ju kuģus vienā dienā var
vērst zemūdeņu apgādes ku-

ā vēl šodien Ņūfaundlendas
ārtē desmitiem padomju ku-
netraucēti vāc informāciju,
vislabāk pārgriezt Rietumu
tu dzīvības artērijas — kuģu
s pasaules okeanos. Un Riga
u vakaru dod pavēles šiem
vainīgajiem" padomju zvej-
kiem. Varbūt, pienāks diena,
Kanadas valstsvīri skaidri
ņaiši pateiks krieviem: mēs
iešam spiegus savu māju
ekšā. Kad šī diena pienāks,
o rādīs laiks. A. P.

Pulcējās no daža laba nova-
a viņu pulkā, gāja viņiem
, rosināja viņu prātu, lika

n vēl pirms pusdienas bija
ciemu, bet Ermanis gāja uz
uma avotu.

piekalnes tas izvirda; tecē-
lējās aiz vecās kapsētas mel-
ālā. Un tā ap Jāņu laiku un
laudis. Visi, kas paši bija
ši sirga ar kādu vainu. Tās
bet teica, ka kopš Pēterp,
znīcā, avots esot tapis vēl
bija lūdzis ap Jāņu laiku,
tām pašām dienām. Liktenis
lielkungi šais pašās dienās

p saules rietu, bet, lai avots
s, pie tā vajadzēja palikt pa
avotu; tie te bija no visas
. Cits pār citu stiprāk tie
nas, bet pa to laiku slimo
ņus trīsreiz augšā un lejā
ēja tos ar brīnuma ūdeni,
zemē un tāpat aplaistīja no
s stāvēja pie avota, lai līdz
isas sāpes. Ūdeni smēla krū-
ētu ņemt līdzi mājās,
ziedu: naudu, vilnas lēkšas,
jajā ūdenī. Cits apnesa vil-
avota krastu un tad pameta

i te vajadzēja rādīt — un
gi, te tapa apdāvināti.
ācītājs esot mēģinājis avotu
s vēlāk gribējis darīt to pa-

zemes dziļumiem; neviens
ieskungs tam nekā nevarēja

inums un sārtums izplēnēja

para vidū grozoties, satumsa
svēteļnieku ugunskurs.
ksti, vaidi, lopu māvieni, blē-
irmoja visapkārt.
rīgas dziesmas, mulsa un ju-

savu sidraba bikeri, svētavo-
tura uz ugunskuru. Gaņās ēnas
viņam ceļā. Ermanim likās,
o laužu likteņi te jauktos,
umu.
st brīnumam?
es spēkā?
palīdzība nāktu no avota, kas
dziļākajiem dziļumiem?
ājums sekos)

Jānis Cirulis

JANKA KALNIŅŠ KANADĀ

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪZIKANTA PIEZĪMES"

IX

Pēc poēmas Janka Kalniņš ie-
krita kā ūdenī un par viņu il-
gāku laiku nebija nekas dzir-
dams. Fredriktona ir tālu prom
no visiem lielajiem latviešu cen-
triem, un Janka nav tas cilvēks,
kas rakstītu par sevi avīzēs. Arī
ceļojuma poēma kā liriska vēs-
tule draugiem, nebija domāta
iespiešanai, un, ja tas ir noticis,
tad bez autora ziņas un honorāra.

Tad sāka klīst baumas, ka
Janka esot atkal nelaimīgi ap-
precējies, pilnīgi atrāvies no lat-
viešu sabiedrības, zaudējis visu
dzīves prieku un komponējot ti-
kai angliem. Kad Hamiltonā pēc
ilgiem gadiem satikos ar Marisu
Vētru, apjautājos viņam par sa-
vu pazudušo draugu, izstāsti-
dams visas tenkas. Vētra gardi
nosmējās un pateica: „Blēņas!"
Jānis Kalējs, ar kuru tikos tur-
pat Hamiltonā, teica to pašu un
tuvāk pastāstīja par Janķas dzī-
vi, pienākumiem un panāku-
miem. Gan Vētra vēlāk stāstīja,
ka reiz nosūtījis Kalniņam tele-
grammu, apjautādamies, vai
Fredriktonai garām braucot,
drīkstētu iegriezties pie viņa pa
ceļam rokas nomazgāt. Uz to
Janka tāpat ar telegrammu at-
bildējis: „Sorry. Impossible." Bet
jaunuma jau tur nekāda nav.

Tagad nu esmu saņēmis au-
tentiskas ziņas, ka Janka ir lai-
mīgi apprecējies un ar savu tre-
šo laulāto kundzeni dzīvo mīles-
tībā un saticībā pēc Visiem Dieva
baušļiem, kā tas krietnam bazni-
ckas kalpam un ērģelniekam
piederas. Tāpat viņš nav grimis
bēdās un neko nav zaudējis no
savas optimistiķa dabas un la-
bās veselības. Viņš nav atrāvies
arī no latviešu sabiedrības un
ar tiem tris latviešiem, kas bez
viņa un kundzes dzīvo Fredrik-
tonā, allaž satiekas un draudzī-
gi parunājas. Sevišķa vajadzība
sasaukt pilnsapulci un dibināt
biedrību, acimredzot, vēl nav bi-
jusi.

JANKA KĻŪST SKOLMEISTARS

Nevar sacīt, ka, iebraucot Ka-
nadā, Janka Kalniņa tūliņ būtu
iekāpis zelta raktuvēs. Viņš
gan ticis pie gluži jaunām un
labām ērģelēm, drīzā laikā ie-
mantojis draudzes uzticību un
cieņu tiklab kā ērģelnieks, tā
kora vadonis, taču abiem ar sie-
vu bijis ko padomāt, kā mēneša
beigās sabalansēt savu budžetu.
Sācis strādāt ar privātskolnie-
kiem klavieru un ērģeļu spēlē,
bet tas pa lielākais daļai ir ti-
kai sezonas darbs un prasa
daudz nervu un izturības.

Un tad Jankam jau otru reizi
nākusi palīgā Nāve! Kā zināms,
par ērģelnieku Kanadā viņš tika
tikai tāpēc, ka pirms gadiem uz
ērģeļu sola, tieši jaunā instru-
menta iesvētīšanas dienā, sajima
viņa amata brālis. Tagad nu
Nāve nopļāvusi Ņubransvikas
skolotāju kolledžas mūzikas pro-
fesoru. Draugu un cienītāju pa-
mudināts, arī Janka pieteicis
savu kandidatūru. Sacensībā ar
12 sāncenšiem ar visu savu trū-
cīgo angļu mēli, viņš paņēmis
pirmo palmu un šodien jau aš-
toto gadu ir kolledžas mūzikas
profesors. Ar to nu Kalniņš ir
materiālā ziņā nodrošinājies un
cer izkalpot pensiju, ja vien, kā
pats saka, — „uzvedīšos labi, ne-
nāksu pillā uz lekcijām, un ne-
grābstīšos gar studentēm" — Lai
nu Dievs viņam stāv klāt!

Pirmoreiz tenākot klasē gan
bijis uztraucies vairāk nekā vi-
sās savās pirmizrādēs Nacionālā
operā un teātri. Tagad bailes un
uztraukums jau sen pārgājušas,
un Janka kļuvis par īstu paida-
gogu, kam patik savs darbs un
pienākumi klasē. Par to visvai-
rāk ir pārsteigts un izbrīnījies
pats profesors: „Kas to būtu do-
mājis, ka Janka Kalniņš, kas
tā nīda un pirgājās par visiem
skolotājiem un visu šo profesiju,
pats kļūs par skolotājs!" Tagad
nu, savukārt, Janka paspējis
jau sagatavot ap 2000 jaunu mū-
zikas skolotāju Ņubransvikas
skolām, kas, droši vien, savu
profesoru piemin ar pateicību.

Kalniņa ierosinājumā 1953. g.
nodibinājies arī simfoniskais or-
ķestris (The Fredericton Civic
Orchestra) ar 46 mūziķiem. Tie
lielāko tiesu amatieri: ārsti, uni-
versitātes profesori, banku dar-
binieki, tirgotāji, studenti un
skolnieki visādos vecumos. Or-
ķestra repertuārā Haidna un
Mocarta simfonijas, Bethovena
pirmā, Kariolana un Egmonta
uvertīras, Šuberta, Vēbera, Grī-
ga, Sibeliusa un citu komponis-
tu darbi. Arī Kalniņš veltījis
orķestrim divus maršus. Notiku-
ši jau vairāki koncerti, par ku-
riem vietējā prese sniedz vislabā-
kās atsauksmes, cildinot Jāņa
Kalniņa lielos nopelnus Fredrik-
tonas mūzikas dzīves celšanā un
veicināšanā. Šai sakarā allaž at-
zīmēta Jankas tautība, kā arī
pieminēts viņa postenis un dar-
bība Nacionālajā operā.

Kalniņa ticībā arī prāvs bazni-
ckas koris, kuŗu dēvē par vie-
nu no vislabākajiem visās Pie-
jūras provincēs. Ar šo koŗi viņš
iestudējis un atskaņojis savu
„Svētlaimības simfoniju" (Sym-
phony of the Beatitudes), kas
iecerēta kā vokāli-instrumen-
tāls darbs ar basa solo korim,
orķestrim vai ērģelēm. Tekstam
komponists ņēmis Mateja evan-
ģelija 5. nodaļas pirmos 12 pan-
tus, kas iesākas ar vārdiem (ci-
tēts pēc Bībeles 1911. g. izdevu-
ma): „Bet kad Viņš tos laudis
redzēja, tad Viņš uzkāpa uz kal-
na un apsēdās, un Viņa mācek-
ļi pie Viņa piestājās. Un savu
muti atdarījis, Viņš tos mācija
un sacīja: „Svētīgi tie kas ga-
rā nabagi, jo debesu valstība
viņiem pieder u.t.t." Simfonijas
mūzikā, ka raksta Fredriktonas
„Daily Gleaner" mūzikas kritiķis, Kalniņš izmantojis senās
grieķu gammas, tritonālās un
politonālas harmonijas, radī-
dams orientāli senatnīgu nos-
kaņu, ar šo darbu lauzdams
konvencionālās baznīcas mūzi-
kas sentimentālos un bieži vien
banālos rāmjus. Simfonijas at-
skaņojums ilgst 32 minūtes.
Pirmuzvedums notika šā gada
29. martā.

VAI TAPS JAUNA OPERA?

Darbs kolledžā, baznīcā, ar or-
ķestri un kori Kalniņam paņem
visas dienas un vakara stundas,
un radītāja darbam daudz lai-
ka neatliek. Komponē galveno-
kārt vasarā. Tā viņam radusies
jau 2. simfonija, Variācijas klar-
netei, mežragam un orķestrim,
sonāta ērģelēm, 10 korālprelūdi-
jas, vairākas solo un kora dzies-
mas, tiklab latviski kā angliski.
Vairākas kora dziesmas izdevis
F. Harris apgāds, cita starpā arī
CBC Montreālā godalgoto „The
Birds Lullaby" sieviešu balsīm.

Latvijā Jānis Kalniņš meklē-
ja libretu savai ceturtai operai.
Cik atceros, tika minēti pat
„Mērnieku laiki", kā arī kāds
laikmetīgs sadzīves sižets. To
viņš noteikti būtu atradis un
komponējis. Vai Janku vēl šo-
dien kārdina opera, grūti pa-
teikt, jo Kanadā šāds institūts
nepastāv. Mariss Vētra Kalni-
ņam gan ierosinājis komponēt
kādu viencēlienu televīzijas uz-
vedumiem, un Janka juties ma-
nāmi iekustināts. Ja vien būs
virsraksts un vārdi, būs arī mū-
zika.

Citiem par skaudību varu pie-
minēt, ka Janka cel savu pili,
brauc automobili, ir pie labas ve-
selības un, izņemot pienu, dzer
katru labu dzērienu, vasarās
makšķerē, bet ziemu brauc me-
dībās uz īstiem bukiem. Savu
latvietību viņš līdz ieiešanai de-
besu valstībā nedomā zaudēt,
nedomā mainīt arī savu vārdu
un uzvārdu, un parakstās jo-
projām pēc vajadzības — Jānis
vai Janka Kalniņš.

Igauņu iesniegums

Igauņu pasaules organizācija
iesniegusi Apvienoto Nāciju 66
delegācijām, kas pārstāv brīvās
pasaules valstis, memorandu ar
ierosinājumu izslēgt Ungārijas
delegāciju no AN, jo Ungārijas
komūnistiskā valdība pārkāpusi
AN chartu.

Indra Gubiņa

DARBĀ

Rakstāmmašīnu steidzīgā
klaboņā,
Biroja balsu īpatā murdoņā
Atnāca it kā viesis no tālēs:
Sauja vēl smaržīgas jāņu zāles.

Neviens gan īsti nespēja pasacīt,
Kas tās nolika metalla plauktos
vist.
Sēžot dzesētā telpā ikdienu,
Aizmirsās vasara — vāc ka jau
sienu.
Pārķērās burti atmiņu virpulī,
Sajaucu firmas svarīgu piezīmi.
Aicis tik redzēja ziedoņus sīkos,
Uz papīra uzsitās — līgo, līgo!

TUVOJAS LNAK VĒLĒŠANAS

VĒLĒŠANU KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Saskaņā ar valdes apstiprinā-
tu vēlēšanu instrukciju, Latvie-
šu nacionālās apvienības Kana-
dā padomes vēlēšanas notiks
1958. gadā, laikā no 18. līdz 26.
oktobrim (ieskaitot).

Vēlēšanās var piedalīties visi
Kanadā dzīvojošie latvieši, kuŗi
pēdējā vēlēšanu dienā sasnieguši
18 gadu vecumu un nokārtojuši
LNAK dalības maksu par tekošo
gadu, vismaz pusapmērā (50,50).

Kandidātu saraksti iesniedza-
mi vēlēšanu komisijai līdz 1958.
g. 15. augustam (iskaitot).

Kandidātu sarakstus var ie-
sniegt ikviena organizācija vai
vēlētāju krupa. Iesniedzamā
kandidātu sarakstā jāieraksta
katra kandidāta uzvārds, vārds,
dzimšanas laiks un adrese. Kan-
didātu sarakstā vēlams uzdot zi-
ņas par kandidāta izglītību, pro-
fesiju un sabiedrisko darbību,
izsakot to ne vairāk kā piecos
vārdos. Katrs iesniedzamais
kandidātu saraksts jāparaksta
vismaz 15 balss tiesīgiem vēlētā-
jiem, kuŗu vārdi, uzvārdi, dzim-
šanas dati un adreses jāieraksta
skaidri un salasāmi. Kandidātu
sarakstam var dot organizāci-
jas vai grupas nosaukumu pēc
iesniedzēju izvēles. Kandidātu
saraksta parakstītāji em ir tiesī-
ba parakstīt tikai tenu kandidā-
tu sarakstu, pie kam paši uz-
stādītie kandidāti nevar būt šī
saraksta parakstītāji. Kandidā-
tiem un sarakst parakstītā-
jiem, ja tie savus naksājumus
LNAK nav nokārtojuši agrāk,
to atļauts izdarīt reizē ar sa-
raksta iesniegšanu.

Kandidātu sarakstus var ie-
sniegt vēlēšanu komisijai perso-
niski vai iesūtīt pa pastu ar tā-
du aprēķinu, lai vēlēšanu komi-
sija tos saņemtu līdz š. g. 15.
augustam.

Kandidātu sarakstus vēlēša-
nu komisija pieņems 1958. g. 13.
un 15. augustā, no plkst. 7-9 va-
karā, LNAK birojā, sv. Andreja
baznīcas telpās, Carlton un Jar-
vis ielu stūrī, Toronto.

SKATS PASAULES LITERĀTŪRĀ

EMIGRĀCIJAS PROBLĒMAS FRANČU LITERĀTŪRĀ

II

„KĀ KOKI BEZ SAKNĒM"

Arī veco krievu emigrantu jau-
nā paaudze pārdzīvo smagu iek-
šēju konfliktu starp dažādiem
pretrunīgiem principiem. Šī jau-
natne ir bez saknēm: no dzim-
tenes viņa ir izrauta, bet svešaj
zemē nespēj pilnīgi iesakņo-
ties. Tā negrib asimilēties . . .
bet tomēr savā starpā runā
franciski. Tā jūt ar rūgtumu, ka
viņai īstenībā nekur nav dzimte-
nes (. . . Jaunu dzimteni nevar
nopirkt kā jaunu kurpju pāri
. . . Varbūt nāks laiks, kur ne-
vienam vairs nebūs dzimtenes
. . . Mēs esam kā koki bez sak-
nēm . . . Mēs esam tikai cilvēki,
bet ne pilsoņi.")

Grūti nākas šai emigrantu
jaunatnei atrisināt nākotnes
problēmu. Ja kādreiz likvidētos
komūnistu režīms Krievijā, vai
šie jaunieši varētu atgriezties un
iekļauties Krievijā — ar savu
franciško akcentu un dzīves uz-
tveri — pēc mierīgas dzīves bri-
vajā pasaulē, kamēr tautiešiem
Krievijā bija jāpanes visas ko-
mūnistu terrora šausmas? Bet
ko darīt? Vai palikt Francijā un
ar izmisumu cīnīties par sa-
vu vietu dzīvē, kas citiem
šinī zemē pieder jau no
dzimšanas, jo viņi ir franči, —
ne sveštautieši? Kā ārzemnie-
kiem šiem jaunekļiem nav tiesī-
bu, bet tikai pienākumi pret ze-
mi, kur viņi dzīvo: kara laikā
viņi izrādās pietiekoši „labi", lai
lietu savas asinis par to.

Ar rūgtumu šie emigrantu jau-
nekļi konstatē, ka viņi ir „kara
bērni": kopš bērnu dienām viņi
vienmēr ir redzējuši traucīgo
kara blāzmu pie apvāršņa.

Lai saglabātu krievu jaunat-
nē dzimtenes mīlestību un krie-
viskās tradicijas, tiek rikotas
krievu jaunatnes nometnes, kur
ik rītu tiek pacelts vecās Krie-
vijas trīskrāsainais karogs, zē-
niem atskaņojot dziesmu „Kol
slaven."

Nometnē krievu zēniem stāsta
par Krievijas vēsturisko pagāt-
ni, bet viņi garļaikojas, dzirdot
par tatāru jūgu u. c., jo viņu
vēsturiskā pagātne ir jau . . .
Francijas Luijs XIV u. c.: par
to viņiem ar sajūsmu stāsta
franču skolotāji skolā. Viens no
nometnes vadītājiem - jaunek-
liem sarunā ar draugu skeptiski
saka: „Es stāstu krievu zēniem
par dziimteni, kuru viņi nekad
nav redzējuši un nekad nere-
dzēs . . . Viņi apprecēs francū-
zietes . . . Es mācu viņiem reli-
ģijas dogmas, kurai nav saknu
šinī zemē . . . Pēc 15-20 gadiem
viņi var palikt bez baznīcas un
reliģijas . . . jo ir veselīgi un
normāli ieklauties tās zemes
dzīvē, kur viņi atrodas. Un viņi
to darīs."

Spilgti, krāsaini ir tēlota krie-
vu jaunatne, tās dzīves prieks —
par spīti grūtajiem apstākļiem,
entuziasms, katrai normālai jau-
natnei tik raksturīgā aktivitātes
dziņa, dziņa cīnīties . . . ne ti-
kai klausīties vārdos un runāt.

Blakus krievu emigrantu pa-
saulei romānā ir tēlota žīdu
emigrantu vide. Arī tur ir tās
pašas zaudētās dzimtenes sāpes
un ilgas — un konstatējums, ka
„trimdas maize ir — sajūta, ka
mēs esam uz visiem laikiem zau-
dējuši savu vietu dzīvē."

Ebreju jaunava Stefanija
Lindberga izmisusi mēģina atri-
sināt problēmu: „Kaut arī man
būtu mana vieta dzīvē! . . . Vā-
cija ir mana un mana tēva
dzimtene, bet tā negrib vairs ži-
dus . . .

Interesants, īpats ir žīdu pro-
fesora Lindberga tēls. Tas ir
viens no tiem kultūrāliem, iz-
smalcinātiem aistētiem, mākslas
mīlētājiem, kas ir tik bieži sa-
stopami žīdu intelligences ap-
rindās. Draugi pārmet profeso-
ram Lindbergam, ka viņš ir
vecmodīgs, sentimentāls humā-
nists", un tiešām viņš ir savda-
bīgs ideālists. Kaut arī vajāts
un no Vācijas izstumts, viņš to-
mēr nosoda Berlīnes bombardē-
šanas iespēju: „Tur ir tik daudz
bērnu!" Viņš ir fanātiķis. Sa-
vai jaunajai ticībai — katolicis-
mam — viņš ir piekēries ar vi-
su savu sirdi un dvēseli. Ar rie-
tumeiropieša pārākuma sajūtu
un pat zināmu nicināšanu viņš
raugās uz krievu virsnieku ap-
rindām: „Es tomēr stādu vācu
„junkeru" vienu vai divas pa-
kāpes augstāk par krievu." —
Raksturīga ir viņa pēdējā vēs-
tule meitai ceļā uz iznīcināša-
nas nometni Vācijā; tā ir savā
ziņā viņa ideoloģiskais testa-
ments: „It sevišķi sargies no
naida; nenīsti nevienu tautu,
nevienu zemi. Nekas nav tik
zems kā naids, neaizmirsti, ka
mēs paši to piedzīvojam šinī
acumirklī" . . . Bet šinī pašā
vēstulē ieskanas arī šovinisma
akords: „Ja kādreiz Tu domā
precēties, tad tikai ar mūsu ra-
ses cilvēku . . . lai mums nebū-
tu nekā kopīga ar citiem."

Īpata ir vācu emigrantu-žīdu
nostāja pret Vāciju. Pēc kara iz-
celsānās Francijas žīdi pat pār-
met viņiem . . . nacionālsociālis-
ma tendences! . . .

Romānā ir pieminētas arī
Baltijas valstis. „Ja rītu Staļins
tev dotu jūras šaurumus un Bal-
tijas valstis, tu būtu ar mieru
laizit Staļina zābakus", strīdus
karstumā saka viens no vecā-
kiem krievu virsniekiem savam
draugam. Bet viens no krievu
jaunekļiem, oponēdams savam
komūnistiski noskaņotam kara
dienesta biedram par Baltijas
valstu pievienošanu Padomju
Krievijai, saka: „Baltijas val-
stis, vai tu zini, kas tās ir? Vai
tu pazīsti cilvēkus tur? Vai tu
zini, ko viņi domā par Padom-
ju Krieviju? . . ."

Īpats, drūms, kaut arī ne glu-
ži bez ceribas stara ir romāna
nobeigums. Stefanija, zaudējusi
tēvu, atteikusies no mīlētā cil-
vēka, viena, bez tuvākajiem sve-
šajā zemē, domā: „Viena . . . tik
vientuļa . . . Gribētos kliegt, ka
šī dzīve ir netaisna, briesmīga
un pazemojoša, bet — kā gri-
bēs tomēr dzīvot, dzīvot brīvu
dzīvi, kaut arī visi pasaules vēji
drāztos pāri! . . ."

Austra Augenberga.

KRIEVI MĀCĀS NO RIETUMIEM

ORGANIZĒTI KOMŪNISTU PŪĻI DEMONSTRĒ RIETUMU SŪTNIECĪBU PRIEKŠĀ

Maskavā. Pretkomūnistu
demonstrācijas Padomju Savie-
nības sūtniecību priekšā visā
pasaulē, sakarā ar dažādiem ko-
mūnistu noziegumiem, ir visai
parasta parādība kopš agrākā
Ungārijas ministru prezidenta
Nadža un viņa tuvāko līdzstrād-
nieku noslepkavošanas, kas arī
izraisīja plašas pretkomūnistu
demonstrācijas, Padomju Savie-
nībā novērotas jaunas un, ko-
mūnistu pasaulē līdz šim nepa-
rastas izdarības. Un, proti, boļ-
ševiki sākuši kopēt Rietumu de-
monstrācijas un tagad ar visliē-
lāko uzcītību demonstrē Rietu-
mu sūtniecību priekšā Maskavā.
Pēc Sav. Valstu bruņoto spēku
iesoļošanas Libānā, padomju
valdība noorganizēja Maskavā
līdz šim lielākās demonstrācijas,
kādas tur redzētas kopš 2. pa-
saules kara. Nedēļas nogalē
100.000 liels krievu pūlis de-
monstrēja Sav. Valstu sūtniecī-
bas priekšā Maskavā, izdauzot
275 logus un aptaškot sūtniecī-
bas sienas ar zaļu un zilu tinti.
Tomēr pavisam citādas nekā
Rietumos ir padomju policijas
funkcijas: **kamēr Rietumos po-
licija parasti izlīdzina demon-
strantu pūļus, Maskavas policis-
ti cīnās sviedriem vaigā, lai sa-
turētu pūli kopā un lai to uztu-
rētu aktīvu.**

BALTIJAS PĒTĪŠANAS INSTITŪTĀ

Par 1956./57. gadu:

Archibīskaps Dr. T. Grinbergs,
Vācijā (30,-); Ferdinads Kress,
Vācijā (20,-); J. Indāne, Vācijā
(10,-); K. Draviņš, Zviedrijā
(20,-); Rob. Liepiņš, Vācijā
(10,-); Karakasas Augšāmcelšanās
ev.-lut. draudzes padome, ASV
(24,64); Paulis Olte, Dānijā
(20,-); Arvids Oliņš, ASV (20,85);
Agnis Balodis, Zviedrijā (15,-);
Latviešu preses biedrības Kana-
das kopa, Toronto (20,45); Lat-
vijas ev.-lut. baznīcas Jaunzē-
landē Christchurch draudzes
valde (26,-); Latviešu ev.-lut.
baznīca Vilimantikā, c/o J. Rav-
kalns, ASV (20,86); Tikla Ilste-
re-Lange, Vācijā (10,-); Indiā-
nāpoles akad. b-bas kopa, ASV
(41,72); Dr. O. Woit, Vācijā
(10,-); Georgs Kļaviņš, Vācijā
(10,-); Latviešu akadēmiskā or-
ganizācija, Zviedrijā (LAOZ),
(20,-); E. Blese, Vācijā (10,-);

Par 1957./58. gadu:

Irēna Taube, ASV (20,80); Ka-
rakasas Augšāmcelšanās ev.-lut.
draudzes padome, ASV (24,64);
Agnis Balodis, Zviedrijā (15,-);
Rob. Liepiņš, Vācijā (10,-); Lat-
vijas sūtnis Francijā Dr. O.
Grosvalds (ziedojums 10,-); Fr.
Osis, ASV (20,85); Dr. O. Woit,
Vācijā (10,-); M. Dīķis, Vācijā
(10,-); M. Rozentāls, ASV
(20,86).

GĪRTS SALNAIS

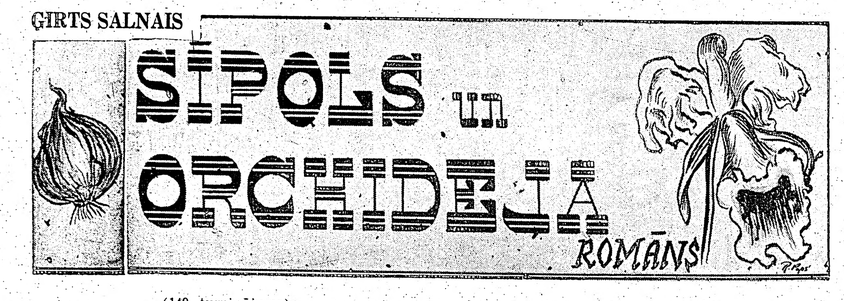

(149. turpinājums)

„Es neesmu redzējis otru tik skaistu meiteni kā jūs." Dags, atkal drusku tieis pie prāta, sacīja, atmetis cerību sagudrot kādu jauku līdzību.

„Paldies, Dag. Jūs esat izveidojies par gluži jauku personību. Es to ievēroju tikai pamazām," viņa paglaimoja, tumšajā skatienā ieplūstot mīkstai bālganai dateļu krāsai.

Dags ievēroja to. Viņš vienmēr ievēroja šo pārmaiņu Kētes acīs — no melnā uz brūngaumu, — tad viņa kļuva mīkstāka un jūtami pielaidīgāka. Viņš pasteidzās saņemt viņas roku un pievilkt uz mirkli pie lūpām. Viņa neatrāvās. Dags viņu bija pieradinājis pie šīs neparastās izdarības, ko aberdīnieši redzēja tikai kādās muļķīgās biropiešu filmās. Sākumā viņa to pacieta, šā vai tā juzdamās atkarīga no Daga, vēlāk viņai iepatikās šis trauslais pieskāriens. Sev par attaisnojumu viņa domāja, ka ir gluži saprātīgi izgudrots tāds puscelš no vīrieša līdz lūpām. Tas deva laiku apdomai. Viņa centās aizmirst, ka tas pašā dažreiz iestrāvo uzbudinājumu.

Viņa uzmanīgi atvilka roku, ļāvusi Dagam tikai drusku papriecāties, un atsēdās vālā, kas teltī bija sastādīta no gultas matrača un dēļu pamata un pārsegta ar puķaimu segu.

Rotaļa beidzās. Kētes domas sāka tekāt kā izsalkuši lemmiti, nejauši nokļuvuši uz akmeņiem, kas vienīgie nepadodas to zobiem. Viņas grūti valdāmā nervozitāte atgriezās. Viņas saimnieciskā praktieismā nostiprinātās atziņas, ka par velti no citiem nekas nav iegūstams, it kā neviļus radīja naidu pret dzīves, tā saucamajiem, dzelzs likumiem, un iztēlē šaudījās ainas no Tālo Rietumu laupītāju filmām. Domājot par naudu, pārspīlētās iedomās, ka viss nav darīts, lai uzvarētu sacensībās, zuda robežas starp godīgumu, kas bija mācīts svētdienas skolā, un starp labu blēdību, kas radusies kā līdzeklis cēla mērķa sasniegšanai. Viss likās attaisnojams un nolīdzināms, ja beigas labas.

„Es dažas minūtes paskraidīju pa izstādes laukumu. Gandrīz uz tā malējās ziemeļu robežas gadījusies jauna telts. Tikpat liela kā mūsējā. Kas tur iekšā?" Viņa jautāja Dagam lielā ziņkārē.

„Kāds attāla farmera zēns aizkavējies vedīšot uz skati savu lopu. Cik uzzināju, nekas sevišķs," viszinīgi teica Dags. „Nekādas preses. Neviens par viņu neziņkāro. Lēts joks."

„Cik — jūs domājat — mēs varētu ieņemt par Leonardu, ja tam piešķirtu pirmo godalgu?" Viņas acis zibināja, kā reizē domājot par simt lietām.

„Pārdesmit tūkstošu."

„Bet ja otru?"

„Otrā godalga vairs nav nekas. Beigta zivs. Parastā gaļas cena."

Kēte uztrūkās kājās. Uztraukums sāka mocīt kā lietuvēns. „Mums nav pietiekošas reklāmas. Kopš aizvakardienas ar mani nav runājis neviens reportieris. Mums vajag kādas jaunas atrakcijas. Mūs neviens nepamanīs." viņa kļuva nesakarīga un skraidīja pa telti. Aiz audekla sienas bija dzirdams, kā Leonards klusi gremo. Viņa apstājās pie tās un parāva vaļā aizkaru, histēriski iesaukdamās: „Velns būtu parāvis to lopu! Es sabojāju tikai savu mūžu!" un tūdaļ it kā ieraudājās, palikdama uz vietas ar muguru pret Dagu. „Šovakar pieņemšana pie pilsētas galvas. Man nav ideju. Man nav tērpa." Viņa piecirta kāju uz zemes. „Mums vajag lielu blīkšķi. Vairs tikai divi dienas. Ma-nis dēļ — skandālu. Bet viņiem par mani jāraksta." Viņa pēkšņi piesteidzās pie vērša un atāķēja kēdes.

„Ko jūs darāt?" izmisis iekliedzās Dags. „Atstājiet to. Tas neder. Leonards ārdoties var sevi savainot. Tad viss pagalam."

Viņa paklausīja un atkal iestiprināja riņķus aizgaldas stabu metalla klambuŗos.

„Bet kaut kas mums jādara. Neparasts. Traks. Vareņs. Un man vajag divu jaunu tērpu. Šaidienai un rītdienai." Viņa iemetās guļamvietā uz mutes un sāka šņukstēt, ieslēpusi seju saujās.

Dags apjuka ne pa jokam. Tik daudz prāta viņam bija, lai saprastu, ka meiča pārspīlē; ka laikrakstu reklāma vairs maz ko nozīmē; ka sacensību tiesneši nav nekādi plānprātiņi — tiem bija jāturas normālu cilvēku taisnības un spriešanas spēju robežās, ja negribēja, lai viņus nolinčo; un neviens no sacensību dalībniekiem — ne no lopiem, ne cilvēkiem — tiesnešu acīs nevarēja būt tik vērtīgs, lai to dēļ riskētu ar godu vai dzīvību. Bet — jā, protams, katra rinda laikrakstā, kur pieminēts tavs vārds, reibina un paceļ pašapziņu, it kā tu kļūtu īstenais pasaules centrs. Taču arī Daga skaidrās domas viegli sadrupa, skatoties Kētē. Trāts — neprāts, — vienalga, bet tur viņa gul nelaimīga, izmisīgi šņukst, un viņas maigie pleci — brūni, kā no . . . Eij! . . . Kā no zeltaini brūnas baltmaizes garozas (viņam likās, ka nejauši atradis burvīgu salīdzinājumu) sīki dreb. Kas nu iesākams? Dagam skrēja tirpas pār muguru. Viņš naidīgi pameta skatienu atpakaļ uz telts izejas vaļumu. — Vai es netēloju lielu, stulbu muļķi? — tāds bija jautājums. Vai tagad nav jādara, kā dažās filmās? — Jāmetas uz meiteni — kā meža kaķim uz jēru?

Bet viņu nobaidīja gluži muļķīga un pavisam lieka iedoma, ka ar savu svaru varētu meiču nospiest. Tā uz mirkli bija tik spēcīga, ka pašam uzmācās vēlēšanās šņukstēt Kētei līdz.

„Ak, man jāiet bojā . . . jāiet bojā," viņa pusbalsi tragiski dvesa, brīsniņu nežēlīgi kapādama graciozām kājām vāļu. Dagam likās, ka redzējis uz sekundi viņas seju pagriežamies un noskatām viņu — Dagu — kā slepkavu. Šis šķitums viņu sakustināja. Viņš neveikli pielaipoja tuvāk Kētei un nedroši sacīja:

„Tikai drusku nomierinieties. Mēs dabūsim daļas rindas vakara laikrakstos."

„Muļķības. Neviens par mums vairs neziņkāro." Viņa atkal dauzīja kājām guļamvietu.

Dags izņēma no kabatas melnu pistoli un sāka šaut. Kēte apmetās otrādi, instinktīvi meklēdama glābiņu starp telts sienu un gultu. Bet Dags, pagriezies no viņas projām, šāva, ka dūmi vien griezās, un šāvieni blākšķēja kā no lielgabala. Leonards Piektais Ķeniņš trakoja aizgaldā, ķēdēm žvākstot un pirkšot. Ārpus telts ārdījās suņi, zvērīgi mezdamies vaļās un tiekdamies telti. Izstādes laukuma tuvākajā apkaimē sākās skriešana, sasaukšanās. Kāds nelabā balsi brēca pēc policijas. Dipēja soļi. Zvērīgā brēcienā iegaudojās viens no sargātājiem suņiem. Ārpusē noskanēja šāviens, suņa iekauciens. Dags strauji pielieca Kētei, kuŗas sejā baiļu vietā ātri bija atgriezies skaidrs, tīrs, jūsmīgs apbrīns. Viņš iespieda meičas rokā šaujamo.

„Dārgā Kēte," viņš priecīgi čukstēja, „nu tikai ziniet, ko teikt. Es būšu mēms." Kēte nekad nebija redzējusi Dagu tik jauki smaidām, kad viņš ātri piebilda: „Tā ir jaunākās konstrukcijas bērnu Tālo Rietumu kovboju pistole . . . Kāds no izstādes sargiem vai policistiem laikam nošāva vienu no mūsu suņiem. Tas ir skandāls. Mēs sūdzēsim tiesā."

Kēte atmetās atpakaļ guļamvietā un, slaistīdama kājas, smaidīga apbrīnoja lielisko ieroci. Acīs bija pilnas zeltaina mirdzuma.

Ārpusē asinskāri plosījās un kaucienos aizrīdamies vairs trokšņoja tikai viens suns. Apkārtnē citādi valdīja klusums, it kā pus pasaules būtu pazaudējusi elpu.

Kāda revolvera stobrs pabāzās gar telts vaļuma malu; kāds pašāva un atrāva degunu. Suns leca kēdēs, kapādams zobiem gaisu. Leonards Piektais Ķeniņš sabudināts šņāca un ausījās. Viens vīrs, blendakainu naģeni galvā, šaušanai gatavu ieroci rok

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

DĀRZĀJU SAGATAVOJUMI

Jauni dārzāji garšo vislabāk pašu sulā, pievienojot mazliet sviesta. Bet tie izmantojami arī citādā veidā, ne tikai sautējot ar sviesta piedevu, sevišķi retāk lietotie: olu augi (baklažāni), selerijas, ķirbji, kukuruza u. c.

ĶIRBJI

Ķirbis garšo labi, ja tas nav pārāk miksti sautēts vai arī cepts. Ja, ķirbi sautējot, pielej mazliet alus un pieliek tomātu biezeni, tas iegūst īpatnēju garšu un ir lielisks. Šādu ķirbju sautējumu var pasniegt ar svaigu seleriju salātiem un novārītiem kartupeļiem.

Ķirbi nomizo, sagriež biezās šķēlēs un uz vienu stundu ieliek etiķī, tad notecina uz sieta, apviļā rīvmaizē, sakultā olā un atkal rīvmaizē. Cep karstos taukos. Mazākus pudeļķirbjus pārgriež gareniski uz pusi un pilda ar svaigi maltas gaļas vai arī ar cepeša, vai vāritas gaļas pārpalikuma sagatavojumu. (Sagatavošanas veidi ir jau agrāk aprakstīti mēnešu ēdienu kartēs). Pārliek ar plānām speķa šķēlēm un cep gatavus cepeškrāsnī.

OLU AUGI (BAKLAŽĀNI)

Pirms olu augu sautēšanas apcep speķa šķēlītes. Olu augu nomazgā un sagriež šķēlēs, viegli apcep, tad pielej mazliet gaļas novārījuma un sautē gatavu. Ja olu augi ir jauni, tad miza nav jānoņem.

Ja olu augu cep, to var sagriezt apaļās šķēlēs vai arī griezt pagareniski. Cep eļļā vai taukos un pārkaisa ar sāli. Šādas olu augu šķēles pasniedz galdā ar krējumā sagatavotiem kartupeļiem.

Bet olu augu var sagatavot arī pikanti. Olu augu nomazgā, sagriež biezākās šķēlēs, apviļā miltos un cep karstā eļļā. Olu dzeltenumus sajauc ar sarīvētu sieru un saputo krēma veidā. Pilda starp divām šķēlēm, labi saspiež un iemērc sagatavotā pankūku miklā. Cep peldošus karstos taukos.

Pildot olu augus, tos pārgriež gareniski un mazliet izdobj vidu. Pilda ar maltas gaļas un rīsu sagatavojumu vai arī tikai maltu gaļu. Cepešpannu ieziež ar eļļu un saliek olu augu puses, kuras pārkaisa ar sarīvētu sieru un uzliek sviesta piciņas. Liek cepeškrāsnī un cep gatavas. Pie tā ceptiem olu augiem dod novārītus kartupeļus ar tomātu mērci.

MAZAS VAKARIŅAS AR OLU AUGU

Sagrieztas baltmaizes šķēles apmērc izkausētā sviestā, uzliek šķēli Emmentālera siera un liek karstā krāsnī. Kad siers top miksts, iznem un pārliek ar ceptām olu šķēlēm.

OLU AUGU SAGATAVOJUMS SPAŅU GAUMĒ

Ņem mazākus olu augus un iegriež gareniski divās vietās un katrā starpā ieliek tomātu šķēles. Tad liek ar eļļu ieziestā formā un pārslacina ar eļļu un citrona sulu. Sautē, kamēr gatavi. Šai gadījumā lieto olīvu eļļu.

DĀRZĀJU SAUTĒJUMS

Ņem divus mazākus olu augus, 3 tomātus, 3 zaļos piparus, eļļu, vai taukus cepšanai un sāli pēc garšas.

Tomātus noplaucē, novelk mizu un sagriež šķēlēs. Piparu pākstēm iznem sēklotni, sagriež strēmelēs. Olu augus sagriež šķēlēs un visu sautē kopā ar eļļu, pārkaisot sāli. Olu augu vietā var ņemt pudeļu ķirbjus vai arī svaigus gurkus.

KUKURUZA

Kukuruza vislabāk garšo, kamēr vēl ir jauna. Vālītes atbrīvo no zaļām lapām un vāra 10—12 minūšu sālsūdenī. Galdā pasniedz ar sviestu. Vecākām vālītēm graudus noloba un sautē ar sviesta piedevu vai bez tās un liek baltā mērcē.

Sautētas kukuruzas graudus var likt tomātu mērcē, vai arī tos sautē ar sviestu, un gataviem pieliek sarīvētu sieru.

ZAĻIE PIPARI

Zaļo piparu pākstis ir ļoti bagātas vitamīniem; tās reizi pa reizēm ieteicams sagatavot pildītā veidā vai arī pievienot salātiem un citu ēdienu sagatavojumiem. Zaļo piparu apļus var cept taukos vai eļļā, vai arī mīklas sagatavojumā un pasniegt pie gaļas ēdieniem. Piparus var pildīt ar rīsu, sieru, vai makaronu sagatavojumu, kā arī ar saceptiem sīpoliem un sēnēm. Ļoti labi garšo malta jēra gaļa ar rīsiem, kuriem cepot īpatnēju garšu dod zaļie pipari. Šādus pildītus piparus var pasniegt otrās brokastīs vai arī vakariņās. Gatavojot makaronu salātus, var pielikt arī sasmalcinātu zaļo piparu.

SARKANIE SMIEKLI

Kads kolchoznieks piekāris savā istabā pie sienas Chruščeva, Bulgāņina, Vorošilova un aiz pārpratuma arī Berijas portretus. Istabā ienācis čekists un uzbļāvis:

— Ņem tūlīt nost no sienas to nelietī!

— Kuru? — izbijies jautājis zemnieks.

☆

Ārzemju tūristiem Maskavas zooloģiskajā dārzā rāda būri ar lauvu un jēru, lai demonstrētu miermīlīgu sadzīvošanu pat dzīvnieku pasaulē

— Kā tas iespējams- — brīnās tūrists.

— Pavisam vienkārši, — paskaidro pavadonis. — Katru rītu būri jāieliek cits jērs.

MŪSU LAIKRAKSTA GALVENAIS PĀRSTĀVIS ČIKĀGĀ

OTTO KROLLS,

300 S. Halsted St., Hull House, Chicago 7, Illinois, USA.

Tel. MOnroe 6 - 5399

ST. LAWRENCE OIL

— TĪRA KUKURUZAS EĻĻA —

VIEGLI PLŪSTOŠS PRODUKTS!

ST. LAWRENCE OIL ir viegla un garšīga augu eļļa — tai nav nekādas piegaršas. Mājsaimniecībā ST. LAWRENCE eļļa ir labākā, kādu jūs vispār esat lietojuši. Kanadieši ar prieku šo eļļu lieto jau daudzus gadus.

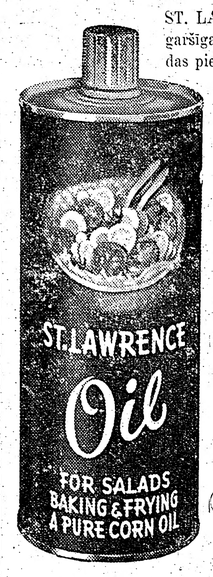

SALĀTIEM

CEPŠANAI

BEZMAKSAS Iesūtāms pieprasījums BEZMAKSAS 36 lapaspušu „COOKING WITH CORN OIL" brošūriņas saņemšanai. Tajā ir ēdienu receptes, iespiestas angļu vai franču valodā. Pieprasījums adresējams THE ST. LAWRENCE STARCH COMPANY LIMITED Port Credit Ontario

ARĪ BIŠU MEDUS, SIRUPS — DURHAM STERKELE — un IVORY STERKELE VEĻAI (balta vai zila)

ONTARIO

TAGAD IR LAIKS REĢISTRĒTIES

APDROŠINĀJUMIEM PRET SLIMĪBĀM ONTARIO

SPĒKĀ AR 1959. GADA 1. JANVĀRI

Pēc šī apdrošinājuma plāna tiks maksāti ārstēšanās izdevumi slimnīcās parastajās nodaļās (Public ward) tiem, kas būs apdrošināti šī plāna ietvaros.

Pēc šī apdrošināšanas veida paredzēto ārstniecisko palīdzību izraudzītajās Ontario slimnīcās varēs sanemt tik ilgi, cik tas būs nepieciešams slimnīcā ārstējoties. Slimnīcas, kas paredzētas šai vajadzībai, būs parastās, kuŗās ārstējas chroniskie slimnieki, tuberkulozes sanatorijas un psīchiatriskās slimnīcas. Izņēmuma kārtā šo ārstniecības palīdzību varēs saņemt pirmās palīdzības gadījumos arī tie, kas nebūs šai ārstēšanās plānā iesaistījušies, bet tad, ja ne vēlāk kā 24 stundu laikā pēc notikušajiem nelaimes gadījumiem tiks ievietoti slimnīcā.

Ārpus Ontario dzīvojošiem būs iespēja saņemt šī veida ārstniecisko palīdzību gadījumos, kad pēkšņi slimība piemeklējusi vai noticis nelaimes gadījums.

VISI ONTARIO PROVINCES IEDZĪVOTĀJI TIESĪGI IEGĀDĀTIES ŠĪ APDROŠINĀJUMA PRĒMIJAS.

Ikviens Ontario provinces iedzīvotājs varēs pieteikties — neatkarīgi no vecuma vai veselības stāvokļa — vienalga, vai kārtojot maksājumus tieši grupās vai individuāli.

Ārpus Ontario dzīvojošie nebūs tiesīgi to darīt. Zemās apdrošināšanas prēmijas — $2.10 mēnesī vieniniekiem un $4.20 ģimenes cilvēkiem (vīrs, sieva un bērni līdz 19 gadiem) — iespējamas ar federālās provinces valdību financiālo atbalstu.

KĀDĀ VEIDĀ PIETEIKTIES

GRUPU REĢISTRĀCIJA. Ja jūs esat Ontario iedzīvotājs un strādājat darba vietā, kur ir ne mazāk kā 15 nodarbināto (darba devēju ieskaitot) jūs varat pieteikties ar darba vietas starpniecību. Jūsu darba devējs jūs reģistrēs.

BRĪVPRĀTĪGA REĢISTRĀCIJA. Ja jūs esat Ontario provinces iedzīvotājs un jūsu darba vietā ir mazāk par 15 nodarbināto, jums ir tiesība reģistrēties individuāli uz sek. noteikumiem:

a) **BRĪVPRĀTĪGO GRUPAS.** Personas, kas strādā darba vietās, kur ir 6—14 nodarbināto (ieskaitot darba devējus), var tikt reģistrētas kā grupa, ja darba devējs pieprasa pārlieksmi par t. s. „Mandatory Group" un visi nodarbinātie tam pievienojas.

b) **SASTĀDĪTO GRUPAS.** Organizācijas, medicīniskās apvienības, arod- un kreditūnijas u. c. ir tiesīgi pieprasīt attiecīgas atļaujas, lai šo organizāciju biedri varētu piedalities grupu veidā, iemaksas kārtojot ar savu organizāciju starpniecību. Sazinieties ar savu organizāciju.

c) **REĢISTRĒTIES KĀ INDIVIDUĀLI DALĪBNIEKI.** Ja jums nav iespējas piedalities grupās, varat reģistrēties tieši. Skat. zemāk, kā reģistrēties.

d) **TIE,** kas saņem pabalstus saskaņā ar Medical Welfare Plan ar Ontario Department of Public Welfare starpniecību, ir tiesīgi uz šo ārstniecības apdrošinājumu. Tiem nemaz nav jāreģistrējas, tā arī nav jāmaksā prēmijas.

VIENĪGAIS PAMATAPDROŠINĀJUMS SLIMNĪCĀS. Ar 1959. gada 1. janvāri Ontario Hospital Services Commision būs vienīgā aģentūra, kas pieņems standartapdrošinājumus Ontario slimnīcās (standard ward). Laikā pēc 31. decembŗa 1958. g. neviena privāta apdrošināšanas sabiedrība nevarēs pieņemt apdrošinājumus, sedzot standartizdevumus slimnīcās.

KĀ REĢISTRĒTIES

lai jums būtu tiesības uz apdrošinājumu ar 1959. g. 1. janvāri, kā arī lai divi mēneši būtu tiesīgi saņemt apdrošinājumu bez maksas.

GRUPĀM saraksti jāiesniedz līdz 1958. gada 31. augustam un maksājumi jāizdara 1958. gada decembrī.

Aizrādījums darba devējiem: Ontario apdrošināšanas pārvalde ir piesūtījusi visiem uzņēmumiem, kuŗi nodarbina vairāk kā 6 darbiniekus, vajadzīgas veidlapas un instrukcijas darbinieku reģistrēšanai.

KATRAI DARBA VIETAI, JA TĀ NODARBINA 6 VAI VAIRĀK STRĀDNIEKUS UN VEIDLAPAS NAV SAŅĒMUSI, NEKAVĒJOTIES JĀPAZIŅO PĀRVALDEI.

TIEM, KAS VĒLAS INDIVIDUĀLI kārtot maksājumus, jāreģistrējas līdz 1958. g. 30. septembrim, nokārtojot maksājumus par vienu mēnesi, reizē, kad iesniedz lūgumu.

Lūgumu formulāri ir dabūjami slimnīcās, bankās (vai arī pasta kantoŗos, ja jūsu apkārtnē nav banku), sākot ar 1958. g. 28. jūliju.

PRĒMIJU MAKSĀJUMI

Visi grupu maksājumi kārtojami par vienu mēnesi, sākot ar 1958. gada decembri.

Individuālajiem dalībniekiem, kas maksājumus kārto tieši ar pārvaldi, būs jāmaksā sekojoši:

viena mēneša prēmijas jāsamaksā vai nu reizē, kad iesniedz pieteikumu, bet ne vēlāk kā līdz 1958. gada 30. septembrim, vai pēc tam pa ceturkšņiem, sākot ar 1959. gada janvāri.

IEPRIEKŠĒJA IEMAKSA. Pirmais viena mēneša maksājums kā grupām, tā individuālajiem dalībniekiem, kas reģistrējušies līdz augšā minētajiem termiņiem, nosegs pabalstus trīs mēnešu periodam — no 1. janvāŗa līdz 31. martam 1959. g. Šis iepriekšējās iemaksas nodrošina pabalstu saņemšanu laikā, kad var gadīties, ka attiecīgās personas ir bez darba, darbu maina vai arī uz laiku atrodas ārpus provinces.

ZAUDĒJUMI VAR CELTIES TIEM, KAS NOKAVĒS REĢISTRĒŠANOS.

Grupas un individuālie, kas nebūs reģistrējušies kā norādīts augstāk nodaļā „Kā reģistrēties", zaudēs ne tikvien 2 mēnešu bezmaksas apdrošinājumu, bet būs jāgaida 3 mēneši, kamēr būs tiesīgi saņemt ārstniecisko palīdzību. Piemēram, tie, kas reģistrēsies februārī, nesaņems nekādu nodrošinājumu līdz 1. maijam.

JA VĒLATIES NODROŠINĀJUMU, JUMS JĀREĢISTRĒJAS

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISION

HOSPITAL INSURANCE DIVISION — TORONTO 7, ONTARIO Telefons: WAlnut 4-3301

Darbs veicas labāk, atspirdzin
ar dzirkstošo Coca - Cola
Nosaukumi „Coke" jeb „Coca - Cola ir pasaulē iec
kā atspirdzinājuma ražotājas Coca - Cola sabi
reģistrēta rūpniecības zīme.

KAKTIŅ

TRANSPORTA FIRMA
Veicam visādus transportus ar modernām maš
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., To

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VA
AR GAISA PASTU NOSŪTA
FARMACEITS T. KRAUMAN
no savas aptiekas Cobourg, Ont., 22 King St.,
Tel. FR 2-3431

Bijušā kara dalībniekiem atmiņu atsvaidzināšana
par izpārdošanas cenu
A. SIŅĶA Kurzemes cietoksnis (gīti iesieta) I
" " " " II
DV GRĀMATNICA,
123 Huron St., Toronto

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un
Speciālists iekšķigās, sieviešu un veneriskās sli
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623,
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8—9

COOK BOOK of Attractive
Autore: Ženija Huns, cena $3.95
Pilnīgs apvērsums kulinārā māksl
Dabūjama
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron Street, Toronto, tel. EM

CEĻOŠANA
Lidmašīnas — Kuģi — Autobusi — Dzelzceļi — Preču kuģi — Tūrisma vietas — Viesnīcas. Pieteikties jau tagad 1958. g. Apkalpo visu pasauli.

APDROŠINĀ
VISĀDA VEIDA A
NĀJUMI: AUTOM
PRET UGUNI —
BĀM — NELAIME
JUMIEM UN SL
ZVANIET VAI RAKSTIET — TIKSIT LABI APK
O. K. JOHNSON & Co. LIMIT
Travel & Insurance Agencies,
697 Bay Street, Toronto 2, Ont. EM

VĒRTĪGAS GRĀMATAS
K. Kundziņa redakcijā DIEVA IZREDZĒTI .....
K. Kundziņa LAIKI UN LIKTEŅI .....
L. Bērziņa MŪZA RITS .....
Par atsevišķas grāmatas pārsūtīšanu pa pastu jā
15c. Ja pasūtina visas trīs, tad pasta izdevumi nav
DV GRĀMATNICA,
123 Huron St., Toronto, Ontario, Can

KLAUSIETIES
LATVIEŠU MŪZIKU
LATVIEŠU ZIŅA
LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUMU
LATVIEŠU RADIO RAIDĪJU
Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,00.
CHLO - RADIO RAIDĪ
VIĻŅA GARUM
LONDON ST. T

Darbs veicas labāk, atspirdzinoties ar dzirkstošo Coca - Cola

Nosaukumi „Coke" jeb „Coca - Cola ir pasaulē iecienītākā atspirdzinājuma ražotājas Coca - Cola sabiedrības reģistrēta rūpniecības zīme.

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA

FARMACEITS **T. KRAUMANIS**

no savas aptiekas Cobourg, Ont., 22 King St., W.
Tel. FR 2-3431

Bijušā kara dalībniekiem atmiņu atsvaidzināšanai par izpārdošanas cenu

A. SIŅĶA Kurzemes cietoksnis (glīti iesieta) I $1,80
" " " " II $1,80

DV GRĀMATNICA,
123 Huron St., Toronto

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8—9 vakarā.

COOK BOOK of Attractive Meals

Autore: Ženija Huns, cena $3.95

Pilnīgs apvērsums kulinārā mākslā

Dabūjama

DV GRĀMATNĪCĀ

123 Huron Street, Toronto, tel. EM 8-0792

CEĻOŠANA	APDROŠINĀŠANA
Lidmašīnas — Kuģi — Autobusi — Dzelzceļi — Preču kuģi — Tūrisma vietas — Viesnīcas. Pieteikties jau tagad 1958. g. Apkalpo visu pasauli.	VISĀDA VEIDA APDROŠINĀJUMI: AUTOMOBIĻU - PRET UGUNI — ZĀDZIBĀM — NELAIMES GADIJUMIEM UN SLIMĪBĀM.

ZVANIET VAI RAKSTIET — TIKSIT LABI APKALPOTI.

O. K. JOHNSON & Co. LIMITED

Travel & Insurance Agencies,
697 Bay Street, Toronto 2, Ont. EM 6-9488

VĒRTĪGAS GRĀMATAS

K. Kundziņa redakcijā **DIEVA IZREDZĒTI** ..... ies. $3.40
K. Kundziņa **LAIKI UN LIKTEŅI** ..... ies. $3.00
L. Bērziņa **MŪŽA RITS** ..... ies. $3.40

Par atsevišķas grāmatas pārsūtīšanu pa pastu jāpiemaksā 15c. Ja pasūtina visas trīs, tad pasta izdevumi nav jāmaksā.

DV GRĀMATNICA,
123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.

KLAUSIETIES

LATVIEŠU MŪZIKU

LATVIEŠU ZIŅAS

LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUMUS

LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMOS

Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,00.

CHLO - RADIO RAIDĪTĀJĀ

VIĻŅA GAMUMS 680

LONDON ST. THOMAS

LATVIJAS AMERIKĀ SPIESTUVE TORONTO

Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus:

laulību ielūgumu un komerciālu darījumu kartes; dokumentus biedrību vajadzībām; koncertu programmas, sarīkojumu biļetes un dziesmu lapiņas, grāmatas u. c.

Pasūtinājumus pieņem:

LA BIROJĀ, 123 Huron ielā, tel. EM 8-0792, Toronto, Ont., Canada.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

Frank Vass BA

ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403
(College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto.

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS — CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 Dundas St., West
(Spadina stūrī)
Zvanīt EM 8-9038, Toronto.

DĀVANA
DRAUGIEM - KANADIEŠIEM
Knuta Lesiņa
THE WINE OF ETERNITY
(stāsti)
University of Minnesota Press apgāds.
Glīti iesieta $4.25.
DV. GRĀMATNICA,
123 Huron St., Toronto.

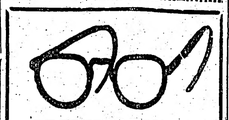

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

Meklē RAISTERI IEVU
(saukta Ieviņa)

dz. 1936. g. 24. augustā Rīgā. Meklē māte Latvijā. Pēdējās ziņas, ka bijusi reģistrēta Minchenē. Ja kāds par viņu ko zinātu, lūdz rakstīt:

M. DRENGERS,
33 WOODGATE DR.,
TORONTO 9, ONT., CANADA,
vai zvanīt Toronto RO 6-5209.

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no

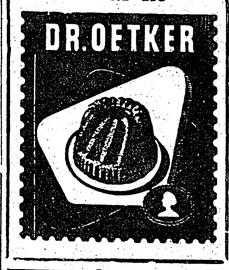

MoonLite Villa

PIE BALSAMA EZERA
ROSEDALE, ONT. KANADĀ
Tel.: Burnt River 16, Ring 31
Mūsu vecos un jaunos draugus gaida saules spožums, ūdeņu spirgtums un mēnesnīcas burvīgums.

Gerrard - Greenwood raj.
IZĪRĒJAMAS
2 istabas un virtuve.
HO 6-7881, Toronto.

BLOOR - ISSLINGTON rajonā IZĪRĒJAMAS

2 nemēbelētas istabas ar virtuves lietošanu. Uz vēlēšanos garāža.
Zvanīt pēc pl. 7 vakarā:
BE 3-1748, Toronto.

IZĪRĒJAMA

glīta istaba — nemēbelēta vai arī mēbelēta — II stāvā, ielas pusē. Kopīga virtuve ar otru personu. Zvanīt vakaros (sestdien un svētdien katrā laikā):
HO 1-6245, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

„Mazais lācītis" Doug Wright
„LITTLE B'AR"

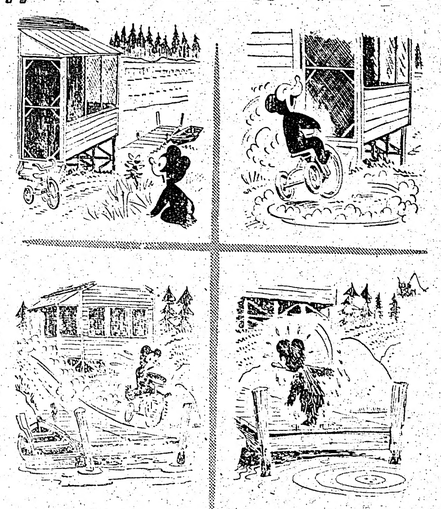

Publicēts Jūsu uzjautrināšanai

DOW KINGSBEER

DOU KINGSBIR ALUSDARĪTAVA
BREWERY LIMITED

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

55 Wellington W., (tuvu pie Bay St.), Toronto, Ont. EM 6-6451
Vecākais ceļojumu un notariāta birojas Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās. Runē krieviski, vāciski un latviski.

Plašākā latviešu grāmatnīca Kanadā piedāvā

JAUNĀKOS IZDEVUMUS

ĢEN. R. BANGERSKA Mana mūža atmiņas, I d., gl. ies.	$4.80
F. ZAUERBRUCHA Mana dzīve	$4.50
I. GUBIŅAS Draugam nepiemērota sieva, stāsti	$2.80
K. LESIŅA Pēdējās mājas, romāns	$4.00
J. KLĪDZEJA CILVĒKA BĒRNS, romāns	$3.75
Grāmata par Akseli Munti	$3.80
DR. V. VELSA Hirošimas dienas grāmata	$2.80
V. KRODERA Sminētāji, stāsti	$3.40
R. Blaumanis, XII sējums.	$3.90
L. BREIKŠA Maldugunis, romāns	$3.00
ED. VIRZAS Straumēni	$4.50
A. NIEDRAS Perles Majores draugs, romāns	$3.40
T. ZELTIŅA Rožu gaitenis, romāns	$3.40
J. BOJERA Lafotu zvejnieki, romāns	$2.80
A. GAILIŠA Lēvijas kundzes grēku sūdze, romāns	$3.00
PERLA BAKA Māte, romāns	$3.00
L. SARMAS Negantnieki, romāns	$4.00
I. VIKSNAS Es saku paldies, dzejas	$2.85
R. GALENIECES Atzīšanās, dzejas	$2.60

DV GRĀMATNICA,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

Pasūtinot vairākas grāmatas, pasta izdevumi nav jāmaksā.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 594 Second St. Brooklyn 15, N. Y.

Vasaras dievkalpojumi: Betlemes baznīcā katru svētdienu, sākums pl. 11.15

Nometnē, draudzes lauku īpašumā pie Elka Parka, jūlijā un augustā brīvdabas dievkalpojumi katru svētdienu pl. 11.00.

Draudzes kanceleja draudzes namā atvērta darbdienās, izņemot pirmdienas, no pl. 11-1; otrdienās un piektdienās arī no pl. 6—8 vakarā. Draudzes locekļi savas vajadzības var kārtot svētdienās pēc dievkalpojumiem. Pirmdienās kanceleja slēgta. Tel. SO 8-7721.

DETROITA

Detroitas ev. - lut. latviešu Kristus draudzes dievkalpojums 27. jūlijā, pl. 2 p.p., Sv. Marka b-cā (1045 E. Grand Bl.). Prāv. A. Skrodelis.

Prāv. A.Skrodelis 16. jūlijā North Branch pilsētiņā (Mich). „Kļavu birzes" (Maple Grove) kapsētā apglabāja atraitni Jūliju Tēraudu, dz. Balgals, 84 g. vecumā.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Cīņas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev. - lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p.p.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 39 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Mīlera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W., Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdē, Ill., tel. FI 2-2420.

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Cīņas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 p.p.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 2,00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mītulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563

Svētdien, 27. jūlijā, Bērnu svētki Sidrabenē.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

27. jūlijā, plkst. 9 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

3. augustā dievkalpojums Saulainē.

10. augustā, plkst. 9 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

17. augustā dievkalpojums Saulainē.

24. augustā, plkst. 9 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Bramptonā Latviešu ev. - lut. draudzē 27. jūlijā, plkst. 1,30 p. p. iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā 19 Victoria Ave., S.

Svētdien, 27. jūlijā, pl. 5,30 vakarā dievkalpojums.

Kristīti: Linda Anita Hengs, Teodora un Vaidas meitiņa; Indra Renāte Pulciņa. Edmunda un Noras meitiņa.

Hamiltonā. Prāv. A. Skrodelis Hamiltonas - Toronto neatk. sv. Annas draudzē 19. jūlijā salaulāja Haraldu Mecu un Laimu Vilku.

Sv. Katarīnēs. Prāv. A. Skrodelis 2. jūlijā apglabāja atraitni Kristīni Grīnbergu, atr. Kārkliņš, dz. Jankovičs, 73 g. v.

Hamiltonas baptistu baznīcā, Stanley Ave. un Locke ielas stūrī, telefons NO 2-7975.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Sadberijā svētdien, 27. jūlijā, plkst. 13,30 Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) dievkalpojums.

Timminsā svētdien, 3. augustā, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLA

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī

26. jūlijā, plkst. 6,30 vak. svētvakara dievkalpojums.

Māc. A. Voitkus, 49 Hallowell St., Westmount, Montreal 6, P. Q. Tālr. WE 3-1867. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Svētdien, 3. augustā, plkst. 9.00. Spredikis: Paslēptie dārgumi.

Svētdien, 17. augustā, plkst. 9.00. Spredikos R. Goba.

Svētdien, 31. augustā, plkst. 9.00. Spredikis: Tieksme pēc labākā.

Bībeles stunda notiks 6. aug. pl. 8.00 vakarā. Temats: Lūka evaņģelijs.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un trešdien vakaros, pl 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pleturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 10,45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājā. Tel. AM 1-4213

Izmantojiet labākās ceļošanas iespējas

ar SUPER Continental un Continental

Divi vilcieni arī ik dienas — austrumu un rietumu virzienos

MONTREAL * OTTAWA * TORONTO * WINNIPEG SASKATOON * EDMONTON * JASPER * VANCOUVER

kā arī starptautiskā satiksmē ar **Continental**

Bezmaksas apkalpošanai ceļojot, paintersējieties par t. s. CNR's „pre - planed"

MAPLE LEAF PACKAGE TOURS

Informācijai un vietu rezervēšanai sazinieties ar Canadian National pārstāvi.

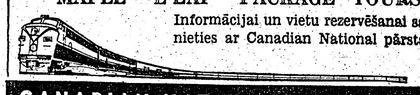

CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

VIENĪGAIS DZELZCEĻŠ, KAS APKALPO VISAS DESMIT PROVINCES

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu **LATVIJA AMERIKĀ**

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A Lāčs, 161 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

DAUGAVAS VANAGU DIENAS

KANADĀ - TORONTO

no 29. augusta līdz 1. septembrim

29. AUGUSTĀ, 22 College St., AKTS UN KONCERTS

30. AUGUSTĀ ŠAUŠANAS SACĪKSTES TLMMK īpašumā „BĒRZAINĒ"

30. AUGUSTĀ, pl. 8 PALACE PIER telpās BALLE

31. AUGUSTĀ TEĀTRA IZRĀDE „KAZANOVAS MĒTELIS"

1. SEPTEMBRĪ SPORTA SPĒLES

LIELISKI IZDEVUŠĀS JUBILEJAS DRAUDZĪBAS DIENAS

Ap 1.000 jaunās un vecās paaudzes dalībnieku pirmajā dienā Niagarā.

Jaunatnes panelis T. Kronberga vadībā spīdoši atbildēja uz visiem 12 jautājumiem, kuŗus uzdeva kā vecās, tā jaunās paaudzes pārstāvji. Pārrunās viņi noskaidroja un saskaņoja savus nākotnes uzskatus un sadarbību.

Dziļi pārdomātu un saistošu svētku runu teica M. Freivalde. Paneļa diskusijas noklausījās DV Kanadas valdes locekļi.

Lielisku koncertu sniedza A. un I. Dunkeli. Sekoja I. Ķeniņas - Kajakas ritmo-plastikas grupas priekšnesumi.

Svētku ballē vairāk kā 800 viesu pulcējās greznajās Šeratonas Broka viesnīcas telpās.

Svētku otrā dienā 500 apmeklētāju uzmanības centrā bija „Draudzības balvu" izcīņa volejbolā. Sieviešu volejbolā drāmatiskās cīņās, ar neveiksmi turnīra sākumā, savu pārākumu atkal parādīja Saginavas meičas, izcīnot O'Keefe's „Draudzības balvu" un „Northern Life" St. Katarīnes nod. vad. P. Vasariņa un L. Liduma dāvāto „Draudzības kausu", apliecinot sevi par latviešu spēcīgāko vienību Ziemeļamerikas kontinentā, jau otru gadu pēc kārtas uzvarēja sieviešu volejbolā.

Vīriešu volejbolā savu pārākumu, tāpat kā pagājušajā gadā, parādīja Kanadas latviešu meistarvienība Hamiltonas „Sparta", uzvarot visus savus pretiniekus un finālā pieveicot TLSK, ieguva O'Keefe's draudzības balvu un J. Gaušes dāvāto kausu.

Nobeigumā bija ugunskura priekšnesumi Br. Rubesa vadībā un atvadu balle telpās, gan īstā „piknīkotāju" stilā. Lieliskais laiks sekmēja brīnišķīgu volejbola turnīra izdošanos un peldēšanās priekus svētku dalībniekiem.

Atreferējums par svētku norisi nākošajā LA numurā.

SPORTS

UZ KARDIFU!

Ilze un Jānis Konradi jūlija sākumā no Sidnejas Austrālijā cauri Ņujorkai devās ceļā uz Kardifu, lai piedalītos Britu imperijas spēlēs, kur piedalās arī abu jauno meistarpeldētāju sīvākie konkurenti. Lidostā viņus apsveica bariņš žurnālistu un fotografu, kas žilbināja savas spuldzes un neskaitāmos jautājumus, tāpat arī ziņkārīgo pūlis, kas apbrīnoja Austrālijas 72 sportistu lielo komandu. Uzņēmumā Ilze un Jānis Ņujorkas lidostā ar sporta žurnālistu Vili Čiku.

Foto Br. Rozītis

ASV STUDENTI - ŠACHISTI SĪVĀS CĪŅĀS

ASV studenti - šachisti izcīnījuši ceturto kārtu šacha olimpiādē Varnā (Bulgārijā), pie kam V. Lombardijs pie 1. galdiņa un Edmars Mednis pie 2. galdiņa nospēlējuši neizšķirti. Edmars Mednis jau otro reizi šinī turnīrā nospēlēja neizšķirti pret starptautiski pazīstamo bulgāru meistaru Kolarovu. Pie 3. un 4. galdiņiem amerikāņi zaudēja un bulgāri uzvarēja ar 3:1. Trešajā kārtā Edmars Mednis uzvarējis Fuksu no Austrumvācijas, kamēr Lombardijs nospēlējis neizšķirti. Šinī kārtā amerikāņi uzvarēja 3,5:0,5 p. Pašlaik ASV komanda ieņem 5. vietu ar 7:9 p., kamēr krievi 12,5:3 ir 1. vietā.

Aiz amerikāņiem atrodas Argentīnas, Ungārijas un Austrumvācijas komandas. Jānorāda, ka amerikāņu studentiem ir ļoti spēcīga konkurence, jo kā „studenti" uzstājās bieži vien attiecīgo valstu komandas ar starptautiskiem lielmeistariem un plašiem padomdevēju stabiem.

Piektajā kārtā amerikāņu studentiem izdevās uzlabot savu stāvokli, iegūstot ar 1,5:0,5 p. vadību iepretim čechoslovakiem. Divas partijas nav vēl pabeigtas. Līdz ar to amerikāņi ar 8,5:9,5 p. ieņēmuši 4. vietu, atstājot aiz sevis arī čechoslovākus.

TUVOJAS AUGUSTS!

Vai esat nokārtojuši LATVIJAS AMERIKĀ abonēšanas maksājumus?

BRĪVĀ DABĀ

Jānis Kučāns izvelk brangu lomu

Varavīksnes foreļu dienas Natavasagas upē turpinās. Nepārspīlēšu, ja apgalvošu, ka šogad grūti būs atrast makšķernieku, kas šīs upes ūdeņos nebūtu vilcis šīs karaliskās zivis. Daudzu jauno meistaru vidū izcilu vietu ieņem Augusts Kalniņš. Viņš šīs vasaras lomu reģistros var ierakstīt vairākas dienas, kad vienā dienā vilktas pāri par 20 varavīksnes foreļu. Pats par sevi saprotams, ka Augusts visas maziņās saudzīgi atlaida atpakaļ upē un paturēja tikai atļauto dienas normu. Par Kalniņa lieliskiem lomiem pārliecinājos pats. Dažas bija itin prāvas, bet bija arī pāris „tīnedžeru" sugas zivtiņas, kas mēru droši vien izturēja. Augusts lielos lomus vilcis pašas Saulaines territorijā. Ēsmai lieto mazus vizulīšus, bet pēdējā laikā pavisam mazas, tumšas sausās mušiņas.

Draugi man pastāstīja, ka dienās, kad foreles neķeras, Augusts ķerot „kļockas". Kas tās „kļockas" īsti par zivīm ir un ko viņas pa ziemu ēd, nepaguvu noskaidrot. Katrā gadījumā, ja arī jūs gribat mesties uz „kļockām", aprunājieties ar Augustu, — viņa mašīna parasti noparkota pie Martinsona telts pašā upmalā.

***

Vasaras sausums liek visiem brīvās dabas draugiem būt sevišķi piesardzīgiem, rīkojoties ar uguni. No vienas priedes var izgatavot miljoniem sērkociņu, bet viens sērkociņš, nomests sausā zālē, var sadedzināt miljoniem koku. Nekad nemetiet degošas cigaretes no savas automašīnas. Neatstājiet kvēlojošas ogles ugunskurā. Visur un vienmēr esiet uzmanīgi ar uguni! Pagājušā gadā 721 ugunsgrēkos bija vainojami neuzmanīgi nometnotāji.

***

Mērojot zivis, kam noteikts minimālais garums, lietojiet collu mēru. Divos gadījumos man pašam nācās vērot, ka mūsu tautiešiem, sajūsmā par izvilktām forelēm bez lieliem sirdsapziņas pārmetumiem bija atgriezušies pie metriskās sistēmas — collas pielīdzinājuši centimetriem, 1 pret 1. Par šādu aritmētiku draud diezgan bargs sods un piedevām zemnormas zivju makšķernieku vēl ieskata par pavisam zemas klases sportistu. Bet miesnieki jau gadās katrā sabiedrībā. Ja jūs redzat kādu tā slīdot neceļos, nekaunieties aizrādīt, varbūt, ka nākamgad jūs pats atpakaļ ielaisto un par brangu zivi izaugušo foreli dabūjat uz sava āķa.

***

Kanada savos valsts svētkos, 1. jūlijā svinību izdarībās ir tik atturīga, ka pat namus nekarogo. Bet 1. jūlijs ir liela svētku diena jauniem un veciem makšķerniekiem, kas pie High parka Grenadieru dīķī peldina sliekas. Toronto lielais laikraksts „Star", atzīmējot Kanadas dzimšanas dienu, makšķerniekiem priekam pusnāktī dīķī ielaiž pāris desmit brangus melnos basus. Šiem basiem uz muguras spuras ir piestiprinātas plāksnītes ar katras zivs vārdu. Starp citu šie 1. jūlija basi nosaukti dažādo laikrakstā publicēto komiku vārdos. Tas labākais — katram šādi nokristītam un apzīmogotam basam ir sava godalgas cena. Pagājušā gadā divi latvieši Grenadieru dīķī zivis makšķerējot, kļuva par apm. 100 dolariem bagātāki. Šogad labās piecdesmitdolārnieku zivis laimējās dabūt vācu un italiešu makšķerniekiem. Latvieši ar savām makšķerēšanas spējām, likās, bija nogājuši pagrīdē. Vēl pēdējā brīdī latviešu makšķernieku labo slavu no apsūbēšanas nupat paglāba 9 gadus vecais Jānis Kučāns. Dūšīgais latviešu puika ar savu makšķerīti pieveica „Danny Fortune" vārdā nosaukto basu. Bez 2½ mārc. smagās zivs Janka dabū arī „Star" naudas balvu, desmit dolaru. Grenadieru dīķī savu kārtu vēl gaida vairāk kā desmit apzīmogoti un neizmaksķerēti basi. A. Pelēkais.

58. PASAULES IZSTĀDE

(Pārnesums no 3. lpp.)

ietekmētu pārējās. Briselē šoreiz citādi. Šķiet, ka cilvēki tomēr apzinājušies, cik būtībā apdraudētā stāvoklī atrodamies, par spīti lielajiem panākumiem zinātnes un technikas laukā. Varenajai iespaidu simfonijai, nenoliedzami, san līdzi kāds mazs vārdiņš, kuŗu varētu likt mūsdienu dzīves pamattemā kā kaut ko parolei līdzīgu. Un šis vārdiņš ir — bailes . . . Bailes no nezināmā, bailes no sagaidāmā, bailes no nākotnes! Bet šīm bailēm nav jārada pānika, — nē, to uzdevums ir pasargāt cilvēci no lielāka ļaunuma!

LAKSTĪGALA APTUR SATIKSMI

Varbūt būs pareizākais, ja Briseles izstādes apmeklējuma aprakstu beidz ar kādu mazu intermeco, kam nav nekā kopēja ar nule piedzīvoto pasaules nāciju skati. Jeb tomēr? Varbūt tieši šis mazais un savā būtībā nenozīmīgais piedzīvojums ir pats raksturīgākais mūsdienu cilvēcei, jo rāda, ka technikas triumfu un robotu vidū viss cilvēciskais tomēr vēl nav zudis.

Šī notikuma galvenās lomas tēlotājs bija mazs putniņš — lakstīgala, kas sēdēja koka zarā un ar savu dziesmu radīja mūsdienu monstra — satiksmes sablīvēšanos. Ne tikai automašīnu jūra pēkšņi apstājās, arī cilvēki uz brīdi aizturēja elpu, pilnīgi piemirstot šīsdienas tipiskāko pazīmi — laika trūkumu, mūžīgo trauksmi, pulksteņa neaprakstāmo varu.

Sāka jau krēslot, un pirmās mašīnas iededza ugunis. Visapkārt virmoja steiga un nevaļa. Šai brīdī mazā lakstīgala, sēdēdama augstākajā parka kokā pašā ceļa malā, pacēla trizuļojošu balsi. Pirmais tajā ieklausījās kāds sirms vīrs, kam bija vairāk laika, kādēļ varēja iet kājām. Viņš apstājās un gandrīz vai svētbijīgi klausījās spārnotā dziedoņa vakara lūgšanā, vienlaicīgi raugoties tumšajā spalvu kamolā, kas krasi atdalījās pret sarkanīgajām vakara debesīm. Lakstīgalas balss pārspēja visu! Varēja domāt, ka mazais putnelis ar savu dziesmu vēlējās apturēt laika plūdumu un aizkavēt nakts nolaišanos pār steigas pārņemto zemi, kur cilvēkiem vairs nebija vaļas pašiem sev. Drīz vien pie koka jau stāvēja cilvēku ducis, tad apstājās pirmās mašīnas, un braucēji vēlējās zināt, kas noticis. Arī viņus nu pārvarēja putna dziesma. Pēkšņi arī tiem bija laiks. Pirmās mašīnas spieda apstāties arī sekojošās, visi braucēji pabāza galvas pa logiem un — vai spējā cilvēces nevarīguma apziņā varenās dabas priekšā? — klausījās, ko stāsta mazā lakstīgala . . . Dzīvē tomēr nekas nav mūžīgs. Dziesma pārtrūka un satiksme ierūcās par jaunu. Jau mirkli vēlāk visi atkal brāzmoja iepriekšējā steigā, maksājot neizbēgamos meslus mūsdienu-dzīves tempam. Lakstīgala atkal piemirsās, bet uz brīdi tās dziesma tomēr bija iespējusi neiespējamo — pārspējusi cilvēces radītās technikas varu, likusi krūtīs atkal pamosties jūtām un izjūtām, kuŗas šodien tik liels retums.

Domājot par Briseles izstādes nākotnes technikas gigantiskumu, par mašīnu nomācošo varu, šis mazais intermeco šķiet kā patiesi saulains atgadījums, kas rāda, ka mūsdienu cilvēka iekšienē dvēseles stīga tomēr vēl nav galīgi sarauta.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

29. augustā, plkst. 8 vakarā DV dienu koncerts 22 College St.

30. augustā, plkst. 8 vak. DV dienu balle, Palace Pier zālē.

31. augustā DV dienu teātŗa izrāde.

HAMILTONĀ

4. oktobrī — HLB gada svētki.

18. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.

25. oktobrī — Dainas kora koncerts ar sekojošu deju Polish Memorial Hall telpās, 752 Barton, E.

1. novembrī — HMMK balle.

22. novembrī — 18. novembŗa svinības.

Queen un Coxwell raj. IZĪRĒJAMĀS 2 istabas

vieniniekam -cēm. Kopīga virtuve, garāža, ērta satiksme.

Zvanīt vakaros tel.: HO 3-2194, Toronto.

No I līdz VI pasaules meistarsacīkstēm futbolā

Pasaules futbola meistarsacīkšu vēsture nav gara, jo par tām pirmo interesi valstu futbola vadības sāka izrādīt tikai divdesmito gadu beigās.

1927. gada 5. februārī Cīrichē, Šveicē, Starptautiskā futbola savienība pieņēma noteikumus pirmajām pasaules meistarsacīkstēm. Par sacīkšu vietu izvēlēja Urugvaju, kas toreiz bija spēcīgākā futbola valsts — 1924. un 1928. g. olimpisko spēļu uzvarētāja.

Pirmās PM piedalījās 13 valstis, to vidū 9 no Amerikas kontinentiem. Pusfināla spēlēs Urugvaja pārspēja Dienvidslaviju ar 6:1 un Argentīna ar tādu pašu rezultātu ASV. Finālā satikās Urugvaja ar Argentīnu. Pirmo puslaiku ar 2:1 savā labā pabeidza Argentīna, bet spēles turpinājumā urugvajieši ieguva 3 vārtus, 4:2 uzvaru un pirmo pasaules meistara titulu.

Otrās meistarsacīkstes 1934. g. organizēja Italija. Piedalījās 29 valstu vienības, taču iztrūka Urugvaja, kas boikotēja dažu Eiropas valstu nepiedalīšanos I PM. Arī spēcīgās Braziliju un Argentīnu pārstāvēja tikai amatieŗi, un astotdaļfinālā palika tikai Eiropas vienības.

Finālam kvalificējās Čechoslovakija, kas uzvarēja Rumāniju 2:1, Šveici 3:2 un Vāciju 3:1. Otrs finālists kļuva Itālija, kas pārspēja ASV 7:1, Spāniju 1:0 un ar tādu pašu rezultātu arī Austriju.

Pirmo priekšspēļu cīņu ar spāņiem itālieši pabeidza 1:1. Šī ir viena no visrupjākām spēlēm visā PM vēsturē. Itālieši ar vairākiem dienvidamerikāņiem ierindā, kas bija pieņēmuši Itālijas pavalstniecību, savainoja 6 spāņu spēlētājus, to vidū leģendāro vārtsargu Zamoru.

Finālā Itālija pieveica čechus 2:1.

Interesanti piezīmēt, ka PM izcīņai nekādu vērību nepiegrieza Anglija, kas arī „neatzina" Itāliju par pasaules meistaru. Tas bija par daudz itāliešu karstajām asinīm, un angļi saņēma ieaicinājumu uz spēku pārbaudi.

Spēle notika 1930. g. novembrī Londonā. Ar 3:2 uzvarēja angļi.

III PM notika Francijā 1938. gadā. Sacensībās piedalījās 36 vienības, kas priekšspēlēs noskaidroja 15 finālspēļu dalībnieces.

Finālā satikās Itālija ar Ungāriju. Ar 4:2 uzvarēja itālieši, otru reizi pēc kārtas nokļūstot pasaules meistara godā.

Par PM atjaunošanu sāka domāt tūlīt pēc II Pasaules kara, un 1946. gadā toreizējais FIFA prezidents Žils Rimē izcīnai dāvāja ceļojošu balvu, ko nosauca viņa vārdā.

Pēc strīdiem pie zaļā galda par IV PM vietu 1950. g. izvēlēja Braziliju. Piedalījās 13 vienību — 7 no Amerikas valstīm, bet 6 no Eiropas.

Dalībnieču vidū pirmo reizi bija arī Anglija, un vēl tagad daudziem futbola draugiem atmiņā ir rezultāts ASV - Anglija 1:0! Pusfinālos iekļuva Urugvaja, Zviedrija, Brazilija un Spānija.

Brazilieši pārliecinoši pārspēja spāņus (6:1) un zviedrus (7:1), kamēr Urugvaja ar pūlēm tika galā ar Zviedriju (3:2) un cīnījās 2:2 neizšķirti ar Spāniju.

Finālā Brazilija - Urugvaja bija „karsts", un īstā vietā bija laukuma ierobežojušais ūdensgrāvis un dzelzsstiepļu žogs. Ar 2:1 uzvarēja Urugvaja.

„Karsti" risinājās vairums spēļu V PM, 1954. gadā Šveicē. Favoriti bija lieliskais ungāru vienpadsmits un Dienvidamerikas valstis. Ungāri pilnīgi attaisnoja uz viņiem liktās cerības un ceturtdaļfinālā uzvarēja Braziliju 4:2, bet pusfinālā Urugvaju 4:2, divus vārtus iegūstot pagarinājumā, jo normālais spēles laiks beidzās 2:2 neizšķirti.

Likās, ungāriem meistartituls jau nodrošināts. Bet . . . vienā apakšgrupā ar Ungāriju spēlēja Vācija. Vācieši pārspēja dienvidslāvus 2:0, austriešus 6:1 un spēlei pret ungāriem gudri izmantoja rezervistus, zaudējot 3:8, jo līdzdalība beigu spēlē jau bija nodrošināta.

Fināla pirmās 10 minūtēs rezultāts jau bija 2:0 ungāru labā, kas sāka spēlēt paspārliecināti. Tad nāca negaidīta vācu ofensīva: Šēfers, Rāns, un puslaiks beidzās 2:2. Otrā puslaikā Rānam vēl reizi izdevās pārspēt ungāru vārtsargu — 3:2, un Žila Rimē kauss aizceļoja uz Vāciju.

Tāda īsumā ir futbola pasaules meistarsacīkšu vesture, atmiņas atsvaidzināšanai. **Juris Bite**

„Nekad vairs uz Maskavu!"

SAKA KANADAS MEISTARE VINGROŠANĀ

Pasaules meistarsacīkstes vingrošanā notika Maskavā un, kā jau sagaidīts, labākās sekmes individuāli un vienībām guva krievi.

Vīriešu sacensībās uzvarēja Čāklins, bet sieviešu Latiņina.

Pavisam interesants stāsts par meistarsacīkstēm ir kanadiešu meistarei Ernestīnei Raselei. Mazā un skaistā Ernestīne saka: „Nekad vairs aiz dzelzs aizkara!" Deviņās dienās viņa pazaudējusi 8 mārciņas svara un sacensībās komūnistisko valstu tiesneši nedaudzos rietumniekus novērtējuši ļoti zemu. Uzturs bijis neciešams, un kas nav varēts apēst vienā ēdienu reizē, pasniegts atkal nākošā. Pilsētā viņu pavadījuši noskranduši bērni, kas lūguši dāvanas.

Jaunas sejas

Toronto (E) — Lielākās Kanadas latviešu sporta vienības — Toronto latviešu sporta kluba vadības vēlēšanās vairs nekandidēja ilggadīgais kluba priekšsēdis J. Ādminis. Tā par jauno priekšsēdi ievēlēja talantīgo volejbolistu Alfu Albertu, bet valdē Zentu Griķi, Rasmu Lēvaldi, Imantu Spēlīti, J. Krūmiņu, G. Plavnieku un E. Skujiņu, kas visi, izņemot pēdējo, kluba organizācijas darbā ir „jaunas sejas".

SKAUTI UN GAIDAS GRAND RAPIDOS

3. novada skautu vadītāju nometne notika Grendzes saimniecībā pie Detroitas, bet sakarā ar Dziesmu svētkiem un dažu citu iemeslu dēļ dalībnieku skaits tajā bija neliels — tikai no Grand Rapidiem un Detroitas. Nometni vadīja Lsp vad. A. Grigors, komandanta pienākumus veica vad. Fr. Sīpols. Šī nometne bija domāta galvenokārt draudzīgas sadzīves izkopšanai vadītāju starpā, vienotas domas nostiprināšanai dažādos jautājumos un skautu aktuālu problēmu risināšanai. Bija apspriedes, pārrunas, debates, pie kam daudz jaunu atziņu varēja gūt jaunie vadītāji. Īsu svētbrīdi nometnē vadīja māc. V. Liventāls no Detroitas, bet apsveikumu nodeva Latviešu apvienības priekšnieks D. Rudzītis. Tajā pašā laikā Grendzes saimniecībā bija arī Detroitas gaidu nometne, un lielais ugunskurs pulcināja kopējā pulkā gaidas un skautus.

***

„Sirojuma" redakcijas izbraukums uz Mičigenas ezeru 13. jūlijā bija pulcinājis necerēti kuplu dalībnieku skaitu, kopā ar skautu un gaidu labvēļiem bija ap 60 personu, starp tiem arī viesi no Kalamazū un pat no Ņujorkas. Jaukais laiks sekmēja vasaras un ūdens prieku baudīšanu, pie kam izbraukuma dalībnieki dabūja izvizināties vad. J. Apsīša jaunajā motorlaivā. Sabraukums notika skautu pastāvīgā nometnošanas vietā Camp Kirk.

***

Skrundas skautu vienības nometne darbojās no 18. — 20. jūlijam, valsts parkā pie Moskigenas (5 jūdzes ziemeļos no pilsētas). Nometnes lielais ugunskurs bija 19. jūlijā. Pēc skautu solījuma nodošanas par vadītāja vietnieku paaugstināts Kristaps Jansons. Vēl par vadītāju vietniekiem paaugstināti roveŗi Lauris Kalniņš un Uldis Pličs. Roveŗu dzimtas vecākā pienākumi uzticēti vad. Ed. Grīnvaldam no Hastingas, bet par viņa palīgu izraudzīts vad. vietn. Lauris Kalniņš.

Jancis ar 10 dolaru basu.

JŪS MEKLĒ — ATSAUCIETIES —

Latviešu Centrālai Komitejai Vācija, (21) Münster/Vestf., Grevener Str. 69 — 3, ir ziņas zemāk minētām personām no viņu piederīgiem. Tās var saņemt:

Kārli Prelvicu; Austru Prelvici; Emmu Peniķi, dz. 29. 7. 06. g.; Indriķi Peniķi, dz. 18. 11. 07.; Elmāru Petrovu, dz. 1923. g.; Olgu Aleksandru Pērkoni, dz. 15. 2. 15.; Minnu Puriņu, dz. 10. 2. 1899. g.; Richardu Paškovski, dz. 12. 9. 22.; Annu Plūmi (bijusi Berchtesgādenā); Alfrēdu Pīlādzi, dz. apm. 1918. g., Līvbērzes pag.; Elzu Palkovu, dzim. Dobelnieks; Kārli Palkovu; Ilmu Palkovu, dz. 1928. g., Bārbelē; Jāni Palkovu, dz. Bārbelē; Arnoldu Pakuli, dz. 28. 3. 18.; Albertu Plūdumu, dz. 22. 12. 12.; Juri Puriņu, apm. 39 g vecu; Pēteri Puriņu, dz. 12. 11. 12.; Jāni Pumpuru, dz. 16. 8. 28.; Hertu Puriņu, dzim. Jansons; Antonu Pakeru, dz. Nīcgales pag.; Ernu Paozoli ar bērniem Rūtu, Ainu un Kārli; Gunāru Putnu, dz. 8. 2. 26.; Lamoni Puniņu, dz. apm. 1923. g., Mežmuižas pag.; Voldemāru Priedi, dz. apm. 1920./1927. g., Kalsnavas pag.; Kārli Pelci, no Bērzes ciema; Ādolfu Renzu, dz. 15. 11. 05.; Jāni Rudzīti, dz 12. 12. 24. g.; Arnoldu Rerichu, dz. 1. 12. 13.; Jāni Riekstu, dz. 8. 3. 08. vai 09.; Annu Rozenbergu, dz. 28. 8. 07; Alīdu Alisi Romani, dz. 25. 5. 26.; Augustu Rumbu, dz. 12. 6. 03; Mariju Rumbu, dz. 10. 9. 06.; Krišu Rolandu Rusmani, dz. 1925. g.; Arturu Runci, dz. 1918. g.; Margrietu (Mariju) Rozentāli, dzim. Bieriņš, dz. 1893. g.; Jāni Ilmaru Rindmani, dz. 18. 2. 23.

(Turpinājums sekos)